

EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIN

Vuosikertomus
2022

**Lyhyt katsaus
menneeseen
vuoteen**

Euroopan unionin tuomioistuin on unionin oikeuden suojelun takaaja

Euroopan unionin tuomioistuin on yksi seitsemästä unionin toimielimestä.

Unionin lainkäyttöelimenä Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa unionin oikeuden noudattaminen huolehtimalla siitä, että perussopimuksia tulkitaan ja sovelletaan yhtenäisesti, ja harjoittamalla unionin toimielinten, elinten ja laitosten toteuttamiin toimiin kohdistuvaa laillisuusvalvontaa.

Se edistää unionin arvojen säilyttämistä ja kehittää Euroopan unionia oikeuskäytäntönsä kautta.

Euroopan unionin tuomioistuin koostuu kahdesta tuomioistuimesta eli unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta.

Vuosikertomus 2022

**Lyhyt katsaus menneeseen
vuoteen**

Sisällys

●	Presidentin esipuhe	4
1	Vuosi 2022 lyhyesti	9
	A Vuosi kuvina	10
	B Vuosi lukuina	20
	Toimielin vuonna 2022.....	20
	Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)	21
	Kielipalvelut	22
2	Lainkäyttötoiminta	25
	A Unionin tuomioistuin vuonna 2022	26
	Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys.....	26
	Unionin tuomioistuimen jäsenet	32
	B Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2022	36
	Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys	36
	Uutta oikeuskäytännössä.....	40
	Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet	42
	C Oikeuskäytäntö vuonna 2022	46
	Focus Asetus, jonka mukaan unionin varojen maksaminen edellyttää oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, on pätevä	46
	Focus Ympäristönsuojeluyhdistysten oikeus käyttää oikeussuojakeinoja	50
	Focus Oikeus tulla unohdetuksi suhteessa tiedonsaantioikeuteen	52
	Focus Ukrainan sota: venäjänmielisille tiedotusvälineille asetettu lähetyskielto ja sananvapaus.....	56
	Focus Googlle määrätään ennätysellinen 4,125 miljardin euron sakko Android-mobiililaitteiden valmistajille asetettujen rajoitusten vuoksi	58
	Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu	60

3	70 vuotta kansalaisten ja oikeusunionin palveluksessa	91
	A Toimielimen toiminta vuonna 2022	92
	B Vuoden tärkeimmät tapahtumat.....	96
	70 vuotta täyttävä Euroopan unionin tuomioistuin: katsaus juhlavuoteen	96
	Euroopan rakentajat: nuoriso tuomioistuimen valokeilassa.....	98
	Istuntojen suoratoisto: uusi askel kohti tuomioistuimen tuomista lähelle kansalaisia	99
	Tuomioistuimen suuressa istuntosalissa esitetty näytelmä.....	102
	C Suhteet yleisöön	104
4	Ympäristöystävällinen toimielin	109
5	Katse tulevaan.....	113
6	Pysykää kuulolla!	117

Koen Lenaerts

Euroopan unionin tuomioistuimen presidentti

Vuonna 2022 juhlittiin Euroopan unionin tuomioistuimen 70-vuotispäivää. Toimielimen vuosikertomukseen on tehty tätä varten tiettyjä parannuksia. Tiedon laadusta tinkimättä vuosikirjaa on päätetty muuttaa muodoltaan ytimekkäämmäksi siten, että siinä esitetään lyhyt katsaus toimielimen tärkeimpiin kehitysaskelisiin ja sen oikeuskäytäntöön tyylillä, joka on yksinkertaisempi ja helpotajuinen.

Covid-19-pandemian puhkeamista seuranneiden kahden ongelmallisen vuoden jälkeen tämän lyhyen katsauksen kattamaa ajanjaksoa on leimannut paluu normaaliin olotilaan toimielimen toiminnassa. Kriisin aikana käyttöön otetut tekniset välineet ovat nykyään osa uutta päivittäistä työympäristöämme. On kuitenkin olennaisen tärkeää, että toimielin saa uutta sisäistä voimaa siitä, että spontaani vuorovaikutus ja kanssakäyminen paikan päällä on taas mahdollista, mikä on hyvin tärkeää kummankin tuomioistuimen työskentelyn tehokkuuden kannalta.

Euroopan unionin tuomioistuimen 70-vuotispäivää juhlittiin teemalla ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin” useissa tilaisuuksissa ja tapahtumissa, joita olivat esimerkiksi 8.10.2022 järjestetty poikkeuksellinen avointen ovien päivä, 4–6.12.2022 pidetyt erityiset tuomaripäivät, joiden huipentumana oli juhlallinen istunto – johon osallistui hänen kuninkaallinen korkeutensa Luxemburgin perintösuurherttua sekä unionin toimielinten korkeita edustajia, Luxemburgin viranomaisia, oikeuslaitoksen edustajia ja diplomaattikuntaa – juhlakirjan julkaiseminen, Luxemburgin postin julkaisema juhlapostimerkki, tuomioistuimen historiaa tarkastelevan elokuvan ensi-ilta ja toimielimen

rakennusten uudelleen nimeäminen oikeuslaitoksen historialle merkittävien henkilöiden mukaan.

Vuosi 2022 oli toimielimen 70. vuosi, mutta samalla myös Euroopan yhdentymisen olennaisten virstanpylväiden juhluvuosi. Maastrichtin sopimuksesta, jonka ansiosta Euroopan unionin perustamisasiakirjoissa viitataan nimenomaisesti demokraattisiin arvoihin, kuten oikeusvaltioon, tekemisestä on kulunut 30 vuotta, Amsterdamin sopimuksen, jolla ”yhteisömenetelmä” laajennettiin koskemaan muun muassa tuomioistuimen toimivaltaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, tekemisestä 25 vuotta ja euron liikkeelle laskemisesta puolestaan 20 vuotta.

Kaikki nämä muistojuhlat eivät kuitenkaan saa sulkea silmiämme niiltä tosiasioilta, joiden eteen olemme joutuneet.

Terveyskriisin jälkeen helmikuun 2022 lopussa alkoi valitettavasti Ukrainan sota. Pysäyttävät kuvat uhreista ja tuhoista, joiden toivoimme kuuluvan menneisyyteen Euroopan mantereella, ovat palauttaneet mieleemme, että rauha ja vapaus ovat arvoja, jotka eivät ole kestäviä, niin ”ilmeisiltä” kuin ne tuntuvatkin niille, jotka tekevät työtä Euroopan yhdentymishankkeen puolesta.

Euroskeptisissä tai populistisissa suuntauksissa sekä Euroopan yhdentymishankkeen varsinaisen perustan muodostavia demokraattisten arvoja koskevassa kritiikissä kyseenalaistetaan säännöllisesti Euroopan unionin ja sen toimielinten legitimitetti. Euroopan unionissa, jolle on perussopimukseen tehtyjen muutosten myötä annettu uusia toimivallan aloja, tuomioistuimen on enemmän kuin koskaan pitänyt antaa tuomioistuinratkaisuja merkittävistä aiheista. Olipa kyse sitten oikeusvaltiolle ominaisten arvojen säilyttämisestä, ympäristönsuojelusta,

syrynnän torjumisesta, yksityiselämän suojelusta ja henkilötietojen suojasta, siitä, että digitaalialan jättäjäiset noudattavat kilpailusääntöjä, kuluttajasuojasta taikka ihmisoikeuksien tai kansanvälisen oikeuden vakavien rikkomisten johdosta toteutettujen rajoittavien toimenpiteiden laillisuuden valvonnasta, unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisut koskevat suoraan nykymaailman suurimpia haasteita.

Geopoliittisessa tilanteessa, jossa demokraattisten yhteiskuntiemme itse perustoja vastaan hyökätään yhä useammin, näiden ratkaisujen vaikutus edellyttää erityistä pedagogista ja viestinnällistä ponnistusta yleistysten tai disinformaation korjaamiseksi välittömästi. Se edellyttää myös sitä, että unionin oikeuskäytännössä esitetyt ohjeet sisällytetään asianmukaisesti eri kansallisiin oikeusjärjestyksiin.

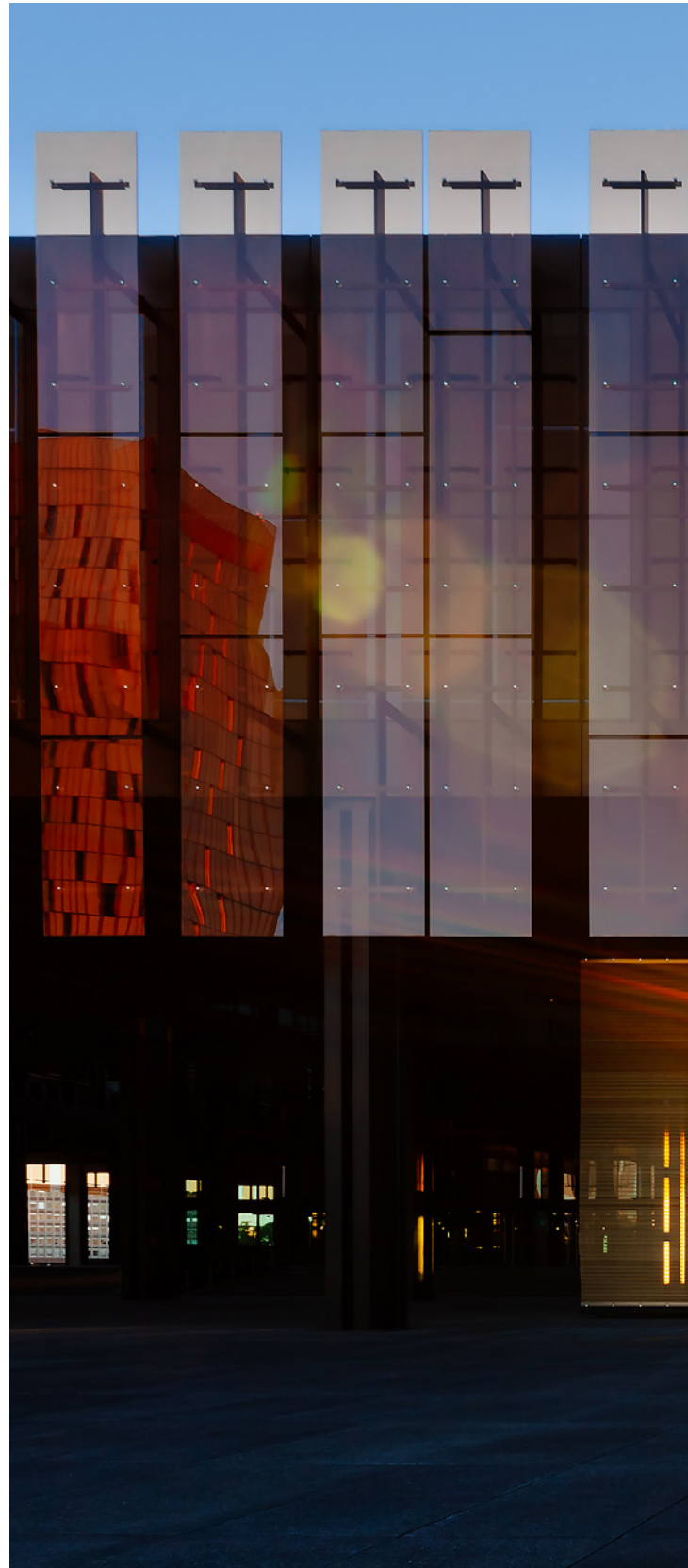
Tilastoja tarkasteltaessa voidaan todeta, että vuonna 2022 kummassakin tuomioistuimessa vireille pantujen asioiden yhteenlaskettu lukumäärä on verrattavissa edeltävänä vuonna vireille pantujen asioiden lukumäärään (vuonna 2022 pantiin vireille 1 710 asiaa, kun taas vuonna 2021 pantiin vireille 1 720 asiaa). Unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa päätökseen saatettujen asioiden lukumäärä on puolestaan laskenut hienoisesti (vuonna 2022 saatettiin päätökseen 1 666 asiaa, kun taas vuonna 2021 saatettiin päätökseen 1 723 asiaa). Näiden kummankin suuntauksen yhteisvaikutuksesta vireillä olevien asioiden kokonaismäärä on kasvanut hienoisesti (vuonna 2022 vireillä oli 2 585 asiaa, kun taas vuonna 2021 vireillä oli 2 541 asiaa).

Vaikka unionin tuomioistuimessa vireille saatettujen asioiden lukumäärä on vähentynyt hienoisesti viime vuoteen verrattuna (806 asiaa vuonna 2022, kun taas vuonna 2021 niitä oli 838), se on pysynyt tänä vuonna korkeana etenkin ennakkoratkaisupyyntöjen

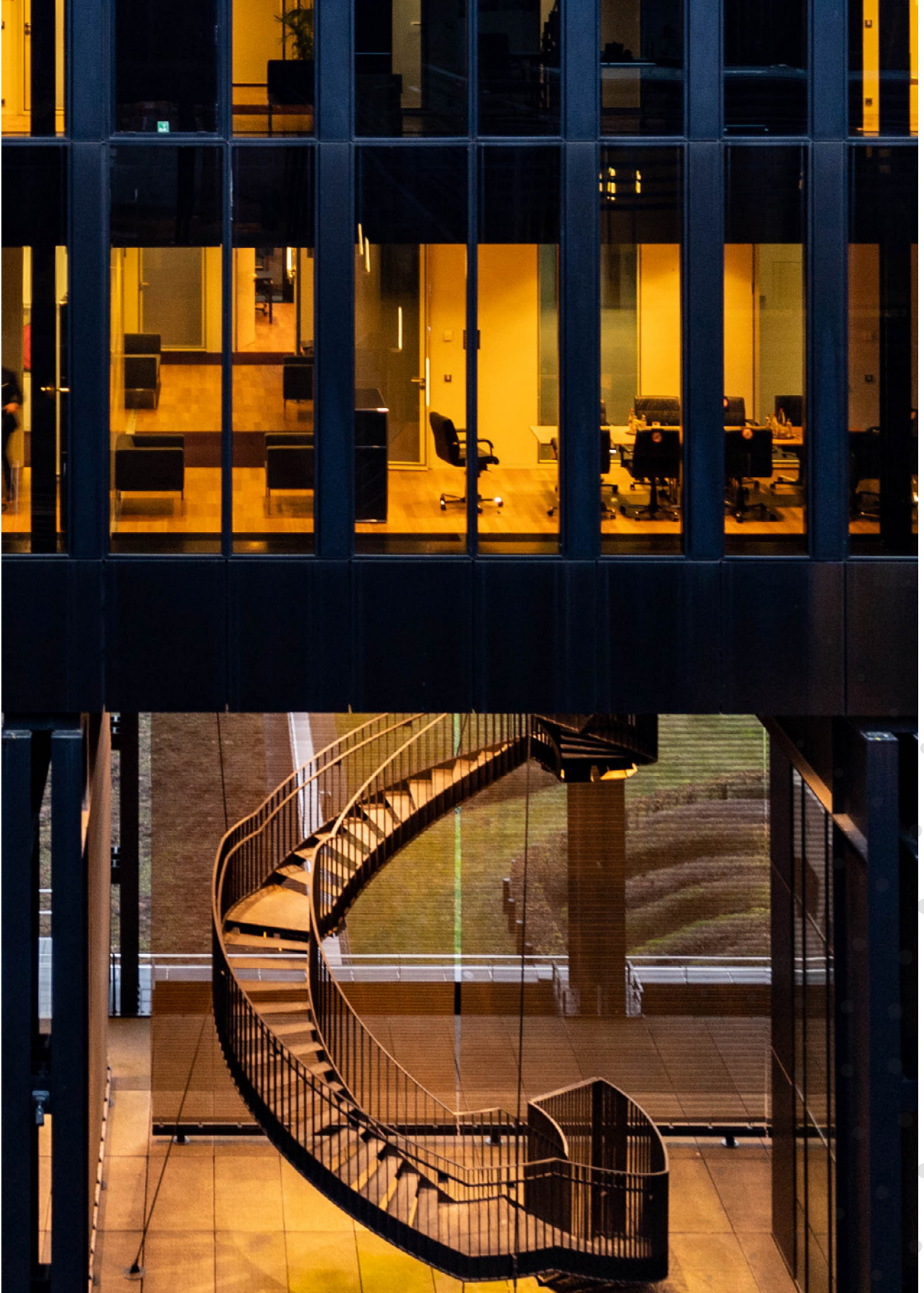
alalla. Koska yhä useammissa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetuissa asioissa tulee esiin merkittäviä ja monitahoisia kysymyksiä, ne vaativat enemmän pohdintaa ja vievät enemmän aikaa.

Säilyttääkseen tässä tilanteessa kykynsä antaa laadukkaita ratkaisuja kohtuullisessa ajassa unionin tuomioistuin on 30.11.2022 esittänyt unionin lainsäätäjälle pyynnön siitä, että unionin yleiselle tuomioistuimelle siirretään toimivaltaa antaa ennakkoratkaisuja tietyissä erityisasioissa ja että unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuja koskevaa valituslupajärjestelmää laajennetaan.

Haluan tässä yhteydessä kiittää lämpimästi työtovereitani sekä koko toimielimen henkilöstöä kuluneen vuoden aikana tehdystä arvokkaasta työstä.

Vuosi 2022

lyhyesti

1

A Vuosi kuvina

Tammikuu

Euroopan unionin tuomioistuimen 70-vuotisjuhla

Tuomioistuin käynnistää 70-vuotispäivänsä juhlallisuudet. Tapahtumien teemana on koko vuoden ajan ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”. Tuomioistuin muistelee Mastodon- ja Twitter-alustoilla joka viikko 70 toimintavuotensa merkittävimpiä tapahtumia. #CJUEen70jours #CJEUin70days

Maaliskuu

Sähköisen allekirjoituksen käyttöön ottaminen

Digitointiprosesseja nopeutettaessa unionin yleisen tuomioistuimen tuomioiden ja määräysten allekirjoittamiseen käytetään hyväksyttyä sähköistä allekirjoitusta.

Kanteen *RT France v. neuvosto* vireille tulo

Ukrainan sodan ja Euroopan unionin neuvoston Venäjälle määräämien seuraamusten yhteydessä RT France -kanava riitauttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa sille asetetun lähetyksiellon ([T-125/22](#)).

Huhtikuu

Kanteen Hamoudi v. Frontex vireille tulo

Syyrian kansalainen vaatii vahingonkorvausta Euroopan raja- ja merivartiostolta (Frontex) tämän lainvastaisesta toiminnasta Egeanmerellä 28.–29.4.2020 tapahtuneen käännättämisen yhteydessä ([T-136/22](#)).

Kanteen Puola v. komissio vireille tulo

Puola riitauttaa unionin yleisessä tuomioistuimessa komission aloittaman perinnän, joka kohdistuu unionin tuomioistuimen määräämään 500 000 euron suuruiseen päivittäiseen uhkasakkoon ([C-121/21 R](#)) ruskohiilen louhintaa Turówin kaivoksessa koskevassa asiassa ([T-200/22](#) ja [T-314/22](#)).

Unionin tuomioistuimen istuntojen lähettäminen suoratoistona

Unionin tuomioistuin ottaa käyttöön asianosaisten kuulemiseksi järjestettyjen istuntojen, tuomioiden julistamisen ja ratkaisuehdotusten lukemisen suoratoiston mahdollistavan järjestelmän, jonka avulla kuka tahansa voi seurata istuntoa missä tahansa.

Toukokuu

Ennakkoratkaisupyyntö *Tez Tour* vireille tulo

Covid-19-pandemian yhteydessä Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Liettua) pyytää unionin tuomioistuinta tulkitsemaan matkapaketeista ja yhdistetyistä matkajärjestelyistä annettua direktiiviä sen täsmentämiseksi, millä edellytyksin matkapakettisopimus voidaan purkaa peruutusmaksua maksamatta ([C-299/22](#)).

European Law Moot Court -kilpailun finaali

Vuonna 1988 ensimmäistä kertaa järjestetty European Law Moot Court on maailman tärkein oikeustapauskilpailu unionin oikeuden alalla. Vuoden 2022 kilpailun voittaa Lundin yliopiston (Ruotsi) joukkue.

Eurooppa-päivä

Schumanin julistuksen vuosipäivän juhlistamiseksi tuomioistuin tapaa kansalaisia Esch-sur-Alzettessa (Luxemburg), joka on vuoden 2022 Euroopan kulttuuripääkaupunki. Eurooppa-kylän kujilla tuomioistuimen vapaaehtoisjoukot kuuntelevat kansalaisia ja vastaavat heidän kysymyksiinsä. Tapahtuma on esillä myös sosiaalisessa mediassa. EU Voice- ja Twitter-sovelluksissa lähetetään viestejä asiankäsittelyn kulkuun liittyen aihetunnisteella #ECJDidYouKnow ja vastauksia kansalaisten esittämiin kysymyksiin aihetunnisteella #AskCuria.

Kesäkuu

Tuomioistuimen valtuuskunnan virallinen vierailu Kroatiaan

Unionin tuomioistuimen jäsenet tapaavat Kroatian pääministerin, hallituksen jäseniä sekä ylimmän tuomioistuimen ja perustuslakituomioistuimen presidentit. Zagrebissa järjestetyssä seminaarissa he keskustelevat oikeusyhteistyöstä, ennakkoratkaisumenettelystä, ylimpien tuomioistuinten tehtävästä varmistaa oikeuden yhtenäisyys, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä.

Tuomareiden G. Falconen ja P. Borsellinon muistotapahtuma

Mafiaa vastustaneiden italialaistuomarien Giovanni Falconen ja Paolo Borsellinon kuoleman 30-vuotispäivän yhteydessä ja kaikkien oikeusvaltiota puolustavien muistamiseksi tuomioistuimen suuressa istuntosalissa esitetään poikkeuksellisesti Claudio Favan näytelmä *L'Ultima estate – Falcone e Borsellino trent'anni dopo*.

Toimielinten väliset innovaatiopäivät

Tuomioistuimeen saapuu toimielinten välinen digitalisaatiota käsittelevä komitea (ICDT). Unionin toimielinten vastuuhenkilöt teknologian ja informaation alalla tarkastelevat kysymyksiä, jotka koskevat digitaalista itsenäisyyttä, digitaalisten resurssien jakamista, tekoälyä ja kyberturvallisuutta.

Heinäkuu

Helleenien tasavallan presidentin Katerina Sakellaropouloun vierailu

Tuomioistuimen presidentti ja jäsenet tapaavat Helleenien tasavallan presidentin K. Sakellaropouloun työistunnossa. Hän osallistuu toimielintä ja monikielisyyttä koskevaan yleisesitykseen.

Euroopan unionin tuomioistuinverkoston (RJUE) kokous

Jäsenvaltioiden ylimpien tuomioistuinten ja perustuslakituomioistuinten välisen vuoropuhelun edistämiseksi perustetun Euroopan unionin tuomioistuinverkoston jäsenet kokoontuvat keskustellakseen erityisesti aiheesta kansalaista lähellä oleva tuomioistuin.

Ennakkoratkaisupyyntö *RTL Nederland ja RTL Nieuws vireille tulo*

Alankomaiden oikeus- ja turvallisuusministeriö kieltäytyy luottamuksellisuussyistä antamasta RTL Nederland -tiedotusvälineelle oikeutta tutustua lennon MH17 (joka ammuttiin vuonna 2014 alas Ukrainan yläpuolella) maahansyöksyä koskeviin tietoihin. Raad van State (Alankomaat) tiedustelee unionin tuomioistuimelta, onko tämä kieltäytyminen yhteensopivaa tiedonvälityksen vapauden ja sanavapauden kanssa ([C-451/22](#)).

Syyskuu

Tuomioistuin ja koronavirushiiri

Euroopan tilintarkastustuomioistuin ilmaisee tilintarkastuskertomuksessaan olevansa tyytyväinen siihen, miten tuomioistuin on selviytynyt covid-19-pandemiasta, sillä tuomioistuin on reagoinut siihen nopeasti ja joustavasti digitaaliseen siirtymään jo tekemiinsä investointeihin turvautumalla.

Unionin tuomioistuimen vierailu Roomassa

Unionin tuomioistuimen ja Italian perustuslakituomioistuimen jäsenet tapaavat Roomassa keskustellakseen kansallisesta identiteetistä, jäsenvaltioiden yhdenvertaisuudesta perussopimuksia sovellettaessa, oikeusvaltiosta, tuomioistuinten riippumattomuudesta ja unionin oikeuden ensisijaisuudesta.

Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin, varapresidentin ja jaostojen puheenjohtajien valinta ja tuomioistuimen jäsenten osittainen vaihtuminen

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenten osittaisen vaihtumisen yhteydessä tuomarit valitsevat keskuudestaan Marc van der Wouden (Alankomaat) uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen presidentiksi kolmeksi vuodeksi. Samoin Savvas S. Papasavvas (Kypros) valitaan uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentiksi. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit valitsevat myös joukostaan kymmenen jaoston puheenjohtajaa kolmeksi vuodeksi.

Ennakkoratkaisupyyntö *Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl* vireille tulo

Verwaltungsgerichtshof (Itävalta) tiedustelelee, merkitseekö naisten tilanne Afganistanissa talibanien valtaannousun johdosta vainoa, jonka nojalla on myönnettävä turvapaikkaan oikeutetun asema ([C-608/22](#)).

Lokakuu

Avointen ovien päivä

Lisätäkseen yleisön tietoisuutta tuomioistuimen tehtävästä ja unionin arvoista tuomioistuimen henkilöstö ja jäsenet tapaavat kansalaisia avointen ovien päivänä. Kansalaiset pääsevät tutustumaan paitsi toimielimeen ja sen toimintaan, myös asiankäsittelyn kulkuun ja eri yksikköjen työskentelyyn.

Marraskuu

Tuomioistuimen 70-vuotisjuhlapostimerkin luovutustilaisuus

Post Luxembourg julkaisee yhteistyössä tuomioistuimen kanssa juhlapostimerkin toimielimen 70-vuotispäivän kunniaksi. Tällä aloitteella jatketaan tuomioistuimen tärkeiden merkkipäiväjuhlallisuuksien pitkä perinnettä.

Joulukuu

Ukrainan ylimmän tuomioistuimen valtuuskunnan vierailu tuomioistuimessa

Tuomioistuin ottaa vastaan Ukrainan ylimmän tuomioistuimen valtuuskunnan liittyen Euroopan unioniin liittymistä koskevaan menettelyyn, jossa Ukrainalla on ollut ehdokasmaan asema vuoden 2022 kesäkuusta alkaen. Tässä tapaamisessa pyritään luomaan yhteistyön puitteet näiden tuomioistuinten välille etenkin unionin perusarvojen osalta.

Erityiset tuomaripäivät

Tuomioistuin järjestää tätä vuosittaista tapaamista varten erityisen keskustelutapahtuman, jonka päävieraina ovat jäsenvaltioiden ylimpien tuomioistuimien presidentit, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja EFTAn tuomioistuimen presidentit sekä tuomioistuimen entisiä jäseniä. Keskustelutapahtuman teemana on ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”, ja sen aluksi esitetään lyhytelokuva, jossa käydään läpi tuomioistuimen historiaa ja joka sisältää arkistokuvia, toimielimen jäsenten puheenvuoroja ja oikeustieteen professorien haastatteluja.

Juhlallinen istunto 70-vuotispäivän kunniaksi

Tuomioistuin kutsuu Luxemburgin korkeat viranomaiset, Euroopan unionin toimielinten korkeat edustajat ja tuomaripäivien osallistujat juhlalliseen istuntoon, joka on katseltavissa suorana lähetyksenä ja jossa muistellaan niitä 70:tä vuotta, jotka ovat kuluneet Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) tuomioistuimen toimintaa aloitettaessa järjestetystä juhlallisesta istunnosta.

Euroopan rakentajat -seminaari

Juhlallisuudet päättää eri jäsenvaltioista tulevien lukiolaisten ja unionin toimielinten johtohenkilöiden välinen interaktiivinen tapaaminen. Lukiolaiset osallistuvat tapaamiseen paikan päällä tai etänä videoyhteyden välityksellä.

B Vuosi lukuina

Toimielin vuonna 2022

Talousarvio 2022: **465** miljoonaa euroa

81 tuomaria

11 julkisasiamiestä

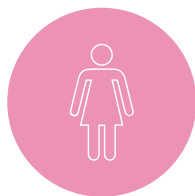
27

jäsenvaltiosta

2 254

virkamiestä ja
toimihenkilöä

60 %

1 361 naista

40 %

893 miestä

Tarkasteltaessa naisten osuutta hallinnon vastuutehtävissä tuomioistuin sijoittuu unionin toimielinten keskiarvon yläpuolelle.

Naisten osuus:

54 %

hallintovirkamiehistä

40 %

väliportaan ja ylemmän johdon johtajista

Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)

1 710

vireille tullutta asiaa

1 666

ratkaistua asiaa

2 585

vireillä olevaa asiaa

173 288

kirjaamojen rekisteriin merkittyä oikeudenkäyntiasiakirjaa

Keskimääräinen käsittelyaika: **16,3** kuukautta

16,4 kuukautta unionin tuomioistuimessa

16,2 kuukautta unionin yleisessä tuomioistuimessa

e-Curia-sovelluksella jätettyjen oikeudenkäyntiasiakirjojen osuus

87 % unionin tuomioistuimessa

94 % unionin yleisessä tuomioistuimessa

9 365 e-Curia-käyttäjätiliä

e-Curia on Euroopan unionin tuomioistuimen tietotekninen sovellus. Sen avulla asianosaisten edustajat unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille pannuissa asioissa sekä kansalliset tuomioistuimet unionin tuomioistuimelle esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen yhteydessä voivat vaihtaa oikeudenkäyntiasiakirjoja kirjaamojen kanssa yksinomaan sähköisesti.

e-Curia – oikeudenkäyntiasiakirjojen vaihdon mahdollistava tietokonesovellus

[Ks. video YouTubessa](#)

Kielipalvelut

Tuomioistuिन on monikielinen lainkäyttöelin, jonka on voitava käsitellä asiaa riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on pantu vireille. Tuomioistuिन pitää niin ikään huolen siitä, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä.

24 oikeudenkäyntikieltä

552 kieliyhdistelmää

612 lingvistijuristia
asiakirjojen
kääntämiseen

1 281 000 käännettävää sivua

1 279 000 käännettyä sivua

71 tulkkia istunnoissa ja kokouksissa

526 istuntoa ja kokousta, joissa on
järjestetty simultaanitulkkaus

Tuomioistuimessa asiakirjat käännetään noudattamalla pakottavaa kielijärjestelyä, jonka mukaan on mahdollista käyttää mitä tahansa Euroopan unionin 24 virallisesta kielestä. Kaikki käännettävät asiakirjat ovat oikeudellisia tekstejä ja luonteeltaan erittäin teknisiä. Tämän vuoksi tuomioistuimen kielipalvelussa työskentelee vain **lingvistijuristeja**, joilla on oikeudellinen loppututkinto ja perusteellinen tuntemus äidinkielsensä lisäksi vähintään kahdesta muusta virallisesta kielestä.

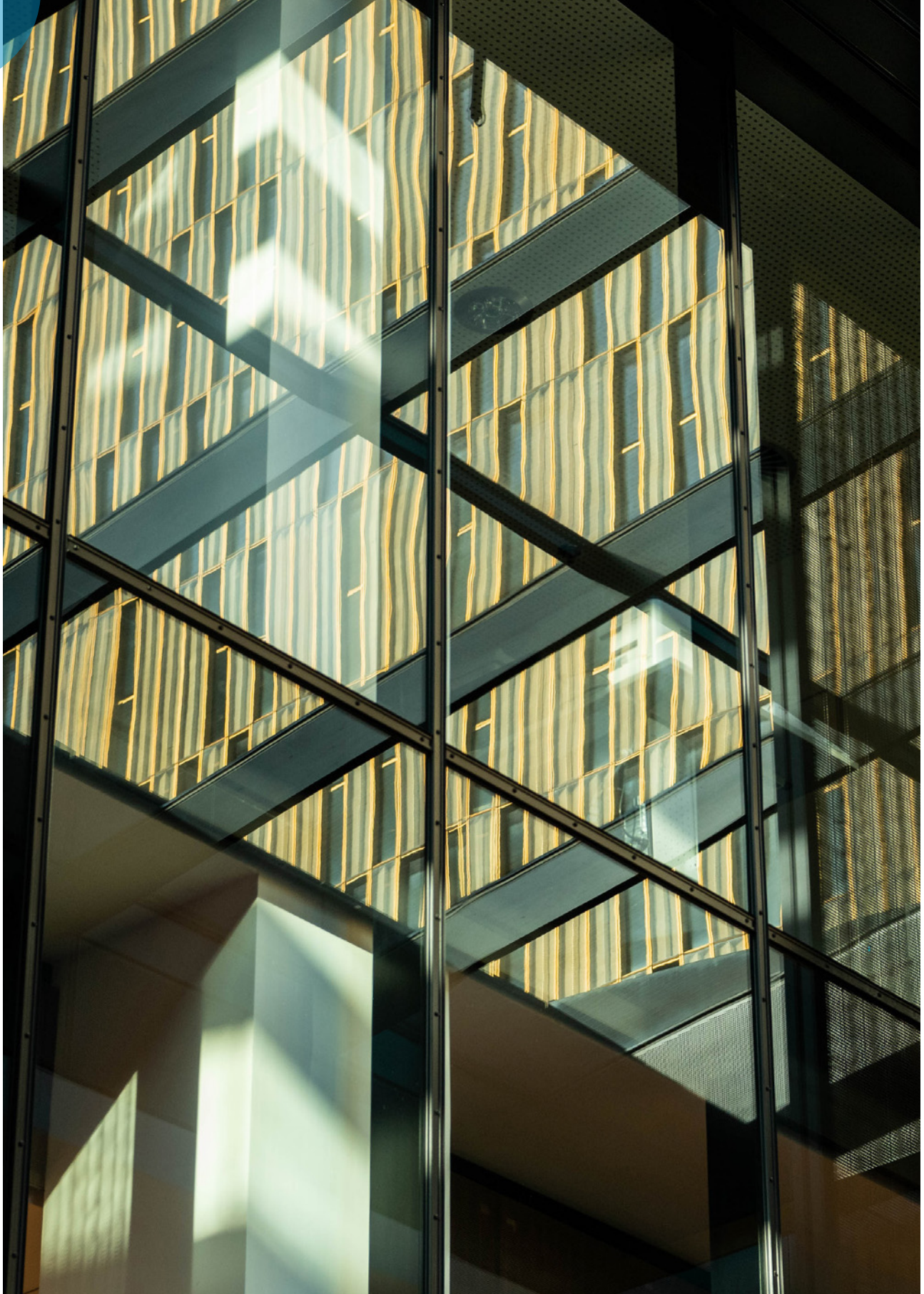

**Monikielisyys Euroopan unionin
tuomioistuimessa – yhtäläisen
oikeussuojan tae**

[Ks. video YouTubessa](#)

Lainkäyttötoiminta

2

A Unionin tuomioistuin vuonna 2022

Unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi voidaan pääasiallisesti saattaa:

- **ennakkoratkaisupyyntöjä**

Jos kansallinen tuomioistuin pitää unionin antaman toimen tulkintaa tai pätevyyttä epäselvänä, se lykkää siinä vireillä olevan asian käsittelyä ja saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen ratkaisussa esitetyn selvennyksen perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista sen käsiteltäväksi saatetun asian. Asioissa, joissa vastaus on saatava pikaisesti (esim. turvapaikka-, rajavalvonta- tai lapsikaappaustapauksissa), noudatetaan **kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä (PPU)**.

- **kanteita**, joissa vaaditaan:

- kumoamaan unionin toimi (**kumoamiskanne**) tai
- toteamaan, että jäsenvaltio ei ole noudattanut unionin oikeutta (**jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne**). Jos jäsenvaltio ei noudata tuomiota, jossa sen on todettu jättäneen jäsenyysvelvoitteensa noudattamatta, unionin tuomioistuin voi määrätä sille rahamääräisen seuraamuksen ns. **kaksinkertaista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä** koskevan kanteen seurauksena

- **valituksia**, jotka tehdään unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta ja joiden päätteeksi unionin tuomioistuin voi kumota unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun

- **lausuntopyyntöjä**, jotka esitetään (jäsenvaltion tai unionin toimielimen toimesta) siitä, onko unionin ja kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä suunniteltu sopimus perussopimusten mukainen.

Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Unionin tuomioistuimen kokoonpano ei muuttunut vuonna 2022, eikä muutoksia tehty myöskään sen toimintaa säänteleviin teksteihin eli Euroopan unionin tuomioistuimen perussääntöön ja työjärjestykseen.

Vuonna 2022 henkilöstö palasi terveyskriisin koettelemien kahden vuoden jälkeen laajamittaisesti takaisin tuomioistuimen tiloihin ja toimintaolosuhteet normalisoituivat muun muassa istuntojen järjestämisen osalta. Kahden edellisen vuoden aikana toteutettujen terveystoimenpiteiden sanelemaa teknistä kehitystä on kuitenkin hyödynnetty eräiden sellaisten tärkeiden hankkeiden toteuttamisessa, joilla unionin oikeudenkäyttö pyritään tuomaan lähemmäs kansalaisia.

806

vireille tullutta asiaa

Unionin tuomioistuimien on 26.4.2022 alkaen tarjonnut istuntojen suoratoistopalvelua, jolla vuonna 2021 käynnistetyn etävierailuhankkeen tavoin vahvistetaan tuomioistuimen ulottuvuutta ”kansalaisten tuomioistuimena”, jota suuren yleisön on helppo lähestyä. Lähetykset on suunniteltu niin, että kaikilla halukkailla on mahdollisuus seurata istuntoja samoissa olosuhteissa kuin jos he olisivat fyysisesti läsnä Luxemburgissa sijaitsevassa istuntosalissa, sillä keskustelut simultaanitulkataan istunnon asianmukaisen kulun kannalta tarpeellisille kielille.

Tilastojen kannalta vuodelle 2022 oli jälleen kerran kuvaavaa se, että tuomioistuimen toiminta oli hyvin vilkasta. Unionin tuomioistuimessa saatettiin vireille 806 asiaa. Edellisvuosien tapaan nämä asiat olivat pääasiassa ennakkoratkaisupyyntöjä, joita oli 546 asiaa, ja valituksia, joita oli 209 asiaa. Yksistään ennakkoratkaisupyyntöjen ja valitusten osuus kaikista vuonna 2022 vireille tulleista asioista oli yli 93 prosenttia. Nämä asiat kattoivat monia varsin erilaisia ja merkittäviä aloja, kuten Euroopan unionin perusarvojen säilyttämisen, henkilötietojen suojan, kuluttajansuojan ja ympäristönsuojelun – verotusta, kilpailua ja valtiontukia unohtamatta. Unionin tuomioistuimen käsiteltävänä on ollut lisäksi useita terveyskriisiin tai Ukrainan sotaan liittyviä asioita.

Unionin tuomioistuimen eri ratkaisukokoonpanot saattoivat päätökseen 808 asiaa. Suuressa jaostossa ratkaistiin useita asioita (78), joista kaksi oikeusvaltion periaatteen noudattamisen ja unionin talousarvion toteuttamisen välistä yhteyttä koskenutta asiaa käsiteltiin täysistunnossa (asia [C-156/21](#), *Unkari v. parlamentti ja neuvosto*, ja asia [C-157/21](#), *Puola v. parlamentti ja neuvosto*).

Koska varsinkin muutoksenhakuasioissa annetaan usein määräyksiä, menettelyjen kokonaiskesto (16,4 kuukautta) pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna (16,6 kuukautta), mutta ennakkoratkaisupyyntöjen keskimääräinen käsittelyaika piteni (17,3 kuukauteen, kun se vuonna 2021 oli 16,7 kuukautta), mikä on osoitus siitä, että unionin tuomioistuimelle esitetyt kysymykset ovat yhä monimutkaisempia.

Asianosainen, joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, voi hakea oikeusapua.

546

ennakkoratkaisumenettelyä,
joista **5** kiireellistä

Eniten pyyntöjä esittäneet
jäsenvaltiot:

Saksa	98
Italia	63
Bulgaria	43
Espanja	41
Puola	39

37

kannetta, joista

35 jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä
koskevaa kannetta

2 ns. kaksinkertaista
jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä
koskevaa kannetta

209

valitusta unionin yleisen
tuomioistuimen ratkaisusta

6

oikeusapupyyntöä

Unionin tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden määrä 31.12.2022 oli 1 111 asiaa, mikä on kahden asian erolla lähes sama kuin 31.12.2021 (1 113 asiaa).

Näiden tilastojen perusteella ja kun otetaan huomioon se, että unionin yleisessä tuomioistuimessa on vuoden 2022 heinäkuusta alkaen ollut 54 tuomaria (kaksi jäsenvaltiota kohti), koska vuonna 2015 päätetty unionin tuomioistuinrakenteen uudistus on saatettu päätökseen, unionin tuomioistuin on esittänyt unionin lainsäätäjälle pyynnön [perussäännön muuttamisesta](#) kahdelta osin. Muuttamisen tarkoituksena on antaa unionin tuomioistuimelle mahdollisuus paitsi säilyttää kykynsä antaa laadukkaita ratkaisuja kohtuullisessa ajassa myös keskittyä enemmän ydintehtäviinsä unionin perustuslakituomioistuimena ja ylimpänä tuomioistuimena.

Muutospyyntö koskee ensinnäkin ennakkoratkaisujen antamista koskevan toimivallan siirtämistä unionin yleiselle tuomioistuimelle viidellä selkeästi määritetyllä alalla, joilla tulee harvoin esiin periaatteellisia kysymyksiä, joilla on vankka perusta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä ja joissa asioiden lukumäärä on lisäksi riittävän suuri, jotta ehdotetulla toimivallan siirtämisellä olisi todellinen vaikutus unionin tuomioistuimen työmäärään. Näitä aloja ovat yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverot, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokitus yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu sekä kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta antaa jossakin asiassa ennakkoratkaisu ei rajoita sen mahdollisuutta palauttaa asia unionin tuomioistuimelle, jos se katsoo, että asian edellyttämä periaatepäätös voi loukata unionin oikeuden yhtenäisyyttä tai johdonmukaisuutta. Unionin tuomioistuimella olisi myös poikkeuksellisesti mahdollisuus käsitellä unionin

yleisen tuomioistuimen antama ratkaisu uudelleen, jos asia voi vakavasti vahingoittaa tätä yhtenäisyyttä tai johdonmukaisuutta.

Koska toiseksi unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin kohdistuvien valitusten määrä on suuri, lainsäädäntöpyynnössä suositellaan laajentamaan 1.5.2019 voimaan tullutta valituslupajärjestelmää (perussäännön 58 a artikla) muutoksenhakumenettelyn tehokkuuden turvaamiseksi ja sen mahdollistamiseksi, että unionin tuomioistuin voi keskittyä valituksiin, joihin liittyy merkityksellisiä oikeuskysymyksiä.

Tämän laajennuksen piiriin kuuluisivat valitukset unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta, jotka koskevat sellaisia riippumattomien valituslautakuntien päätöksiä, jotka on antanut jokin unionin elin, jota ei alun perin mainittu perussäännön 58 a artiklassa, kun se tuli voimaan 1.5.2019 (esimerkiksi Euroopan unionin rautatievirasto, Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisen yhteistyövirasto, Euroopan pankkiviranomainen taikka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen).

Koen Lenaerts

Euroopan unionin
tuomioistuimen presidentti

808
ratkaistua asiaa

564 ennakkoratkaisumenettelyä, joista **7** kiireellistä

36 kannetta,
joista **17** todettua jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämistä **12:ta** jäsenvaltiota vastaan

196 valitusta unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta,
joista **38** johti unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun kumoamiseen

1 lausunto

Keskimääräinen käsittelyaika: **16,4** kuukautta

Kiireellisten ennakkoratkaisumenettelyjen keskimääräinen käsittelyaika: **4,5** kuukautta

1 111

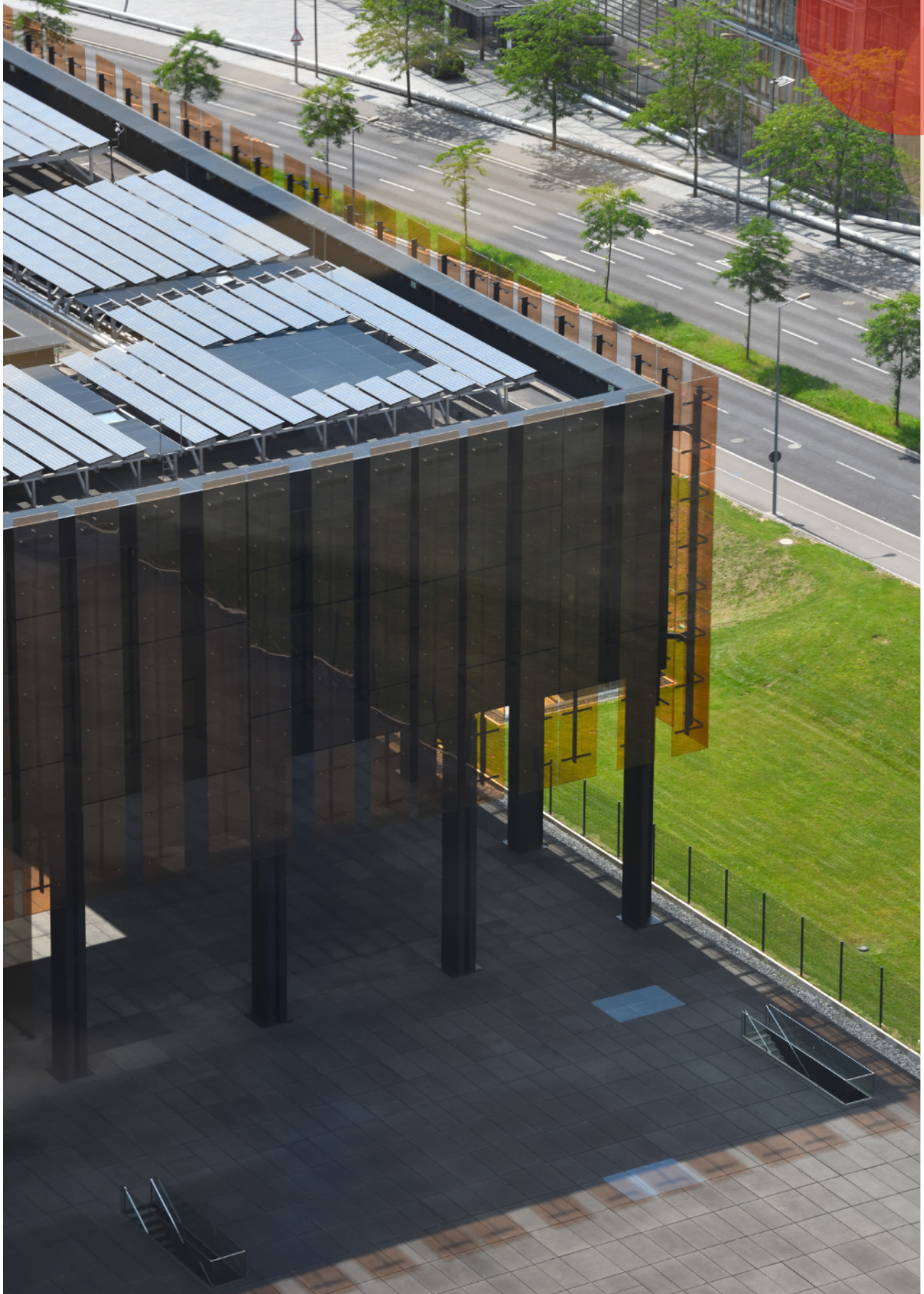
vireillä olevaa asiaa
(31.12.2022)

Tärkeimmät käsitellyt aiheet

Immateriaalioikeus	33
Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen	89
Kilpailu	64
Kuluttajansuoja	77
Liikenne	49
Sosiaalipolitiikka	73
Toimielimiä koskeva oikeus	38
Valtiontuki	58
Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	132
Verotus	80
Ympäristö	46

[Ks. unionin tuomioistuimen
yksityiskohtaiset tilastot](#)

Unionin tuomioistuimen jäsenet

Unionin tuomioistuimessa on 27 tuomaria ja 11 julkisasiamiestä.

Tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta kyseessä oleviin tehtäviin. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen.

Heidät valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarinvirkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Unionin tuomioistuimen tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin. Tuomarit ja julkisasiamiehet nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää ratkaisuehdotukseksi kutsuttu oikeudellinen lausunto asioissa, jotka on saatettu heidän käsiteltäväkseen. Tämä lausunto ei ole sitova, mutta sillä voidaan avata uutta perspektiiviä oikeusriidan kohteeseen.

Vuonna 2022 unionin tuomioistuimeen ei nimitetty yhtään uutta jäsentä.

K. Lenaerts
presidentti

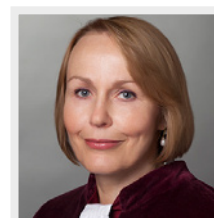
L. Bay Larsen
varapresidentti

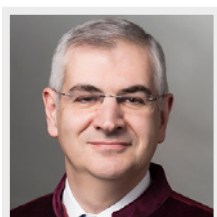
A. Arabadjiev
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

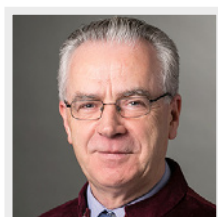
A. Prechal
toisen jaoston
puheenjohtaja

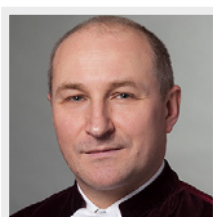
K. Jürimäe
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

C. Lycourgos
neljännen jaoston
puheenjohtaja

E. Regan
viidennen jaoston
puheenjohtaja

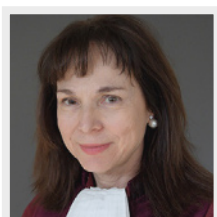
M. Szpunar
ensimmäinen
julkisasiamies

M. Safjan
kahdeksannen jaoston
puheenjohtaja

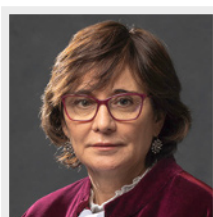
P. G. Xuereb
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

L. S. Rossi
yhdeksännen jaoston
puheenjohtaja

D. Gratsias
kymmenennen
jaoston puheenjohtaja

**M. L. Arastey
Sahún**
seitsemännen jaoston
puheenjohtaja

J. Kokott
julkisasiamies

M. Ilešič
tuomari

J.-C. Bonichot
tuomari

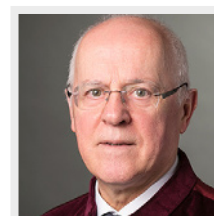
T. von Danwitz
tuomari

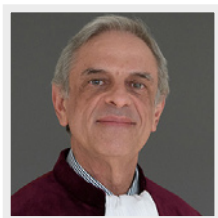
S. Rodin
tuomari

F. Biltgen
tuomari

**M. Campos
Sánchez-
Bordona**
julkisasiamies

**N. J. Cardoso
da Silva Piçarra**
tuomari

G. Pitruzzella
julkisasiamies

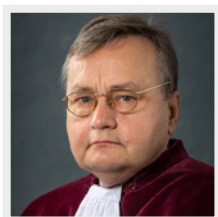
I. Jarukaitis
tuomari

P. Pikamäe
julkisasiamies

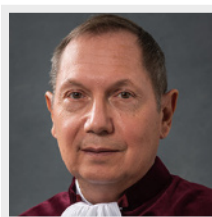
A. Kumin
tuomari

N. Jääskinen
tuomari

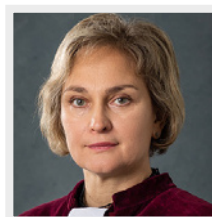
N. Wahl
tuomari

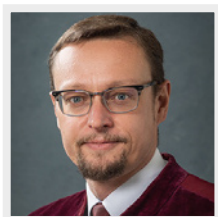
**J. Richard
de la Tour**
julkisasiamies

A. Rantos
julkisasiamies

I. Ziemele
tuomari

J. Passer
tuomari

A. M. Collins
julkisasiamies

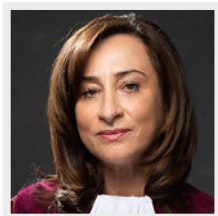
M. Gavalec
tuomari

N. Emiliou
julkisasiamies

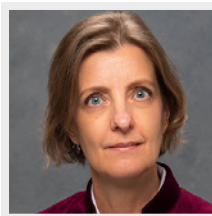
Z. Csehi
tuomari

**O. Spineanu-
Matei**
tuomari

T. Čápetá
julkisasiamies

L. Medina
julkisasiamies

A. Calot Escobar
kirjaaja

Protokollajärjestys 7.10.2022 alkaen

B Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2022

Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi voidaan saattaa ensimmäisenä oikeusasteena **kanteita**, joita luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt (yksityiset, yhtiöt, yhdistykset jne.), joita kyseessä oleva toimi **koskee erikseen ja suoraan**, ja jäsenvaltiot ovat nostaneet Euroopan unionin toimielinten, elinten tai laitosten toimista, sekä kanteita, joissa vaaditaan toimielinten tai niiden henkilöstön aiheuttaman vahingon korvaamista.

Suuri osa siinä vireillä olevista asioista koskee **taloudellisia kysymyksiä**, kuten immateriaalioikeuksia (Euroopan unionin tavaramerkit ja mallit), kilpailua, valtiontukea sekä pankki- ja rahoitusalan valvontaa.

Unionin yleisellä tuomioistuimella on myös toimivalta ratkaista julkishallinnon osalta Euroopan unionin ja sen henkilöstön väliset riidat.

Unionin yleisen tuomioistuimen **ratkaisuista voidaan valittaa** vain oikeuskysymysten osalta unionin tuomioistuimeen. Asioissa, jotka on jo tutkittu kahteen kertaan (riippumattomassa valituslautakunnassa ja sittemmin unionin yleisessä tuomioistuimessa), unionin tuomioistuin myöntää valitusluvan ainoastaan, jos valituksen kohteena on unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys.

Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Vuosi 2022 merkitsi sodan paluuta mantereellemme. Tämän hirvittävän tapahtuman on oltava kaikkien eurooppalaisten kollektiivisen tietoisuuden hetki. Rauhaa ei voida koskaan pitää itsestäänselvyytenä, ja se edellyttää kaikkien sitoutumista. Toimielimemme on tämän sitoumuksen ytimessä. Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa oikeusvaltion periaatteiden noudattaminen ja toimia ihmisarvon suojelemiseksi. Unionissa konflikteja ei näet ratkaista uhkailuilla ja aseilla vaan keskustelulla ja lailla. Unionin yleistä tuomioistuinta on pyydetty tässä yhteydessä joskus hyvinkin lyhyellä varoitusajalla tutkimaan niiden rajoittavien toimenpiteiden laillisuus, joita unioni on toteuttanut sellaisia henkilöitä tai yhteisöjä vastaan, jotka liittyvät Venäjän federaation helmikuussa 2022 aloittamaan hyökkäykseen. Unionin yleisen tuomioistuimen suuri jaosto pystyi siis antamaan tuomion asiassa *RT France v. neuvosto* nopeutetussa menettelyssä viisi kuukautta sen vireillepanon jälkeen. Tähän päivään mennessä vireille on pantu yli 70 asiaa, jotka koskevat aseelliseen konfliktiin liittyviä rajoittavia toimenpiteitä. Unionille on tärkeää, että tällaiset toimenpiteet eivät ole mielivaltaisia ja että riippumattomat ja puolueettomat tuomioistuimet valvovat niitä.

904

vireille tullutta asiaa

Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetut asiat ilmensivät enemmän kuin koskaan maanosamme tärkeimpiä yhteiskunnallisia kysymyksiä. Rajoittavien toimenpiteiden, jotka eivät koske ainoastaan Ukrainaan kohdistuvaa hyökkäystä, lisäksi näihin asioihin kuuluvat muun muassa digitaalialan suurten toimijoiden kilpailusääntely ja valtiontukia koskevat puitteet erityisesti verotuksen alalla sekä energia- ja ympäristösektorilla. Käsitellyt asiat koskivat myös pankki- ja rahoituslainsäädäntöä, henkilötietojen suojaa, yhteistä kauppapolitiikkaa ja energiamarkkinoiden sääntelyä. Kun otetaan huomioon viimeaikainen lainsäädäntökehitys ja yhä kireämpi kansainvälinen tilanne, unionin toimielinten toimien laillisuuden valvontaa joudutaan mahdollisesti tehostamaan.

Ei pidä kuitenkaan erehtyä luulemaan, etteikö unionin yleinen tuomioistuin olisi täysin tietoinen vastuustaan. Sillä on myös resurssit tämän vastuun kantamiseen. Tuomioistuimeen on kuluneena vuonna tullut kahdeksan uutta jäsentä, mikä merkitsee asetuksella 2015/2422 käynnistetyn uudistuksen loppuun saattamista. Unionin yleisessä tuomioistuimessa on nyt 54 jäsentä, eli vihdoin kaksi tuomaria jäsenvaltiota kohti. Vuoden 2022 syyskuussa alkanutta uutta kolmivuotiskautta silmällä pitäen unionin yleisessä tuomioistuimessa on pohdittu perusteellisesti myös sen organisaatiota ja työmenetelmiä keskittymällä tuomioistuinvalvonnan tehostamiseen, asianosaisten tukemiseen koko menettelyn ajan ja oikeudenkäyntien kestoon (vuonna 2022 keskimäärin 16,2 kuukautta). Vahvistettu ja uudelleenorganisoitu unionin yleinen tuomioistuin on asettanut itselleen suunnan, jona on antaa laadukkaita, oikeussubjektien ymmärrettävissä olevia ratkaisuja määrääjoissa, jotka vastaavat nykymaailman odotuksia.

Unionin tuomioistuinrakenteen on jatkuvasti sopeuduttava aikamme haasteisiin. Tässä hengessä unionin tuomioistuin esitti vuoden 2022 marraskuussa lainsäädäntöpyynnön, jonka tarkoituksena on erityisesti määritellä ne erityisasiat, joissa unionin yleinen tuomioistuin voisi olla toimivaltainen käsittelemään jäsenvaltioiden tuomioistuinten esittämiä ennakkoratkaisukysymyksiä (SEUT 256 artikla). Unionin yleinen tuomioistuin on valmis auttamaan unionin tuomioistuinta, jonka työmäärä kasvaa jatkuvasti. Unionin yleinen tuomioistuin on osallistunut tiiviisti tämä aloitteen taustalla oleviin pohdintoihin ja valmistelee jo sen täytäntöönpanoa.

Marc van der Woude
Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti

792
kannetta, joista

76 valtiontukea ja
kilpailua koskevaa
kannetta

270 immateriaalioikeutta
koskevaa kannetta

66 unionin henkilöstöä
koskevaa kannetta

380 muuta kannetta (joista
21 jäsenvaltioiden
nostamaa kannetta)

54
oikeusapupyynnöitä

Asianosainen, joka ei
kykene suorittamaan
oikeudenkäynnistä
aiheutuvia kuluja, voi hakea
oikeusapua.

858
ratkaistua asiaa

760 kannetta, joista

87 valtiontukea ja kilpailua koskevaa kannetta

291 immateriaalioikeutta koskevaa kannetta

103 unionin henkilöstöä koskevaa kannetta

279 muuta kannetta

Keskimääräinen käsittelyaika: **16,2** kuukautta

Sellaisten ratkaisujen osuus, joista on valitettu unionin tuomioistuimeen: **26 %**

1 474

vireillä olevaa asiaa
(31.12.2022)

Tärkeimmät käsitellyt aiheet

Immateriaalioikeus	299
Julkiset hankinnat	22
Kilpailu	65
Maatalous	30
Oikeus tutustua asiakirjoihin	30
Rajoittavat toimenpiteet	122
Talous- ja rahapolitiikka	204
Unionin virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt	96
Valtiontuki	293
Ympäristö	22

[Ks. unionin yleisen tuomioistuimen
yksityiskohtaiset tilastot](#)

Uutta oikeuskäytännössä

Unionin yleisessä tuomioistuimessa, kuten muuallakin, nykytapahtumat seuraavat toinen toistaan. Samalla kun covid-19-pandemiasta johtuvat oikeusriidat johtavat edelleen tuntemattomille poluille – kuten osoittaa 27.4.2022 annettu tuomio *Roos ym. v. parlamentti* ([T-710/21](#), [T-722/21](#) ja [T-723/21](#)), jossa tutkittiin ensimmäistä kertaa tiettyjen Euroopan unionin toimielinten henkilöstönsä terveyden suojelemiseksi asettamien rajoitusten laillisuutta –, Venäjän federaation 24.2.2022 Ukrainaa vastaan aloittamasta sotilaallisesta hyökkäyksestä on tullut uusi oikeudenkäyntiasioiden polttopiste. Unionin yleinen tuomioistuin otti siis 27.7.2022 antamassaan tuomiossa *RT France v. neuvosto* ([T-125/22](#)) suuressa jaostossa ja nopeutetussa menettelyssä ensimmäistä kertaa kantaa sellaisten neuvoston toteuttamien rajoittavien toimenpiteiden laillisuuteen, joilla kielletään audiovisuaalisten sisältöjen levittäminen.

Vaikka tämän nykytapahtuman johdosta unionin yleinen tuomioistuin joutuneen käsittelemään suuren määrän erilaisia siihen liittyviä riita-asioita, sen ei kuitenkaan pidä jättää varjoonsa niitä lukuisia oikeuskäytännön edistysaskeleita, joita unionin yleinen tuomioistuin on ottanut perinteisemmissä yhteyksissä.

Toimielimiä koskevissa asioissa unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli siis 12.1.2022 antamassaan tuomiossa *Verelst v. neuvosto* ([T-647/20](#)) ensimmäistä kertaa tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa annetun asetuksen 2017/1939 nojalla kyseisen syyttäjänviraston Euroopan syyttäjien nimittämisestä annetun täytäntöönpanopäätöksen 2020/1117 laillisuutta. Se päätteli tutkintansa päätteeksi, että neuvostolla on laaja harkintavalta arvioidessaan ja vertaillaessaan jäsenvaltion Euroopan syyttäjän tehtävään nimettyjen ehdokkaiden ansioita, ja totesi vielä, että käsiteltävässä asiassa valitun ehdokkaan valinnassa ja nimittämisessä oli noudatettu tämän laajan harkintavallan rajoja. Julkisten hankintojen alalla unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli 26.1.2022 antamassaan tuomiossa *Leonardo v. Frontex* ([T-849/19](#)), voitiinko sellaisen yrityksen, joka ei ollut osallistunut hankintailmoituksella järjestettyyn tarjouskilpailuun, tästä hankintailmoituksesta ja sen liitteistä nostama kumoamiskanne ottaa tutkittavaksi. Unionin yleinen tuomioistuin totesi laajennetussa

kokoonpanossa, että yrityksellä, joka osoittaa, että sen osallistuminen tarjouspyyntömenettelyyn on ollut mahdollista tarjouspyyntöasiakirjoissa asetettujen vaatimusten vuoksi, voi olla oikeussuojan tarve useiden hankintaan liittyvien asiakirjojen osalta. Kilpailun alalla unionin yleinen tuomioistuin lausui 13.7.2022 antamassaan tuomiossa *Illumina v. komissio* ([T-227/21](#)) ensimmäistä kertaa sulautuma-asetuksen 139/2004 22 artiklassa säädetyn siirtomekanismin soveltamisesta keskittymään, josta ei tarvinnut ilmoittaa sen käsittelypaikan siirtoa pyytäneessä valtiossa mutta jossa hankitaan yritys, jonka merkitys kilpailun kannalta ei näy sen liikevaihdossa. Tässä tapauksessa unionin yleinen tuomioistuin myönsi lähtökohtaisesti, että komissio voi tällaisessa tilanteessa katsoa olevansa toimivaltainen.

Savvas S. Papasavvas

Unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentti

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on kaksi tuomaria jäsenvaltiota kohden.

Tuomarit valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen. Tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin kolmeksi vuodeksi. He nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Vuoden 2022 tammikuussa tehtävänsä unionin yleisen tuomioistuimen tuomarina aloittivat Ioannis Dimitrakopoulos (Kreikka), Damjan Kukovec (Slovenia) ja Suzanne Kingston (Irlanti).

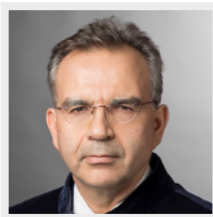
Vuoden 2022 heinäkuussa tehtävänsä yleisen tuomioistuimen tuomarina aloittivat Tihamér Tóth (Unkari) ja Beatrix Ricziová (Slovakia).

Vuoden 2022 syyskuussa tehtävänsä yleisen tuomioistuimen tuomarina aloittivat Elisabeth Tichy-Fisslberger (Itävalta), William Valasidis (Kreikka) ja Steven Verschuur (Alankomaat).

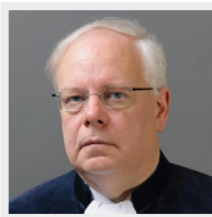

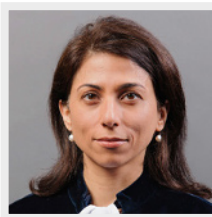
M. van der Woude
presidentti

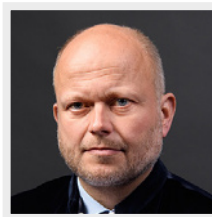
S. S. Papasavvas
varapresidentti

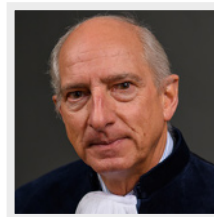
D. Spielmann
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

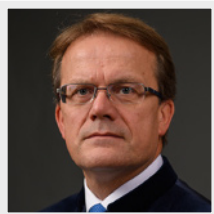
A. Marcoulli
toisen jaoston
puheenjohtaja

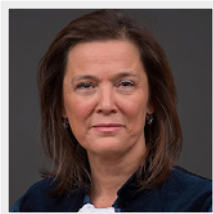
F. Schalin
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

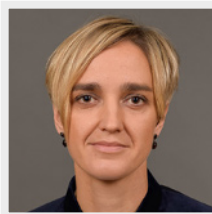
**R. da Silva
Passos**
neljännen jaoston
puheenjohtaja

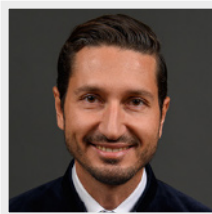
J. Svenningsen
viidennen jaoston
puheenjohtaja

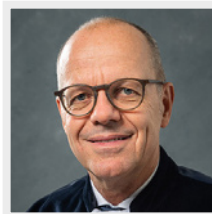
M. J. Costeira
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

**K. Kowalik-
Bańczyk**
seitsemännen jaoston
puheenjohtaja

A. Kornezov
kahdeksannen
jaoston
puheenjohtaja

L. Truchot
yhdeksännen jaoston
puheenjohtaja

O. Porchia
kymmenennen
jaoston
puheenjohtaja

M. Jaeger
tuomari

**S. Frimodt
Nielsen**
tuomari

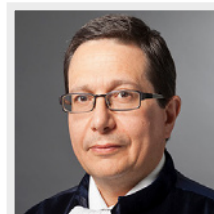
H. Kanninen
tuomari

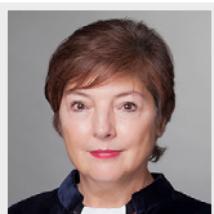
J. Schwarcz
tuomari

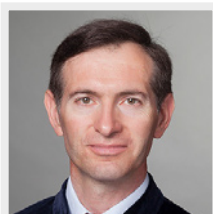
M. Kancheva
tuomari

E. Buttigieg
tuomari

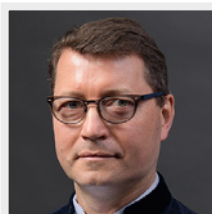
V. Tomljenović
tuomari

S. Gervasoni
tuomari

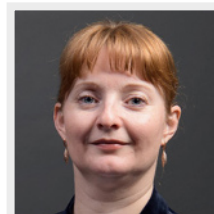
L. Madise
tuomari

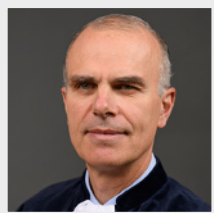
V. Valančius
tuomari

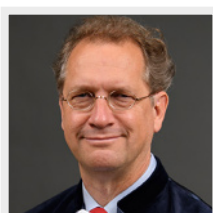
N. Półtorak
tuomari

I. Reine
tuomari

P. Nihoul
tuomari

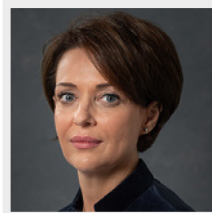
U. Öberg
tuomari

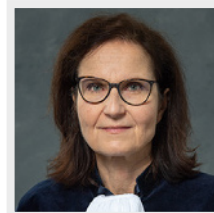
C. Mac Eochaidh
tuomari

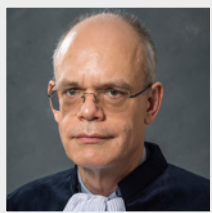
G. De Baere
tuomari

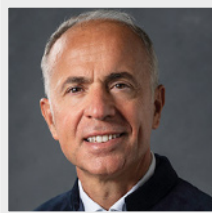
R. Frendo
tuomari

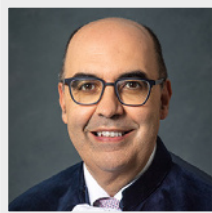
T. R. Pynnä
tuomari

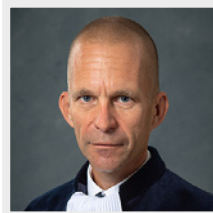
J. C. Laitenberger
tuomari

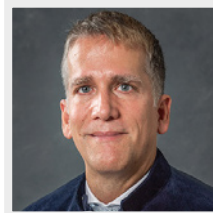
R. Mastroianni
tuomari

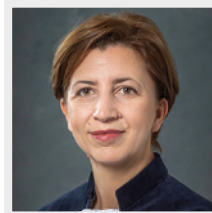
**J. Martín y Pérez
de Nancrales**
tuomari

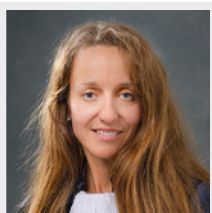
G. Hesse
tuomari

**M. Sampol
Pucurull**
tuomari

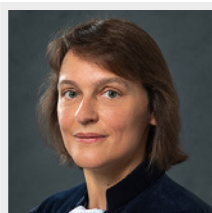
M. Stancu
tuomari

P. Škvařilová-Pelzl
tuomari

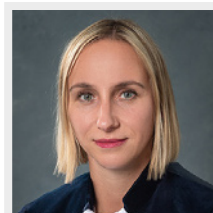
I. Nõmm
tuomari

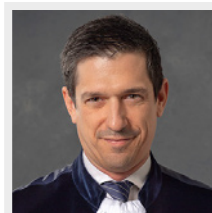
G. Steinfatt
tuomari

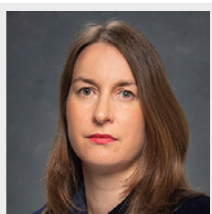
R. Norkus
tuomari

T. Perišin
tuomari

D. Petrлік
tuomari

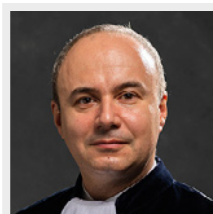
M. Brkan
tuomari

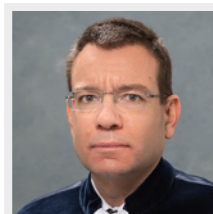
P. Zilgalvis
tuomari

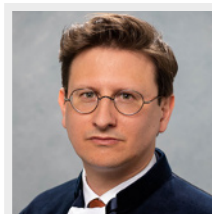
K. Kecsmár
tuomari

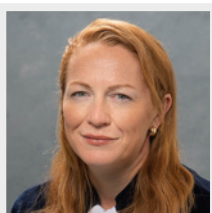
I. Gâlea
tuomari

I. Dimitrakopoulos
tuomari

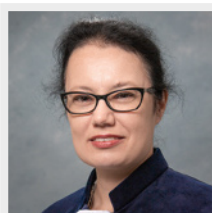
D. Kukovec
tuomari

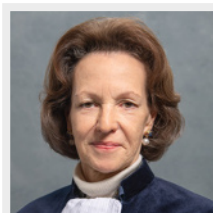
S. Kingston
tuomari

T. Tóth
tuomari

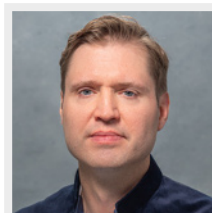
B. Ricziová
tuomari

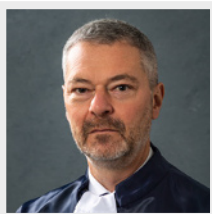
**E. Tichy-
Fisslberger**
tuomari

W. Valasidis
tuomari

S. Verschuur
tuomari

E. Coulon
kirjaaja

Protokollajärjestys 19.9.2022 alkaen

C Oikeuskäytäntö vuonna 2022

Focus Asetus, jonka mukaan unionin varojen maksaminen edellyttää oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, on pätevä

Tuomiot 16.2.2022, Unkari v. parlamentti ja neuvosto sekä Puola v. parlamentti ja neuvosto ([C-156/21](#) ja [C-157/21](#))

Oikeusvaltioperiaate

Tämä periaate on yksi unionin perusarvoista, ja siihen kuuluvat:

- laillisuusperiaate, joka merkitsee läpinäkyvää, vastuuvollista, demokraattista ja moniarvoista lainsäädäntöprosessia
- oikeusvarmuuden periaate
- toimeenpanovallan käyttäjien mielivaltaisuuden kielto
- tehokkaan oikeussuojan periaate (riippumattoman ja puolueettoman oikeussuojan saatavuus)
- vallanjaon periaate
- syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisuutta lain edessä koskeva periaate

Unioni on ottanut käyttöön uuden ehdollisuusjärjestelmän suojataksien unionin talousarviota ja taloudellisia etuja vaikutuksilta, joita aiheutuu oikeusvaltioperiaatteen – joka on unionin perustana oleva perusarvo – loukkauksista.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella 2020/2092 vahvistetussa järjestelmässä unionin talousarviosta myönnettävän rahoituksen saamisen edellytyksenä on, että jäsenvaltiot noudattavat oikeusvaltion periaatteita. Asetuksen nojalla neuvosto voi komission tutkimuksen jälkeen toteuttaa **unionin talousarvion** ja taloudellisten etujen **suojaamiseksi maksujen keskeyttämisen** tai rahoitusoikaisujen kaltaisia toimenpiteitä, **kun tällaiset loukkaukset uhkaavat vaikuttaa tähän talousarvioon ja näihin etuihin**.

Unkari ja Puola riitauttivat tämän asetuksen unionin tuomioistuimessa. Koska asiat olivat poikkeuksellisen merkittäviä, ne käsiteltiin unionin tuomioistuimen täysistunnossa.

Unionin tuomioistuin **hylkäsi** 16.2.2022 Unkarin ja Puolan **kanteet**.

Unionin tuomioistuin korostaa, että unioni perustuu oikeusvaltion kaltaisiin jäsenvaltioille yhteisiin arvoihin. Näillä yhteisillä arvoilla määritellään unionin suoranainen identiteetti yhteisenä oikeusjärjestyksenä, ja kaikki jäsenvaltiot ovat hyväksyneet ne liittyessään unioniin. Oikeusvaltion periaatteiden kunnioittaminen on siten

jäsenvaltioille tietyn tuloksen saavuttamista koskeva velvollisuus, joka johtuu suoraan niiden kuulumisesta unioniin. Se on edellytys sille, että nämä valtiot voivat toteuttaa kaikki muut perussopimusten soveltamisesta johtuvat oikeudet.

Unionin taloudelliset edut voivat vakavasti vaarantua oikeusvaltion periaatteiden loukkauksista jossakin jäsenvaltiossa. Jäsenvaltiot voivat varmistaa moitteettoman varainhoidon toteutumisen ainoastaan, jos viranomaiset toimivat lakien mukaisesti, jos lainrikkomiset käsitellään tehokkaasti ja jos viranomaisten mielivaltaiset tai laittomat päätökset voidaan saattaa riippumattomien ja puolueettomien tuomioistuinten tehokkaan valvonnan kohteeksi. Unionin on siis voitava puolustaa taloudellisia etujaan etenkin unionin talousarvion suojaamista koskevilla toimenpiteillä. Unionin tuomioistuin toteaa näin ollen, että riidanalaisella asetuksella käyttöön otettu järjestelmä kuuluu todellakin niiden varainhoitosääntöjen käsitteen alaan, joissa vahvistetaan erityisesti unionin talousarvion toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt (Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 322 artikla). Asetus on siis annettu asianmukaisesti tämän oikeusperustan nojalla.

Unionin tuomioistuin selittää vastauksena eräisiin Unkarin ja Puolan esittämiin väitteisiin myös, ettei ehdollisuusmekanismilla kierretä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 7 artiklassa määrättyä menettelyä. Näillä kahdella menettelyllä on eri tarkoitus ja toisistaan poikkeava kohde. SEU 7 artiklan nojalla on erityisesti mahdollista reagoida kaikkiin unionin perustana olevien arvojen vakaviin ja jatkuviin loukkauksiin tai tällaisten loukkausten selvään vaaraan, kun taas riidanalaista asetusta sovelletaan vain oikeusvaltion periaatteiden loukkauksiin ja ainoastaan, jos on perusteltu syy katsoa, että nämä loukkaukset vaikuttavat talousarvioon.

SEU 7 artikla

Tässä määräyksessä kuvataan menettelyä, jolla voidaan pidättää väliaikaisesti tietyt perussopimuksista johtuvat jäsenvaltiolle kuuluvat oikeudet, jos SEU 2 artiklassa tarkoitettuja jäsenvaltioille yhteisiä arvoja, joihin kuuluu oikeusvaltio, loukataan vakavasti ja jatkuvasti. Unkari ja Puola väittivät, että kun ”ehdollisuusasetuksella” otetaan käyttöön rinnakkainen menettely, siinä annetaan lainvastaisesti mahdollisuus kiertää SEU 7 artiklassa määrätty täsmälliset edellytykset seuraamusten määrittämiselle jollekin jäsenvaltiolle.

Unionin tuomioistuin on antanut lukuisia tuomioita oikeusvaltioperiaatteen noudattamisesta. Näitä tuomioita ovat muun muassa

- tuomio 27.2.2018, *Associação Sindical dos Juizes Portugueses* (Tuomioistuinten riippumattomuus – Palkkojen alentaminen kansallisessa julkishallinnossa) ([C-64/16](#))
- tuomio 15.7.2021, *komissio v. Puola* (Tuomareita koskeva kurinpitojärjestelmä – Rajoitukset kansallisten tuomioistuinten oikeuteen ja velvollisuuteen pyytää ennakkoratkaisuja unionin tuomioistuimelta) ([C-791/19](#))
- tuomio 20.4.2021, *Repubblika* (Jäsenvaltion tuomareiden riippumattomuus – Nimittämismenettely – Pääministerin toimivalta – Tuomarivalintalautakunnan osallistuminen menettelyyn) ([C-896/19](#)).

Unionin tuomioistuin hylkää myös väitteen, jonka mukaan oikeusvaltion periaatteilla ei ole konkreettista aineellista sisältöä unionin oikeudessa. **Näitä periaatteita on kehitetty laajasti unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, ja ne on siten täsmennetty unionin oikeusjärjestyksessä.** Niiden lähteenä ovat jäsenvaltioiden omissa oikeusjärjestyksissään tunnustamat ja soveltamat yhteiset arvot. Jäsenvaltiot kykenevät siis määrittämään riittävän täsmällisesti kunkin kyseisen periaatteen olennaisen sisällön ja niistä kustakin johtuvat vaatimukset.

Ehdollisuusmekanismin soveltaminen edellyttää lopuksi, että oikeusvaltioperiaatteen loukkaamisen ja unionin moitteettomaan varainhoitoon kohdistuvan vaikutuksen tai sen vakavan uhan välillä osoitetaan olevan **todellinen yhteys**. Komissioon kohdistuu ehdollisuusmekanismia sovellettaessa myös tiukkoja menettelyvaatimuksia. Unkarilla ja Puolalla ei siis ole perusteita väittää, että komissiolle ja neuvostolle myönnetyt valtuudet ovat liian laajat. Unionin tuomioistuin päätelee tämän perusteella, että **riidanalainen asetus täyttää oikeusvarmuuden vaatimukset.**

Oikeusvarmuuden periaate

Tämä periaate edellyttää, että oikeussäännöt ovat selviä ja täsmällisiä ja että niiden soveltaminen on yksityisten ennakoitavissa, erityisesti, jos niistä voi aiheutua epäedullisia seurauksia. Säännösten perusteella siis niiden, joita asia koskee, on voitava saada yksiselitteisesti tieto oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan ja ryhtyä niiden johdosta asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Focus Ympäristönsuojeluyhdistysten oikeus käyttää oikeussuojakeinoja

Tuomio 8.11.2022, *Deutsche Umwelthilfe* (Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksyntä) ([C-873/19](#))

Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevassa Euroopan unionin säännöstössä kielletään ympäristön suojelemiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi sellaisten laitteiden käyttö, jotka vaikuttavat pakokaasupäästöjen rajoitusjärjestelmään sen tehokkuuden vähentämiseksi (niin kutsutut estolaitteet). Kyseiseen kieltoon sovelletaan kuitenkin kolmea poikkeusta, erityisesti jos ”laite on perustellusti tarpeen moottorin suojaamiseksi vaurioitumiselta tai vahingolta ja ajoneuvon turvallisen toiminnan varmistamiseksi”.

Deutsche Umwelthilfe, joka on saksalainen ympäristönsuojeluyhdistys, katsoo, että Saksan liittovaltion moottoriajoneuvoliikennevirasto ei ole noudattanut kyseessä olevaa kieltoa salliessaan tiettyjen **Volkswagen**-merkkisten ajoneuvojen osalta sellaisen **ohjelmiston** käytön, **jolla vähennetään pakokaasujen**, etenkin typen oksidin (NO_x), **takaisinkierrätystä**. Tämän lämpötilaikunaksi kutsutun ohjelmiston avulla **oli mahdollista mukauttaa pakokaasujen puhdistusastetta** ulkolämpötilan mukaan. Ohjelmiston asentamisen seurauksena siis pakokaasujen takaisinkierrätys oli täysin tehokasta vain, jos ulkolämpötila oli yli +15 °C. Vuonna 2018 vuotuinen keskilämpötila Saksassa oli kuitenkin ollut +10,4 °C.

Deutsche Umwelthilfe riitautti luvan saksalaisessa tuomioistuimessa. Kyseinen tuomioistuin kääntyi unionin tuomioistuimen puoleen saadakseen selvennyksiä kahteen kysymykseen.

1. Saksalainen tuomioistuin huomauttaa, että Saksan oikeuden mukaan Deutsche Umwelthilfellä ei ole mahdollisuutta nostaa kannetta liittovaltion viraston antamasta luvasta, sillä unionin asetuksella, johon se vetoaa, ei pyritä suojelemaan yksittäisiä kansalaisia. Saksalainen tuomioistuin tiedustelelee unionin tuomioistuimelta, onko tämän mahdollisuuden puuttuminen yhteensopivaa Århusin yleissopimuksen ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa taatun tehokkaita oikeussuojakeinoja koskevan oikeuden kanssa.

Unionin tuomioistuin toteaa 8.11.2022 antamassaan tuomiossa, että Århusin yleissopimuksen, kun sitä tulkitaan perusoikeuskirjan valossa, mukaan **ympäristönsuojeluyhdistykseltä**, joka on oikeutettu käyttämään oikeussuojakeinoja, **ei saa viedä mahdollisuutta saattaa tiettyjen ympäristöä koskevien unionin oikeuden oikeussääntöjen noudattaminen** kansallisten tuomioistuinten **valvonnan piiriin**. Tällaisen yhdistyksen on siis voitava riitauttaa tuomioistuimessa estolaitteille annettu lupa.

2. Saksalainen tuomioistuin tiedustelea myös, onko "lämpötilaikkunan" käyttämisen "tarvetta", jolla voidaan poikkeuksellisesti oikeuttaa sen asentaminen moottorin suojaamiseksi tai sen turvallisen toiminnan varmistamiseksi, arvioitava luvan antamisajankohtana olemassa olleen tekniikan valossa vai onko huomioon otettava muita seikkoja.

Unionin tuomioistuin korostaa, että **lämpötilaikkunan kaltainen estolaite voidaan poikkeuksellisesti oikeuttaa**, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- laite on välttämättä tarpeen, jotta voidaan välttää pakokaasujen takaisinkierätyksjärjestelmän jonkin rakenneosan toimintahäiriöstä johtuvat moottorin vaurioitumisen tai vahingoittumisen välittömät riskit
- nämä riskit ovat niin vakavia, että niistä aiheutuu konkreettinen vaara ajoneuvoa ajettaessa
- laitteen tai sillä varustetun ajoneuvon hyväksynnän ajankohtana millään muulla teknisellä ratkaisulla ei voida välttää näitä riskejä.

Vaikka tarve on osoitettu, **estolaite on** joka tapauksessa **kielletävä, jos sen rakenteesta seuraa, että tavanomaisissa liikenneolosuhteissa sen toiminto on aktivoitu suurimman osan vuodesta**. Tässä tapauksessa näet poikkeusta sovellettaisiin useammin kuin kieltoa, millä loukattaisiin suhteettomasti typen oksidien (NOx) päästöjen rajoittamisen periaatetta sellaisenaan.

Unionin tuomioistuin ratkaisee säännöllisesti ympäristöä koskevia asioita. Viimeisimpiin ratkaisuihin kuuluvat:

- tuomio 13.1.2022, Ville de Paris ym. (Ajoneuvojen tyyppihyväksyntä – Typen oksidien päästöarvot – Todellisissa ajo-olosuhteissa syntyvien päästöjen testausmenettely) ([C-177/19 P ym.](#))
- tuomiot 14.7.2022, GSMB Invest, Volkswagen ja Porsche Inter Auto ja Volkswagen (Dieselajoneuvot – Typen oksidien (NOx) päästöt – Kielletyt estolaitteet – "Lämpötilaikkuna") ([C-128/20 ym.](#))
- tuomio 22.12.2022, komissio v. Espanja (Raja-arvot – NO₂) ([C-125/20](#))
- tuomio 22.12.2022, Ministre de la Transition écologique ja Premier ministre (Valtion vastuu ilman pilaantumisesta) ([C-61/21](#))

Focus Oikeus tulla unohdetuksi suhteessa tiedonsaantioikeuteen

Tuomio 8.12.2022, *Google* (Väitetysti virheellisen sisällön poistaminen hakutulosten luettelosta) ([C-460/20](#))

Yleinen tietosuoja-asetus

Yleisessä tietosuoja-asetuksessa, joka tuli voimaan vuonna 2018, turvataan kansalaisille paremmat mahdollisuudet valvoa henkilötietojaan ja annetaan vastuuta niille, joilla on hallussaan kyseisiä tietoja.

Yleisessä tietosuoja-asetuksessa vahvistettuihin oikeuksiin kuuluu:

- oikeus saada tietoja tietojen käsittelystä
- oikeus saada tutustua hallussa oleviin tietoihin
- oikeus saada korjattua epätasälliset tai puutteelliset tiedot
- oikeus saada poistettua tiedot, joita on käsitelty lainvastaisesti tai jotka eivät ole enää tarpeen niiden käsittelyn tarkoituksiin (tunnetaan paremmin ”oikeutena tulla unohdetuksi”)
- oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen (pelastaa rekisterinpitäjälle toimitetut tiedot)

Henkilötietojen suoja säännellään Euroopan unionissa yleisellä tietosuoja-asetuksella.

Oikeus henkilötietojen suojaan ei kuitenkaan ole ehdoton. Sitä on **suhteellisuusperiaatteen** mukaisesti verrattava muihin perusoikeuksiin. Näitä muita perusoikeuksia on muun muassa oikeus tiedonvälityksen vapauteen.

Unionin tuomioistuin muistutti 8.12.2022 annetussa tuomiossa *Google* tämän vertailun tärkeydestä ja linjasi siitä vastauksessaan Saksan liittovaltion ylimmän tuomioistuimen kysymykseen.

Oikeusriita koski kahta sijoitusyhtiöiden konsernin johtajaa, jotka olivat pyytäneet Googlea poistamaan heidän nimillään tehtyjen hakujen tulokset hakutulosten luettelosta. Näiden hakujen tuloksessa oli linkkejä lehdistöartikkeleihin, joissa käsiteltiin kriittisesti kyseisen konsernin sijoitusmallia. Molemmat johtajat väittivät näiden artikkelien sisältävän virheellisiä väittämiä. He vaativat lisäksi, että heidän valokuvansa, jotka näytetään pikkukuvina (*thumbnails*) asiayhteyttä koskevien seikkojen puuttuessa, poistetaan näiden tulosten luettelosta.

Google kieltäytyi hyväksymästä näitä pyyntöjä viitaten näiden artikkelien ja valokuvien ammatilliseen asiayhteyteen ja vedoten tietämättömyyteensä siitä, ovatko kyseisten artikkelien sisältämät tiedot virheellisiä.

Saksan liittovaltion ylin tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi asia saatettiin, pyysi unionin tuomioistuinta tulkitsemaan yleistä tietosuoja-asetusta Euroopan unionin perusoikeuskirjan valossa. Asetuksessa säädetään näet nimenomaisesti, että oikeutta tulla unohdetuksi ei ole silloin, kun kyseessä oleva

henkilötietojen käsittely on tarpeen tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käyttämiseen.

Unionin tuomioistuin korosti, että **yksityiselämän kunnioittamista** ja henkilötietojen suojaa **koskeva oikeus syrjäyttävät** pääsääntöisesti **internetin käyttäjien perustellun intressin saada pääsy tietoihin**. Tämä tasapaino voi kuitenkin riippua kyseisten tietojen luonteesta ja niiden arkaluonteisuudesta rekisteröidyn yksityiselämän kannalta. Se riippuu myös yleisöllä olevasta intressistä saada tiedot käyttöönsä. Kyseinen intressi voi olla erilainen **kyseisellä henkilöllä julkisuudessa olevan aseman perusteella**.

Sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta koskevaa oikeutta ei voida kuitenkaan ottaa huomioon, kun hakutulosten luettelossa näytettävään sisältöön kuuluvat **tiedot** (jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä) **osoittautuvat virheellisiksi**.

Kun joku henkilö esittää hakutulosten luettelosta poistamista koskevan pyynnön, hakukoneen ylläpitäjällä on tiettyjä velvollisuuksia:

- Hakukoneen ylläpitäjän on tarkastettava, voidaanko sisältö pysyttää sen hakukoneella suoritettujen hakujen tulosten luettelossa. Jos pyynnössä esitetään riittävä näyttö, hakukoneen ylläpitäjän on hyväksyttävä se.
- Jos pyynnön perusteella ei ole ilmeistä, että tiedot ovat virheellisiä, hakukoneen ylläpitäjän ei tarvitse suorittaa poistamista. Tässä tapauksessa pyynnön esittäjän on kuitenkin voitava siirtää asia henkilötietojen suojaa valvovalle viranomaiselle tai lainkäyttöviranomaiselle, jotta tämä suorittaisi välttämättömät tarkastukset ja velvoittaisi ylläpitäjän toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet.
- Hakukoneen ylläpitäjän on kerrottava internetin käyttäjille sisällön väitettyä virheellisyyttä koskevasta hallinnollisesta menettelystä tai tuomioistuinmenettelystä.
- Sen on tarkastettava, onko valokuvien näyttäminen pikkukuvina (*thumbnails*) tarpeen sen tiedonvälityksen vapautta koskevan oikeuden käyttämiseen, joka on internetin käyttäjillä, jotka ovat mahdollisesti kiinnostuneita saamaan kyseiset valokuvat. Jonkun henkilön valokuvien näyttäminen merkitsee näet erityisen

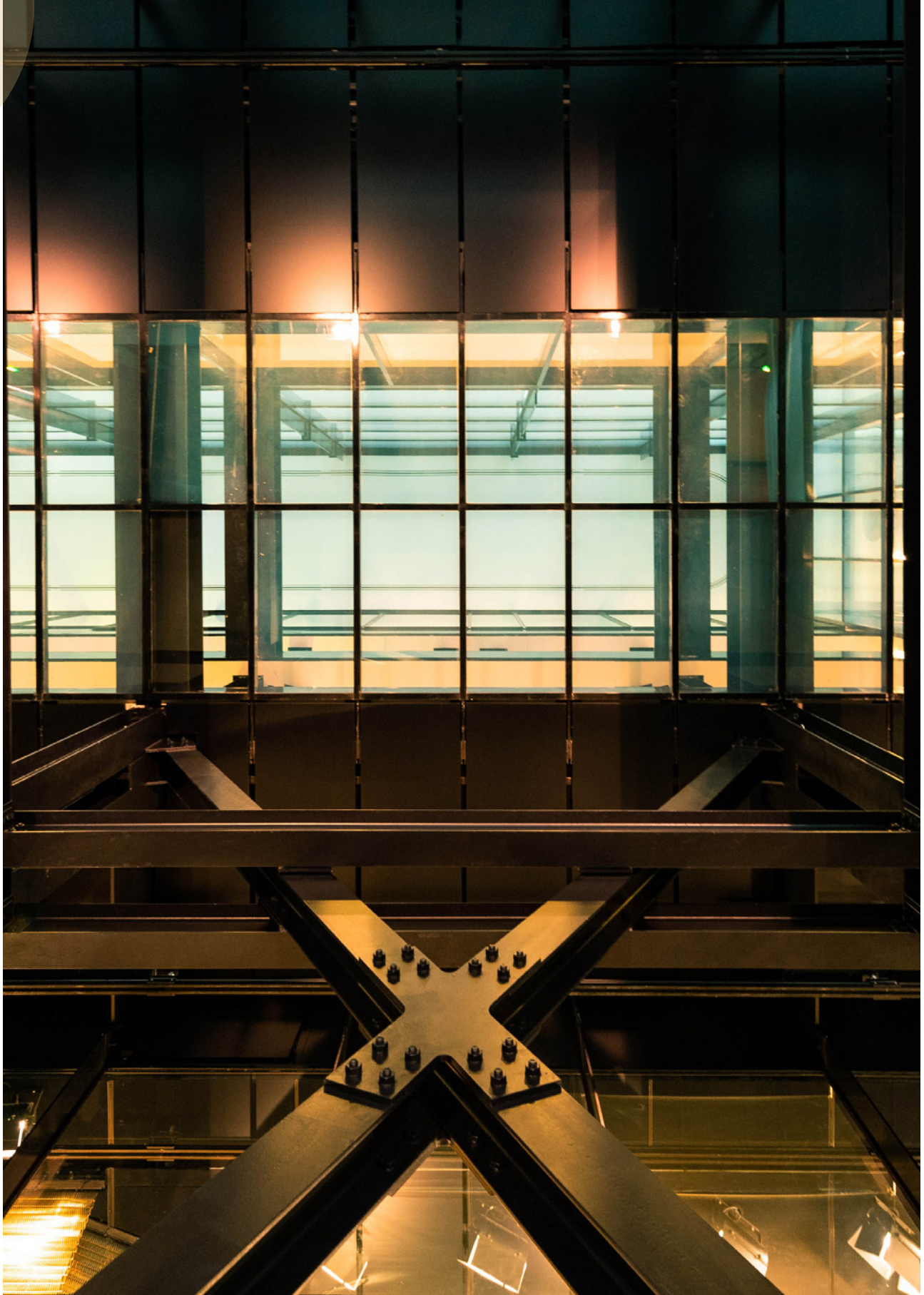

huomattavaa puuttumista hänen yksityiselämäänsä. Se, että pääsyllä näihin valokuviiin myötävaikutetaan yleisen edun mukaiseen keskusteluun, on olennainen tekijä, joka on otettava huomioon muiden perusoikeuksien punninnassa.

Henkilötietojen suoja on kysymys, jonka osalta unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu lukuisia asioita.

Tieto- ja viestintätekniikan kehitykseen liittyvistä viimeaikaisista tuomioista voidaan mainita:

- tuomio 16.7.2020, *Facebook Ireland ja Schrems*, jossa on kyse sen suojelun tasosta, joka on varmistettava siirrettäessä henkilötietoja kolmansiin maihin ([C-311/18](#))
- tuomio 6.10.2020, *La Quadrature du Net ym.*, jossa on kyse sellaisen kansallisen säännösten kieltämisestä, jossa säädetään liikenne- ja paikkatietojen yleisestä ja erotuksetta tapahtuvasta siirtämisestä tai säilyttämisestä ([C-511/18 ym.](#))
- tuomio 2.3.2021, *Prokuratuur*, joka koskee viranomaisten pääsyä liikenne- tai paikkatietoihin vakavan rikollisuuden torjumiseksi ([C-746/18](#))
- tuomio 15.6.2021, *Facebook Ireland ym.*, jossa on kyse kansallisten valvontaviranomaisten valtuuksista ([C-645/19](#))
- tuomio 1.8.2022, *Vyriausioji tarnybinės etikos komisija*, jossa on kyse julkisen sektorin työntekijöiden tai johtajien sidonnaisuusilmoitusten avoimuudesta ([C-184/20](#)).

Focus Ukrainan sota: venäjänmielisille tiedotusvälineille asetettu lähetyskielto ja sananvapaus

Tuomio 27.7.2022, *RT France v. neuvosto* ([T-125/22](#))

Välitoimimenettely

Unionin yleisen tuomioistuimen lopullista ratkaisua odottaessa RT France teki 8.3.2022 unionin yleisen tuomioistuimen presidentille hakemuksen siitä, että lähetystoiminnan kieltämisestä tehdyn päätöksen vaikutuksia lykätään välittömästi. Tämä välitoimimenettelyssä tehty hakemus hylättiin 30.3. Presidentti katsoi erityisesti, ettei RT France ollut osoittanut, että kiellosta aiheutui sille korjaamatonta vahinkoa. Ei siis ollut olemassa erityistä kiireellisyyttä, joka oikeuttaisi lykkäämisen ennen kuin asiassa annetaan lopullinen ratkaisu.

Venäjän federaatio aloitti 24.2.2022 sotilaallisen hyökkäyksen Ukrainaa vastaan. Euroopan unioni reagoi tähän kansainvälisen oikeuden rikkomiseen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa yhteydessä muun muassa määräämällä Venäjän federaatiolle seuraamuksia. **Venäjän propagandatoimien vastustamiseksi Euroopan unionin neuvosto kielsi 1.3.2022 tiettyjen tiedotusvälineiden lähetystoiminnan** unionissa tai unionin suuntaan.

Kielto koski etenkin RT Francea, joka on Venäjän valtion talousarviosta rahoitusta saava televisiokanava ja joka saattoi asian 8.3.2022 unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi kyseisen neuvoston päätöksen kumoamiseksi.

Asian tärkeyden ja kiireellisyyden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin kokoontui suuressa jaostossa (15 tuomaria) ja päätti ensimmäistä kertaa omasta aloitteestaan, että asia käsitellään nopeutetussa menettelyssä, minkä ansiosta se saattoi antaa ratkaisun alle viidessä kuukaudessa.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi 27.7. antamallaan tuomiolla kanteen kokonaisuudessaan. Tuomio perustui kolmeen olennaiseen seikkaan:

- Neuvostolla on **rajoittavia toimenpiteitä** määritellessään laaja toimintavapaus yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla. Se voi turvautua väliaikaiseen kieltoon levittää tiettyjen, Venäjän valtion talousarviosta rahoitettujen tiedotusvälineiden sisältöjä, jos nämä tiedotusvälineet tukevat Venäjän sotilaallista hyökkäystä. Väliaikaisen kiellon yhtenäinen täytäntöönpano voidaan varmistaa paremmin unionin tasolla kuin kansallisella tasolla.

- Lähetyksielto, josta on päätetty kuulematta etukäteen RT Francea, ei merkitse puolustautumisoikeuksien loukkaamista. Sodan alkamiseen unionin rajoilla liittyvä poikkeuksellinen asiayhteys, jolle on ominaista äärimmäinen kiire, edellytti nopeaa reagointia. **Sotilaallista hyökkäystä tukeneen propagandakanavan toiminnan kieltämistä koskevien toimenpiteiden** soveltaminen välittömästi **oli niiden tehokkuuden varmistamisen kannalta välttämätöntä.**

- Sananvapaus on yksi demokraattisen yhteiskunnan olennaisista perustoista. Tätä vapautta ei sovelleta ainoastaan sellaisiin ajatuksiin, joihin suhtaudutaan myönteisesti tai joita pidetään vaarattomina, vaan myös loukkaaviin, järkyttäviin tai häiritseviin ajatuksiin. Tämä ilmenee moniarvoisuuden, suvaitsevaisuuden ja avoimuuden hengen vaatimuksista, joita ilman demokraattista yhteiskuntaa ei ole olemassakaan.

Mutta demokraattisissa yhteiskunnissa voi osoittautua välttämättömäksi **määrätä seuraamuksia** sellaisista **sananvapauden käyttötavoista**, joilla edistetään ja oikeutetaan suvaitsemattomuuteen, väkivallan käyttöön tai vähättelyyn perustuvaa vihaa tai yllytetään siihen.

RT Francen osalta toteutetulla kieltotoimenpiteellä pyritään tähän tavoitteeseen. Sen tarkoituksena on turvata unionin yleinen järjestys ja turvallisuus, joita uhkaa Venäjän toteuttama järjestelmällinen propagandakampanja, ja painostaa Venäjän viranomaisia, jotta he lopettavat sotilaallisen hyökkäyksen. Tämä toimenpide on myös oikeasuhteinen, sillä se on tarpeellinen tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuva. On olemassa riittävästi konkreettisia, täsmällisiä ja yhtäpitäviä seikkoja, jotka osoittavat, että **RT France tuki aktiivisesti Venäjän federaation harjoittamaa epävakauttavaa ja väkivaltaista politiikkaa**, joka johti lopulta laajamittaiseen Ukrainaan kohdistuneeseen sotilaalliseen hyökkäykseen. Millään RT Francen esittämillä todisteilla ei voida osoittaa, että se olisi käsitellyt tietoja meneillään olevasta sodasta yleisesti ottaen tasapuolisesti ja audiovisuaalisiin tiedotusvälineisiin sovellettavia ”velvollisuuksia ja vastuita” koskevia periaatteita noudattaen.

Rajoittavat toimenpiteet tai seuraamukset

Rajoittavat toimenpiteet tai seuraamukset ovat välineitä, joita Euroopan unionilla on käytössään yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikkansa tavoitteiden edistämiseksi. Tavoitteena on muun muassa turvata unionin arvot, perusedut ja turvallisuus, lujittaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita, säilyttää rauha ja estää konfliktit ja lujittaa kansainvälistä turvallisuutta.

Nämä toimenpiteet voivat kohdistua kolmansien maiden hallituksiin tai valtiosta riippumattomiin yhteisöihin (kuten yrityksiin) ja yksityisiin (kuten terroristiryhmiin). Suurimassa osassa tapauksia toimenpiteet kohdistuvat yksityisiin tai yhteisöihin ja muodostuvat varojen jäädyttämisestä ja kielloista matkustaa unioniin. Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi on saatettu lukuisia asioita, joissa on otettu käyttöön rajoittavia toimenpiteitä. Näissä asioissa on kyse muun muassa seuraamuksista, joita on määrätty Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta taikka Syyriassa ja Valko-Venäjällä vallitsevan tilanteen vuoksi, sekä Kongon demokraattiselle tasavallalle määrätystä seuraamuksista.

Focus Googlelle määrätään ennätysellinen 4,125 miljardin euron sakko Android-mobiililaitteiden valmistajille asetettujen rajoitusten vuoksi

Tuomio 14.9.2022, *Google ja Alphabet v. komissio* (Google Android) ([T-604/18](#))

Google on tieto- ja viestintätekniikan alan yritys, joka on erikoistunut internetiin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin. Se saa valtaosan tuloistaan Google Search -hakukoneesta, joka on yrityksen lippulaivatuote. Sen liiketoimintamalli perustuu yhtäältä useiden tuotteiden ja palvelujen, joita tarjotaan käyttäjille useimmiten ilman kustannuksia, ja toisaalta sellaisten verkkomainospalvelujen väliseen vuorovaikutukseen, joissa käytetään näiltä käyttäjiltä kerättyjä tietoja. Google tarjoaa lisäksi Android-käyttäjärjestelmää, joka oli Euroopan komission mukaan vuoden 2018 heinäkuussa noin 80 prosentissa Euroopassa käytetyistä mobiileista älylaitteista.

Komissiolle tehtyjen kantelujen johdosta komissio pani vuonna 2015 menettelyn vireille Googlea vastaan. Tämän menettelyn päätteeksi vuonna 2018 Googlelle määrättiin 4,343 miljardin euron suuruinen seuraamus siitä, että se oli asettanut lainvastaisia rajoituksia Android-mobiililaitteiden valmistajille ja matkaviestinoperaattoreille. Näiden rajoitusten mukaan mobiililaitteiden valmistajien oli

- esiasennettava laitteeseensa Google Search ja Chrome, jotta ne saisivat lisenssin Play Storeen
- pidättäytyttävä myymästä sellaisilla Android-versioilla varustettuja laitteita, joita Google ei ollut hyväksynyt ja
- luovuttava esiasentamasta kilpailevaa hakupalvelua voidakseen saada osan Googlen mainostuloista.

Komission mukaan **näiden rajoitusten** tavoitteena oli vahvistaa **Googlen hakukoneen määräävää markkina-asemaa** ja turvata Googlen saamat tulot näihin hakuihin liitetyistä mainosilmoituksista.

Mitä on määräävän markkina-aseman väärinkäyttö?

Määräävällä markkina-asemalla tarkoitetaan yrityksen taloudellista valta-asemaa, jonka perusteella se voi estää toimivan kilpailun ja käyttäytyä itsenäisesti suhteessa kilpailijoihinsa, asiakkaihinsa, tavarantoimittajiinsa ja loppukuluttajaan.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa yrityksiä kielletään käyttämästä väärin määräävää markkina-asemaansa kilpailun rajoittamiseksi tai vääristämiseksi esimerkiksi määräämällä kohtuuttomista hinnoista, yksinmyyntisopimuksista tai uskollisuusalennuksista, joilla tavarantoimittajat pyritään saamaan jättämään niiden kilpailijat.

Tämä sakko on suurin kilpailuviranomaisen Euroopassa ikinä määräämä sakko. Google nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen komission päätöksen riitauttamiseksi.

Asiassa *Google ja Alphabet* asiakirja-aineistoa oli yli 100 000 sivua. Istunnossa oli mukana 72 asianajajaa ja edustajaa, jotka edustivat 13:ta eri osapuolta (kantajat eli Google ja Alphabet, vastaaja eli Euroopan komissio ja 11 väliintulijaa, jotka tukivat joko kantajien tai vastaajan vaatimuksia. Istunto kesti viisi päivää.

Asia ratkaistiin 14.9.2022 annetulla tuomiolla *Google ja Alphabet v. komissio*. **Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti suurilta osin komission päätöksen ja hylkäsi kanteen olennaisilta osin.** Unionin yleinen tuomioistuin totesi kuitenkin, ettei komissio ollut osoittanut riittävällä tavalla, että tietyillä Googlen menettelyillä voitiin rajoittaa kilpailua, ja että komission ei olisi pitänyt evätä Googlelta mahdollisuutta esittää väitteensä tältä osin kuulemistilaisuudessa. Kaikista seikoista tekemänsä oman arvioinnin päätteeksi **unionin yleinen tuomioistuin alensi lopulta Googlelle määrätyn sakon määrän 4,125 miljardiin euroon.**

Tuomio 15.6.2022, *Qualcomm v. komissio* (T-235/18)

Eräässä toisessa määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä koskevassa asiassa unionin yleinen tuomioistuin kumosi kokonaisuudessaan komissio päätöksen, jolla Qualcommille oli määrätty noin 1 miljardin euron sakko siitä, että tämä oli käyttänyt väärin määräävää asemaansa LTE-piirisarjojen (elektroniikan komponentti, jota käytetään älypuhelimissa ja taulutietokoneissa) markkinoilla. Komission mukaan tälle väärinkäytölle olivat ominaisia sopimukset, joissa määrättiin kannustinmaksuista, joiden johdosta Applen oli hankittava LTE-piirisarjat yksinomaan Qualcommilta. Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Qualcommin puolustautumisoikeuksiin oli vaikutettu useilla menettelyvirheillä ja etenkin sillä, ettei tiettyjä tutkimuksen aikana järjestettyjä kuulemisia ollut tallennettu. Unionin yleinen tuomioistuin huomautti myös, että komission tekemässä analyysissä sopimusten kilpailua rajoittavista vaikutuksista ei ollut otettu huomioon kaikkia merkityksellisiä tosiseikkoja, kuten sitä, ettei Applella ollut LTE-piirisarjoille teknistä vaihtoehtoa.

Unionin yleinen tuomioistuin tarkastaa tosiseikat ja oikeuden asianmukaisen soveltamisen

Unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevat kilpailuasiat ovat usein monimutkaisia ja laajoja. Unionin yleinen tuomioistuin ei siis ensimmäisessä oikeusasteessa tutki pelkästään, onko komissio soveltanut oikeutta asianmukaisesti, vaan se tutkii myös, onko tosiseikat osoitettu riittävällä tavalla. Asiakirja-aineistot voivat sisältää yksityiskohtaisia todisteita ja taloudellisia selvityksiä, joilla pyritään näyttämään toteen tai kiistämään yritysten markkinakäyttäytymisen vaikutukset.

Vuoden tärkeimpien tuomioiden tarkastelu

Ympäristö

Eläimistön ja kasviston suojeleminen, ilman, maaperän ja veden pilaantuminen sekä vaarallisiin aineisiin liittyvät riskit ovat kaikki haasteita, joihin Euroopan unioni auttaa vastaamaan tiukkoja sääntöjä vahvistamalla.

Tämä koskee myös epäpuhtauksien päästöjen raja-arvojen määrittämistä etenkin asutusalueilla.

Unionin tuomioistuin ja ympäristö

[Ks. video YouTubessa](#)

Komissio vaati Italiaa vastaan vireille pannussa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä unionin tuomioistuinta toteamaan, että Italia ei ollut noudattanut velvoitteitaan, koska typpidioksidin (NO₂) päästöjen vuosittaisia raja-arvoja oli järjestelmällisesti ja jatkuvasti jätetty noudattamatta eri alueilla eli Torinon, Milanon, Bergamon, Brescian, Genovan, Firenzen, Rooman ja Catanian kaupungeissa. Unionin tuomioistuin hyväksyi tuomiossaan komission kanteen ja totesi, että **Italia** ei ollut noudattanut direktiivin 2008/50 mukaisia velvoitteitaan, koska se on laiminlyönyt valvonnan sen estämiseksi, että **typpidioksidille asetetut vuosittaiset raja-arvot ylitetään järjestelmällisesti ja jatkuvasti**. Italia ei ollut noudattanut velvoitteitaan myöskään sen vuoksi, että se ei ollut 11.6.2010 alkaen toteuttanut toimenpiteitä – kuten suunnitelmia, jotka soveltuvat parhaiten ilmanlaadun parantamiseen, tai erityisiä lisätoimenpiteitä herkkien väestöryhmien suojelemiseksi – sen takaamiseksi, että NO₂-raja-arvoja noudatetaan asianomaisilla alueilla.

[Tuomio 12.5.2022, komissio v. Italia \(NO₂-raja-arvot\) \(C-573/19\)](#)

Tutkimus- ja dokumentaatio-osasto tarjoaa oikeusalan ammattilaisille tiivistelmäkokoelmansa yhteydessä unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen [”Tärkeimpien tuomioiden valikoimaa”](#) ja [”Oikeuskäytännön kuukausikatsausta”](#).

Öljysäiliöalus *Prestigen* haaksirikko vuoden 2002 marraskuussa Galician (Espanja) rannikkovesillä aiheutti merkittävän öljyvahingon, jolla oli vaikutuksia Espanjan ja Ranskan rannikkoalueisiin. Kyse oli kaikkien aikojen suurimmasta Espanjassa aiheutuneesta ympäristökatastrofista. Tähän haaksirikkoon liittyvästä **öljyvahingosta aiheutuneita vahinkoja** koskevassa asiassa unionin tuomioistuin katsoi, että brittiläisen tuomioistuimen antama tuomio, jolla vahvistetaan Yhdistyneessä kuningaskunnassa vireille pannussa välimiesmenettelyssä annettu välitystuomio, ei voinut estää sellaisen espanjalaisen tuomion tunnustamista, jolla vakuutusenantaja veloitetaan korvaamaan nämä vahingot. Unionin tuomioistuin oli näet sitä mieltä, että välitystuomio voi estää muiden jäsenvaltioiden tuomioistuinratkaisujen tunnustamisen ainoastaan, jos myös sen sisällöstä olisi voitu antaa tuomioistuinratkaisu asetusta 44/2001 noudattaen. Se ei esillä olevassa asiassa hyväksynyt sitä, että brittiläinen tuomio voisi estää tunnustamasta Espanjassa annettua tuomiota, joka on annettu sellaisen suoran kanteen johdosta, jonka vahinkoa kärsinyt on nostanut vakuutusenantajaa vastaan saadakseen tosiasiallisen korvauksen sille aiheutuneesta vahingosta.

[Tuomio 20.6.2022, *London Steam-Ship Owners' Mutual Insurance Association* \(C-700/20\)](#)

Energia

Kun Ukrainassa käydään sotaa ja Euroopan manner on riippuvainen muun maailman energiantuotannosta, Euroopan unioni varmistaa alueellaan energian huoltovarmuuden. Se pyrkii takaamaan energiamarkkinoiden toiminnan ja hillitsemään energianhintojen ja erityisesti kaasun ja sähkön hintojen äkillistä nousua. Se varmistaa lisäksi jäsenvaltioiden

energiaverkkojen yhteenliittämisen. Unioni edistää myös uusiutuvan energian kehittämistä ja fossiilisista polttoaineista riippuvuuden vähentämistä. Koska jäsenvaltioiden investoinneilla saatetaan vaarantaa kilpailu energiamarkkinoilla, niiden yhteensoveltuvuus unionin oikeuden kanssa saatetaan unionin yleisen tuomioistuimen arvioitavaksi.

Itävalta riitautti komission päätöksen, jolla hyväksyttiin **Unkarin** valtionyritykselle antama investointituki **kahden** rakenteilla olevan **ydinreaktorin kehittämiseksi** Paksin voimala-alueella. Unionin yleinen tuomioistuin tutki Itävallan argumentit, joiden mukaan muun muassa tuki johtaa kohtuuttomiin kilpailun vääristymiin ja erilaiseen kohteluun, joiden seurauksena uusiutuvan energian tuottajat syrjäytetään **sähkömarkkinoilta**. Se päätteli, että komission arviointi oli asianmukainen ja täydellinen ja sen perusteella voitiin osoittaa, että **myönnetty valtiontuki oli yhteensopiva unionin oikeuden kanssa**. Uusien reaktoreiden tuottama sähkö olisi näet tukkumarkkinoilla avoimesti kaikkien markkinatoimijoiden saatavilla. Ei siis ollut vaaraa siitä, että Paks II -yhtiön tuottama sähkö monopolisoitaisiin pitkäaikaisilla sopimuksilla, koska tämäntyyppiset sopimukset aiheuttavat riskin markkinoiden likviditeetille.

[Tuomio 30.11.2022, *Itävalta v. komissio* \(T-101/18\)](#)

Vuonna 2015 Unkarin maakaasun siirtoverkonhaltija (FGSZ) aloitti alueellisen yhteistyöhankkeen, jolla pyrittiin lisäämään energiaomavaraisuutta tuomalla sen verkkoon **kaasua Mustaltamereltä**. Hankkeessa oli kyse kapasiteetin laajentamisesta etenkin **Unkarin ja Itävallan** välillä. Vuonna 2018 Itävallan sääntelyviranomainen hyväksyi hankkeen tähän osaan liittyvän Itävallan maakaasun siirtoverkonhaltijan (GCA) ehdotuksen, kun taas Unkarin sääntelyviranomainen (MEKH) teki FGSZ:n ehdotuksesta vastakkaisen päätöksen. Vuoden 2019 elokuussa Euroopan unionin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyövirasto (ACER) totesi, että koska asianomaisten kansallisten sääntelyviranomaisten välillä ei ollut tehty yhteistä päätöstä, sillä oli toimivalta päättää asiasta, ja hyväksyi sitten hankkeen osan sellaisena kuin GCA oli sitä ehdottanut. Unionin yleinen tuomioistuin, joka käsitteli kahta MEKH:n ja FGSZ:n ACERin päätöksestä nostamaa kannetta, totesi, ettei asetuksen 2017/459 säännöksiä menettelystä, joka koskee **kapasiteetin laajentamista maakaasun siirtoa varten**, voitu soveltaa. ACERilla ei siis ollut toimivaltaa tehdä hyväksymispäätöstä, ja unionin yleinen tuomioistuin kumosi näin ollen kyseisen päätöksen.

[Tuomio 16.3.2022, MEKH ja FGSZ v. ACER \(yhdistetyt asiat T-684/19 ja T-704/19\)](#)

Kuluttajat

Kuluttajien oikeuksien, vaurauden ja hyvinvoinnin edistäminen ovat perusarvoja unionin politiikkoja kehitettäessä. Unionin tuomioistuin valvoo kuluttajansuojasääntöjen soveltamista varmistaakseen, että kuluttajien

terveys, turvallisuus sekä taloudelliset ja oikeudelliset edut turvataan riippumatta siitä, missä he asuvat tai liikkuvat tai missä he tekevät ostoksiaan unionissa.

Mitä Euroopan unionin tuomioistuin on tehnyt minun hyväkseni?

[Ks. video YouTubessa](#)

Unionin tuomioistuin: EU:n kuluttajien oikeuksien turvaaja

[Ks. video YouTubessa](#)

Unionin oikeuden mukaan kuluttajalla, joka on tehnyt elinkeinonharjoittajan kanssa sopimuksen internetissä tai puhelimitse, on lähtökohtaisesti 14 päivää aikaa peruuttaa sopimus eikä hänen tarvitse perustella päätöstään. Kyseistä **peruuttamisoikeutta ei** kuitenkaan **ole kulttuuri- tai urheilutapahtumien osalta**. Tällä suojataan järjestäjiä siltä vaaralta, että paikkoja jää myymättä. Unionin tuomioistuin täsmensi, että tätä poikkeusta sovelletaan myös **siinä tapauksessa, että konserttiliput ostetaan verkosta lippupalvelujen tarjoajalta**, kun taloudellinen riski kohdistuu konsertin järjestäjään.

[Tuomio 31.3.2022, CTS Eventim \(C-96/21\)](#)

Unionin tuomioistuin katsoi, että **unionin ulkopuolinen liikenteenharjoittaja** (tässä tapauksessa **United Airlines**), joka ei ole tehnyt kuljetussopimusta matkustajien kanssa mutta joka on suorittanut lennon, **voi olla velvollinen maksamaan korvauksen matkustajille lennon pitkäaikaisen viivästymisen johdosta**. Liikenteenharjoittaja, joka matkustajaliikennetoimintaa harjoittaessaan tekee päätöksen tietyn lennon suorittamisesta, on näet lennosta vastaava lentoliikenteen harjoittaja. Kyseisen liikenteenharjoittajan katsotaan siis toimivan sopimuksen tehneen lentoliikenteen harjoittajan (Lufthansa) lukuun. Unionin tuomioistuin korosti kuitenkin, että lennosta vastaavalla lentoliikenteen harjoittajalla (United Airlines), jonka on maksettava korvaus matkustajalle, säilyy oikeus hakea sovellettavan kansallisen lainsäädännön nojalla korvausta muulta henkilöltä, kolmannet osapuolet mukaan luettuina.

[Tuomio 7.4.2022, United Airlines \(C-561/20\)](#)

Lennon saavuttua New Yorkista Budapestiin yli kolme tuntia myöhässä useat matkustajat kääntyivät lentomatkustajien oikeuksista annetun asetuksen soveltamisesta vastaavan Unkarin viranomaisen puoleen saadakseen liikenteenharjoittaja LOT:n maksamaan heille kyseisessä asetuksessa säädetyn korvauksen. Unkarin viranomainen totesi, että asetusta oli todellakin rikottu, ja velvoitti LOT:n maksamaan kullekin kyseessä olevalle matkustajalle 600 euron suuruisen korvauksen. LOT riitautti tämän päätöksen unkarilaisessa tuomioistuimessa. Kyseinen tuomioistuin kääntyi unionin tuomioistuimen puoleen sen selvittämiseksi, saattoiko mainittu viranomainen velvoittaa lentoliikenteen harjoittajan maksamaan korvauksen, vai onko tämä oikeus varattu kansallisille tuomioistuimille. Unionin tuomioistuin katsoi, että **asetuksen soveltamisesta vastaava kansallinen viranomainen voi yksittäistapauksia koskevien valitusten perusteella velvoittaa liikenteenharjoittajan maksamaan matkustajille korvausta** sillä edellytyksellä, että asianomainen jäsenvaltio on antanut sille tähän toimivallan.

[Tuomio 29.9.2022, LOT \(Hallintoviranomaisen määräämä korvaus\) \(C-597/20\)](#)

Liettualaisen tuomioistuimen vireille panemassa ennakkoratkaisuasiassa unionin tuomioistuin tulkitsi direktiiviä sellaisia tuotteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä, jotka näyttäessään muulta kuin ovat vaarantavat kuluttajien terveyttä tai turvallisuutta. Esillä olevassa asiassa oli kyse useista erityyppisistä poreilevista kylpypommeista, jotka näyttäessään elintarvikkeilta aiheuttavat kuluttajille, varsinkin lapsille, myrkytyksen vaaran. Unionin tuomioistuin katsoi, että **jäsenvaltio voi** tietyin edellytyksin **rajoittaa sellaisten kosmeettisten valmisteiden jakelua, joita voidaan erehtyä pitämään elintarvikkeina niiden elintarviketta muistuttavan ulkomuodon vuoksi ja joista voi siis aiheutua vaaraa terveydelle**. Se täsmensi, että kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemisen intressi voi olla tärkeämpi kuin oikeus pitää kaupan tiettyjä kosmeettisia valmisteita.

[Tuomio 2.6.2022, *Get Fresh Cosmetics* \(C-122/21\)](#)

Yhdenvertainen kohtelu

Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistetaan jokaisen yhdenvertaisuus lain edessä ihmisenä, työntekijänä, kansalaisena tai oikeudenkäynnin asianosaisena. Erityisesti direktiivissä 2000/78 säädetään yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista ja kielletään kaikenlainen uskontoon tai vakaumukseen,

vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä. Unionin tuomioistuin on ratkaissut useita asioita, joissa on väitetty tapahtuneen välitöntä tai välillistä syrjintää, ja korostanut, että kyseessä olevien sääntöjen tavoitteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen välillä on noudatettava suhteellisuusperiaatetta.

Unionin tuomioistuin: yhdenvertaisen kohtelun ja vähemmistöoikeuksien suojelun takaaja

[Ks. video YouTubeella](#)

Espanjalaisen tuomioistuimen vireille panemassa ennakkoratkaisuasiassa unionin tuomioistuin otti kantaa **kotitaloustyöntekijöiden sosiaaliturvaetuuksia** koskevan kansallisen lainsäädännön yhteensopivuuteen tasa-arvosta sosiaaliturvaa koskevissa kysymyksissä annetun unionin direktiivin kanssa. Kotitaloustyöntekijöihin sovellettavan Espanjan erityisen sosiaaliturvajärjestelmän piiriin ei kuulunut työttömyysturva. Unionin tuomioistuin huomautti, että kotitaloustyöntekijät ovat pääasiallisesti naisia, ja totesi, että direktiivi on esteenä tälle työttömyysturvan epäämiselle, jolla naispuoliset työntekijät saatetaan erityisen epäedulliseen asemaan miespuolisiin työntekijöihin verrattuna ja joka merkitsee siis **sukupuoleen perustuvaa välillistä syrjintää**. Tätä syrjintää ei myöskään voida perustella objektiivisilla seikoilla, joilla ei ole mitään tekemistä sukupuoleen perustuvan syrjinnän kanssa.

[Tuomio 24.2.2022, TGSS \(Kotitaloustyöntekijöiden työttömyys\) \(C-389/20\)](#)

Portugalilaisen tuomioistuimen vireille panemassa ennakkoratkaisuasiassa unionin tuomioistuin otti kantaa **pitämättä jääneistä vuosilomapäivistä maksettavan korvauksen** laskemista koskevan kansallisen lainsäädännön yhteensopivuuteen **vuokratyöstä** annetun unionin direktiivin kanssa. Se katsoi, että tätä korvausta ja vastaavaa lomarahaa koskeva laskentamenetelmä, josta säädetään vuokratyöntekijöihin sovellettavassa erityisjärjestelmässä, merkitsee epäkohtaa vuokratyöntekijöille palkallisten lomapäivien lukumäärän ja korvauksen määrän kannalta. Kysymyksessä olevan korvauksen **on oltava vähintään yhtä suuri kuin korvaus, joka työntekijöille myönnettäisiin, jos käyttäjäyritys olisi palkannut heidän suoraan** hoitamaan samaa ja samankestoista tehtävää.

[Tuomio 12.5.2022, Luso Temp \(C-426/20\)](#)

Brysselin ranskankielinen työoikeudellisten asioiden alioikeus tiedusteli unionin tuomioistuimelta, onko yhdenvertaisesta kohtelusta työssä ja ammatissa annetussa direktiivissä olevaa ilmaisua ”uskonto tai vakaumus” tulkittava siten, että ne ovat saman suojellun kriteerin kaksi eri puolta, vai päinvastoin siten, että ne muodostavat kaksi erillistä kriteeriä. Se kysyi unionin tuomioistuimelta myös, merkitseekö yhtiön työpaikkasääntöihin sisältyvä huntukielto välitöntä uskontoon perustuvaa syrjintää. Oikeusriidassa oli kyse siitä, ettei L.F:n, joka on islaminuskoinen nuori nainen, oma-aloitteista hakemusta ollut otettu huomioon sen jälkeen, kun hän oli todennut haastattelussa kieltäytyvänsä riisumasta huntuaan työpaikkasäännöissä vahvistetun neutraalisuuden käytännön mukaisesti.

Unionin tuomioistuin totesi tuomiossaan, että **uskonto ja vakaumus** (etenkin filosofiset tai hengelliset vakaumukset) **muodostavat yhden ja ainoan syrjintäperusteen. Yrityksen sisäinen sääntö, jolla kielletään uskonnollisten, filosofisten tai hengellisten tunnusmerkkien näkyvä käyttö, ei kuitenkaan merkitse välitöntä syrjintää, kun kyseistä sääntöä sovelletaan yleisesti ja erotuksetta kaikkiin työntekijöihin.** Se voi merkitä silti välillistä syrjintää, jos osoitetaan, että kyseisen säännön sisältämä näennäisesti puolueeton velvollisuus johtaa tosiasiallisesti siihen, että tiettyyn uskontoon kuuluvat tai tietyn vakaumuksen omaavat henkilöt saatetaan erityisen epäedulliseen asemaan. Tällainen välillinen syrjintä on kuitenkin tietyin edellytyksin perusteltavissa oikeutetulla tavoitteella. Arvioidessaan oikeutuksen olemassaoloa kansallinen tuomioistuin voi antaa toisistaan poikkeavien intressien vertailun yhteydessä suuremman merkityksen uskonnon tai vakaumusten intresseille kuin muun muassa elinkeinovapaudesta seuraaville intresseille, kunhan tämä johtuu sen sisäisestä oikeudesta.

[Tuomio 13.10.2022, S.C.R.L. \(Uskonnollissävyytteinen vaate\) \(C-344/20\)](#)

Italialainen tuomioistuimien tiedustelea unionin tuomioistuimelta, onko kansallisessa lainsäädännössä **poliisikomisariorien palvelukseen ottamiseksi järjestettävään julkiseen kilpailuun osallistumisen enimmäisikärajaksi** vahvistettu **30 vuoden ikäraja** yhteensopiva unionin oikeuden ja etenkin syrjintäkiellon periaatteen kanssa. Unionin tuomioistuin katsoi, että tämä ikäraja merkitsee **ikään perustuvaa erilaista kohtelua**, mutta jätti kansallisen tuomioistuimen tehtäväksi tarkastaa, onko tämä ikäraja perusteltavissa todellisella ja ratkaisevalla työhön liittyvällä tarpeella, kuten poliisikomisariorien tosiasiallisesti hoitamiin tehtäviin liittyvillä erityisten fyysisten valmiuksien omaamista koskevalla vaatimuksella. Kansallisen tuomioistuimen on myös tarkastettava, pyritäänkö ikärajalla oikeutettuun tavoitteeseen ja onko se oikeasuhteinen kyseiseen tavoitteeseen nähden, arvioimalla etenkin, onko kilpailun yhteyteen kuuluva fyysistä kuntoa koskeva karsintakoe asianmukainen ja vähemmän rajoittava toimenpide.

[Tuomio 17.11.2022, Ministero dell'Interno \(Poliisikomisariorien palvelukseen ottamisen ikäraja\) \(C-304/21\)](#)

A valittiin vuonna 1993 erään työntekijäjärjestön puheenjohtajaksi. Tämä luottamukseen perustuva poliittinen tehtävä käsitti kuitenkin tiettyjä työlle ominaisia piirteitä. A oli palveluksessa kokoaikaisesti, hän sai kuukausipalkkaa ja häneen sovellettiin lakia palkallisesta lomasta. A valittiin uudelleen joka neljäs vuosi, ja hän hoiti kyseisen järjestön puheenjohtajan tehtäviä vuoteen 2011 saakka, jolloin hän 63-vuotiaana ylitti määrätyn ikärajan samana vuonna pidettävään puheenjohtajavaaliin osallistumiselle. Ligebehandlingsnævnetin (yhdenvertaisuuslautakunta), joka toimii A:n puolesta HK/Danmarkia ja HK/Privatia vastaan, nostamaa kannetta käsittelevä tanskalainen tuomioistuin kääntyi unionin tuomioistuimen puoleen tiedustellakseen, voidaanko **yhdenvertaisesta kohtelusta työssä** ja ammatissa annettua direktiiviä soveltaa tässä tilanteessa. Unionin tuomioistuin katsoi, että **työntekijäjärjestön säännöissä määrätty ikäraja vaalikelpoisuudelle sen puheenjohtajan tehtävään kuuluu kyseisen direktiivin soveltamisalaan**. Tällaisen tehtävän poliittisella luonteella tai tehtävään ottamista koskevalla menetelmällä (vaali) ei ole merkitystä kyseistä direktiiviä tässä asiayhteydessä sovellettaessa.

[Tuomio 2.6.2022, HK/Danmark ja HK/Privat \(C-587/20\)](#)

Perhe

Euroopan unioni vahvistaa sääntöjä sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamiseksi, jottei unionin kansalaisia eikä etenkin perheitä estetä käyttämästä oikeuksiaan sen vuoksi, että he asuvat unionin eri jäsenvaltioissa tai ovat

muuttaneet jossain elämänvaiheessaan jäsenvaltiosta toiseen. Niin ikään Bryssel II a -asetuksessa säännellään unionissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevista asioista.

Ennakkoratkaisuasiassa, joka koski **lapsen asuinpaikan siirtämistä** Ruotsista Venäjälle, unionin tuomioistuin totesi, että jäsenvaltion tuomioistuin ei ole enää toimivaltainen antamaan ratkaisua lapsen huoltajuudesta Bryssel II a -asetuksen nojalla, jos lapsen asuinpaikka on menettelyn aikana laillisesti siirretty kolmanteen valtioon, joka on vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen sopimuspuoli.

[Tuomio 14.7.2022, CC \(Lapsen asuinpaikan siirtäminen kolmanteen valtioon\) \(C-572/21\)](#)

Saksan viranomaiset kieltäytyivät **maksamasta** Unionin kansalaiselle, jolla ei ole Saksan kansalaisuutta, **lapsilisää** ensimmäisten kolmen kuukauden aikana siitä, kun hän oli perustanut asuinpaikkansa Saksaan. Tämä kieltäytyminen perustui siihen, ettei kyseinen henkilö saanut tuloja Saksassa. Koska tätä vaatimusta ei sovelleta Saksan kansalaisiin, jotka palaavat Saksaan oleskeltuaan toisessa jäsenvaltiossa, unionin kansalainen riitautti tämän kieltäytymisen saksalaisessa tuomioistuimessa, joka kääntyi asiassa unionin tuomioistuimen puoleen. Unionin tuomioistuin totesi, että tällainen **erilainen kohtelu merkitsee** unionin oikeudessa **kiellettyä syrjintää**. Se huomautti kuitenkin unionin säännöstöstä ilmenevän, että poiketen siitä tapauksesta, jossa (kuten tässä asiassa) henkilö on perustanut vakinaisen asuinpaikkansa asianomaiseen jäsenvaltioon, tähän yhdenvertaiseen kohteluun ei voitaisi vedota pelkästään sellaisen oleskelun perusteella, joka on yksinomaan tilapäistä.

[Tuomio 1.8.2022, Familienkasse Niedersachsen-Bremen \(C-411/20\)](#)

Vuoden 2019 tammikuussa **Itävalta otti käyttöön mukautusmekanismin sellaisten perheavustusten ja erilaisten verotukseen liittyvien etujen kiinteän määrän laskemiseksi**, joita se myöntää työntekijöille, joiden lapset asuvat pysyvästi toisessa jäsenvaltiossa. Tätä määrää voitiin mukauttaa suuremmaksi tai pienemmäksi asianomaisen jäsenvaltion yleisen hintatason perusteella. Komissio katsoi, että tämä mukautusmekanismi ja siitä lähtökohtaisesti seuraava siirtotyöläisten erilainen kohtelu oman maan kansalaisiin nähden olivat ristiriidassa unionin oikeuden kanssa. Se nosti siis unionin tuomioistuimessa Itävaltaa vastaan jäsenyyssvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen. Unionin tuomioistuin totesi tuomiossaan, että tämä mukautusmekanismi, jossa otetaan huomioon työntekijöiden lasten asuinvaltio, **on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa siltä osin kuin se merkitsee siirtotyöläisten kansalaisuuteen perustuvaa välillistä syrjintää, joka ei ole perusteltua**.

[Tuomio 16.6.2022, komissio v. Itävalta \(C-328/20\)](#)

Henkilötiedot

Euroopan unionilla on säännöstö, joka muodostaa vakaan ja johdonmukaisen perustan henkilötietojen suojaamiselle niiden keräämis-, säilyttämisen-, käsittely- ja siirtämistavasta ja -tilanteesta riippumatta. Unionin tuomioistuin varmistaa, että

henkilötietojen käsittely tai säilyttäminen rajoittuu siihen, mikä on täysin välttämätöntä, eikä loukkaa kohtuuttomasti oikeutta yksityiselämään.

Unionin tuomioistuin ja digitaalinen maailma

[Ks. video YouTubessa](#)

Proximus, joka on televiestintäpalvelujen tarjoaja Belgiassa, kustantaa myös **luetteloita**, joissa on **yleisön saatavilla olevien** puhelinpalvelujen eri tarjoajien tilaajien nimi, osoite ja puhelinnumero. Operaattorit luovuttavat nämä tiedot Proximusille, jollei tilaaja ole ilmoittanut siitä, ettei se halua tulla mainituksi luetteloissa. **Tilaajan suostumuksen peruuttamista** koskevan pyynnön yhteydessä belgialainen tuomioistuin esitti unionin tuomioistuimelle kysymyksiä Proximusin velvollisuuksista henkilötietojen rekisterinpitäjänä. Unionin tuomioistuimen mukaan **rekisterinpitäjän on toteutettava tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet ilmoittaakseen muille rekisterinpitäjille rekisteröidyn suostumuksen peruuttamisesta**. Nämä muut rekisterinpitäjät ovat rekisterinpitäjiä, jotka ovat toimittaneet sille nämä tiedot tai joille se on välittänyt tällaiset tiedot. Rekisterinpitäjän on myös toteutettava kohtuulliset toimenpiteet **ilmoittaakseen internetissä hakukoneita ylläpitäville poistamista koskevasta pyynnöstä**, jonka rekisteröity on tehnyt.

[Tuomio 27.10.2022, Proximus \(Julkiset sähköiset luettelot\) \(C-129/21\)](#)

Unionin tuomioistuin on ottanut uudelleen kantaa valtion mahdollisuuteen asettaa sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajille velvollisuus **säilyttää yleisesti ja erotuksetta liikenne- ja paikkatiedot**. Se täsmensi, että vaikka – kuten Saksan laissa säädettiin – liikennetietoja säilytetään vain kymmenen viikon ja paikkatietoja vain neljä viikon ajan, kerättyjen tietojen suuren määrän perusteella rekisteröidyistä on kuitenkin mahdollista laatia täydellinen profiili. **Tämä vakava puuttuminen yksityiselämään voi olla sallittua ainoastaan, jos kansalliseen turvallisuuteen kohdistuu vakava ja olemassa oleva uhka erityisesti terroriuhkien tapauksessa.** Jos tällaisia uhkia ei ole, turvallisuusviranomaisilla on käytössään muita toimenpiteitä rikollisuuden torjumiseksi. Näitä toimenpiteitä ovat esimerkiksi IP-osoitteiden (eli internetverkkoon liitetylelle laitteelle annettu käyttäjätunniste) yleinen ja erotukseton säilyttäminen, kohdennettu säilyttäminen ja säilyttämisen nopea varmistaminen ("quick freeze", joka perustuu määräykseen säilyttää tilapäisesti parhaillaan käsiteltävät ja tallennetut tiedot).

[Tuomio 20.9.2022, SpaceNet ym. \(yhdistetyt asiat C-793/19 ja C-794/19\)](#)

Ligue des droits humains (LDH) on voittoa tavoittelematon yhdistys, joka saattoi Belgian perustuslakituomioistuimen käsiteltäväksi vuoden 2017 heinäkuussa kanteen, jossa vaadittiin kumoamaan 25.12.2016 annettu laki, jolla saatetaan yhdellä kertaa osaksi Belgian oikeusjärjestystä PNR-direktiivi (matkustajarekisteritietojen käytöstä), API-direktiivi (liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista) ja direktiivi 2010/65 (jäsenvaltioiden satamiin saapuvia ja/tai satamista lähteviä aluksia koskevista ilmoitusmuodollisuuksista). LDH:n mukaan kyseisellä lailla loukattiin Belgian oikeudessa ja unionin oikeudessa taattua oikeutta yksityiselämän kunnioittamiseen ja henkilötietojen suojaan. Unionin tuomioistuin katsoi, että perusoikeuksien noudattaminen edellyttää, että PNR-direktiivissä säädetyt toimivaltuudet rajoitetaan siihen, mikä on täysin välttämätöntä. Se katsoi, että kun jäsenvaltioon **ei kohdistu todellista ja välitöntä** tai ennakoitavissa olevaa **terroriuhkaa**, unionin oikeus **on esteenä kansalliselle lainsäädännölle, jossa säädetään EU:n sisäisiä lentomatoja ja muilla liikennemuodoilla unionin sisällä tehtyjä matkoja koskevien PNR-tietojen siirtämisestä ja käsittelystä.**

[Tuomio 21.6.2022, Ligue des droits humains \(C-817/19\)](#)

Ranskan ylin tuomioistuin tiedusteli unionin tuomioistuimelta merkityksellisten yksityisyyden suojasta ja sähköisestä viestinnästä annetun direktiivin säännösten, Euroopan unionin perusoikeuskirjan määräysten ja markkinoiden väärinkäytöstä annetun asetuksen säännösten yhteen nivoutumisesta. Kyseessä olevien kansallisten lainsäädäntötoimenpiteiden mukaan sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajien on ennaltaehkäisevästi säilytettävä liikennetiedot yleisesti ja erotuksetta vuoden ajan niiden tallennuspäivästä. Näillä toimenpiteillä pyrittiin torjumaan markkinoiden väärinkäyttöön liittyviä rikoksia, joihin sisäpiirikaupat kuuluvat. Unionin tuomioistuin katsoi, että **unionin oikeudessa ei sallita liikenne- ja paikkatietojen säilyttämistä yleisesti ja erotuksetta markkinoiden väärinkäyttöön liittyvien rikosten** eikä muun muassa sisäpiirikauppojen **torjumiseksi**. Tällaiseen säilyttämiseen velvoittavat toimenpiteet ylittävät täysin välttämättömän rajat, eivätkä ne voi olla perusteltuja demokraattisessa yhteiskunnassa.

[Tuomio 20.9.2022, VD ja SR \(yhdistetyt asiat C-339/20 ja C-397/20\)](#)

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, jolla ei ole sisärajoja, on useita painopisteitä, joita ovat jäsenvaltioiden välinen oikeudellinen yhteistyö siviili- ja rikosasioissa, poliisiyhteistyö, ulkorajavalvonta, turvapaikka-asiat ja maahanmuutto. Jäsenvaltioiden välisestä oikeudellisesta yhteistyöstä voidaan mainita esimerkkinä muun muassa eurooppalainen pidätysmääräys sekä jäsenvaltion antama oikeudellinen päätös etsityn henkilön kiinni ottamiseksi toisessa jäsenvaltiossa ja kyseisen

henkilön luovuttamiseksi syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpanemista varten. Turvapaikka-asioissa unionin oikeudessa vahvistetaan edellytykset, jotka kolmansien maiden kansalaisten tai kansalaisuudettomien henkilöiden on täytettävä, jotta heille voidaan myöntää kansainvälistä suojelua (pakolaisdirektiivi). Unionin tuomioistuinta pyydetään säännöllisesti täsmentämään sovellettavien sääntöjen ulottuvuutta.

Itävalta palautti maahanmuuttokriisin yhteydessä rajavalvonnan Unkarin ja Slovenian tasavallan vastaisille rajoilleen vuoden 2015 syyskuun puolesta välistä alkaen. Rajavalvontaa pidennettiin tämän jälkeen useaan kertaan. Itävaltalainen tuomioistuin, jossa eräs kansalainen riitautti tämän valvonnan, tiedusteli unionin tuomioistuimelta rajavalvonnan palauttamisen yhteensopivuutta unionin oikeuden kanssa. Unionin tuomioistuin totesi, että **jos jäsenvaltion yleiseen järjestykseen tai sisäiseen turvallisuuteen kohdistuu vakava uhka, jäsenvaltio voi palauttaa rajavalvonnan** muiden jäsenvaltioiden vastaisille rajoilleen, mutta tämän rajavalvonnan kesto ei saa ylittää **kuuden kuukauden enimmäiskokonaiskesto**a. Vain uuden vakavan uhkan ilmeneminen voi perustella sen, että tällaista toimenpidettä sovelletaan uudelleen.

[Tuomio 26.4.2022, Landespolizeidirektion Steiermark ym. \(Sisäraajavalvonnan enimmäiskesto\) \(C-368/20\)](#)

Italian oikeusviranomaiset antoivat vuoden 2016 kesäkuussa KL:stä, joka on Ranskassa asuva Italian kansalainen, **eurooppalaisen pidätysmääräyksen** 12 vuoden ja 6 kuukauden vankeusrangaistuksen täytäntöönpanemista varten. Rangaistuksella oli yhdistetty neljästä sellaisesta Italiassa tehdystä rikoksesta määrätty neljä rangaistusta, joista yksi oli luokiteltu ”tuhoamiseksi ja ryöstelyksi”. Angers’n ylioikeus (Ranska) kieltäytyi luovuttamasta KL:ää Italian oikeusviranomaisille, koska kaksi teosta eivät olleet rikoksia Ranskassa. ”Tuhoamisen ja ryöstelyn” tunnusmerkistöt poikkeavat näet toisistaan kahdessa asianomaisessa jäsenvaltiossa. Italian lainsäädännön mukaan tämä rikos kattaa useita laajamittaisia hävittämistä ja vahingontekoa koskevia toimia, joilla muun muassa rikotaan yhteiskuntarauhaa, kun taas Ranskan lainsäädännössä ei ole säädetty erityistä rangaistusta yhteiskuntarauhan vaarantamisesta laajamittaisella irtaimen tai kiinteän omaisuuden hävittämisellä. Unionin tuomioistuin totesi, että **kyseessä olevan rikoksen tunnusmerkistöjen ei tarvitse vastata toisiaan täydellisesti pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa ja täytäntöönpanojäsenvaltiossa**. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi siten kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä sen seikan perusteella, että vain osa niistä teoista, jotka täyttävät mainitun rikoksen tunnusmerkistön pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, on rikos myös täytäntöönpanojäsenvaltiossa.

[Tuomio 14.7.2022, Procureur général près la cour d'appel d'Angers \(C-168/21\)](#)

Venäjän kansalaista, joka sairastui 16-vuotiaana harvinaiseen verisyöpään, hoidetaan Alankomaissa. Hänen hoitonsa, jota ei ole sallittu Venäjällä, muodostuu erityisesti lääkekannabiksesta kivunlievitykseen. Haagin alioikeus tiedusteli unionin tuomioistuimelta, onko unionin oikeus esteenä sille, että tällaisessa tapauksessa asianomaiseen henkilöön kohdistetaan **palauttamispäätös tai maastapoistamista koskeva toimenpide**. Unionin tuomioistuin katsoi, että **unionin oikeus on tälle esteenä, kun on painavia perusteita uskoa, että jos tämä henkilö palautetaan, hän altistuisi todelliselle vaaralle siitä, että hänen vakavaan sairauteen liittyvä kipunsa voimistuu nopeasti, merkittävästi ja korjaamattomasti** sen vuoksi, ettei hänen kotimaassaan ole saatavilla asianmukaista hoitoa kivunlievitykseen, mikä olisi ihmisarvon vastaista.

[Tuomio 22.11.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid \(Maastapoistaminen – Lääkekannabis\) \(C-69/21\)](#)

Vuonna 2019 Egyptin kansalainen I haki **kansainvälistä suojelua** Kreikassa ollessaan vielä alaikäinen. Hän ilmaisi hakemuksensa yhteydessä haluavansa, että hänet saatetaan yhteen setänsä S:n kanssa, joka on myös Egyptin kansalainen ja oleskelee laillisesti Alankomaissa. Alankomaiden valtiosihteeri hylkäsi Kreikan viranomaisten esittämän I:n vastaanottopyynnön, sillä I:n henkilöllisyyttä ja siis väitettyä sukulaisuussuhdetta S:n kanssa ei voitu vahvistaa. Valtiosihteeri jätti I:n ja S:n oikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuivat sillä perusteella, että Dublin III -asetuksessa ei säädetä kansainvälisen suojelun hakijoiden mahdollisuudesta riitauttaa toimivaltaisten kansallisten viranomaisen tekemä päätös vastaanottopyynnön hylkäämisestä. Koska tämä tutkimatta jättäminen riitautettiin Haagin alioikeudessa (Alankomaat), viimeksi mainittu tiedusteli asiasta unionin tuomioistuimelta, joka vastasi, että Dublin III -asetuksessa, luettuna yhdessä Euroopan unionin perusoikeuskirjan kanssa, veloitetaan antamaan **ilman huoltajaa olevalle alaikäiselle oikeus hakea tuomioistuimessa muutosta päätökseen, jolla vastaanottopyyntö hylätään**. Kyseisen alaikäisen sukulaisella ei sitä vastoin ole tällaista muutoksenhakuoikeutta.

[Tuomio 1.8.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid \(Kieltäytyminen ottamasta vastaan egyptiläistä ilman huoltajaa olevaa alaikäistä\) \(C-19/21\)](#)

Meripelastus

Meripelastustoiminnassa tulee esiin kysymys siitä, miten laajat valtuudet satamajäsenvaltion viranomaisilla on valvoa Euroopan unionin

toisen jäsenvaltion lippua käyttäviä aluksia meri- ja ympäristöturvallisuuden osalta.

Sea Watch on saksalainen humanitaarinen järjestö, joka harjoittaa aluksillaan **järjestelmällistä ihmisten etsintä- ja pelastustoimintaa Välimerellä**. Vuonna 2020 toteutettujen pelastustoimien johdosta Palermon ja Porto Empedoclen (Italia) satamaviranomaiset suorittivat kahdella sen aluksella tarkastuksia ja määräivät pysäyttämistoimenpiteistä. Sea Watch riitautti nämä tarkastukset ja toimenpiteet. Italialainen tuomioistuin saattoi asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi selvittääkseen satamavaltion valvonta- ja pysäyttämisvaltuuksien laajuuden suhteessa humanitaaristen järjestöjen käyttämiin aluksiin. Unionin tuomioistuin totesi, että **satamavaltio voi valvoa näitä aluksia**. Se voi kuitenkin toteuttaa **pysäyttämistoimenpiteitä yksinomaan, jos turvallisuudelle, terveydelle tai ympäristölle aiheutuu ilmeistä vaaraa**, mikä seikka satamavaltion on osoitettava. Unionin tuomioistuin korosti myös vilpittömän yhteistyön periaatteen merkitystä. Kyseisen periaatteen mukaan jäsenvaltioiden, eli muun muassa jäsenvaltion, joka on satamavaltio, ja jäsenvaltion, joka on lippuvaltio, on tehtävä yhteistyötä ja kuultava toisiaan käyttäessään valtuuksiaan.

[Tuomio 1.8.2022, Sea Watch \(yhdistetyt asiat C-14/21 ja C-15/21\)](#)

Asiakirjoihin tutustuminen

Julkisen toiminnan avoimuus on unionin keskeinen periaate. Kaikki unionin kansalaiset tai oikeushenkilöt voivat siis lähtökohtaisesti tutustua toimielinten

asiakirjoihin. Tämä tutustumismahdollisuus voidaan kuitenkin tietyissä tapauksissa evätä.

Agrofert on tšekkiläinen holding-yhtiö, jonka perusti alun perin **Andrej Babiš, joka toimi Tšekin tasavallan pääministerinä vuosina 2017–2021**. Euroopan parlamentti totesi päätöslauselmassaan, että Babiš käytti edelleen määräysvaltaa Agrofert-konsernissa myös pääministeriksi nimittämisensä jälkeen. Koska Agrofert katsoi, ettei tämä toteamus pitänyt paikkaansa, ja halusi tietää, mitkä lähteet ja tiedot parlamentilla oli hallussaan, se pyysi oikeutta saada tutustua useisiin asiakirjoihin. **Parlamentti** yksilöi vastauksessaan tiettyjä asiakirjoja, jotka ovat yleisesti saatavilla, ja **kieltäytyi antamasta tutustuttavaksi** komission Tšekin pääministerille lähettämää kirjettä ja komission laatimaa kertomusta. Unionin yleinen tuomioistuin, joka käsitteli Agrofertin parlamentin päätöksestä nostamaa kannetta, vahvisti tämän päätöksen pätevyyden. **Unionin yleinen tuomioistuin totesi, että Agrofert-yhtiön oikeussuojan tarve oli lakannut sen päätöksen osalta, jolla sille ei annettu oikeutta tutustua kertomukseen**, joka sille oli tällä välin toimitettu, ja **hylkäsi kanteen päätöksestä, jolla sille ei annettu oikeutta tutustua** pääministerille lähetettyyn kirjeeseen, koska tämän kirjeen sisältämien tietojen ilmaiseminen saattoi vaarantaa komission tutkintatoimien tarkoituksen.

[Tuomio 28.9.2022, Agrofert v. parlamentti \(T-174/21\)](#)

Kilpailu ja valtiontuet

Euroopan unioni soveltaa sääntöjä vapaan kilpailun suojelemiseksi. Menettelytavat, joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy sisämarkkinoilla, ovat kiellettyjä. Unionin oikeudessa kielletään erityisesti tietyt yrityksen ja sen kilpailijoiden väliset sopimukset tai tietojenvaihto, joilla voi

olla tällainen tarkoitus tai seuraus, sekä yrityksen määräävän aseman väärinkäyttö tietyillä markkinoilla. Myös valtiontuet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä, jolleivät ne ole perusteltuja eivätkä vääristä kilpailua yleisen edun vastaisesti.

Komissio määräsi vuonna 2009 **Intel Corporationille** 1,06 miljardin euron suuruisen sakon siksi, että tämä oli **käyttänyt asemaansa väärin prosessorien maailmanlaajuisilla markkinoilla** vuosina 2002–2007. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti tämän päätöksen vuonna 2014. Intel valitti tästä tuomiosta unionin tuomioistuimeen, joka kumosi sen vuonna 2017 **oikeudellisen virheen** johdosta. Unionin yleinen tuomioistuin oli virheellisesti vain todennut, että riidanalaiset alennukset saattoivat luonteensa puolesta rajoittaa kilpailua, tutkimatta, oliko kyseisillä alennuksilla konkreettisesti tällainen vaikutus. Unionin tuomioistuin palautti siis asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jotta tämä ratkaisisi asian uudelleen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi 26.1.2022 antamassaan tuomiossa, että komission arviointi siitä, voidaanko riidanalaisilla alennuksilla rajoittaa kilpailua, oli puutteellinen, ja kumosi siis osittain komission päätöksen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi riidanalaisen päätöksen osittaisen kumoamisen vaikutuksesta komission määräämän sakon määrään, ettei se voinut yksilöidä sakon sitä määrää, joka liittyy yksinomaan peittelemättömiin rajoituksiin. Se siis **kumosi kokonaisuudessaan** riidanalaisen päätöksen sen artiklan, jossa Intelille määrätään **1,06 miljardin euron suuruinen sakko** todetusta rikkomisesta.

[Tuomio 26.1.2022, Intel Corporation v. komissio \(T-286/09 RENV\)](#)

Euroopan komissio totesi 27.9.2017, että Scania AB, Scania CV AB ja Scania Deutschland GmbH -nimiset yhtiöt eli kolme **Scania-konsernin** yksikköä, jotka valmistavat ja myyvät raskaita kuorma-autoja, jotka on tarkoitettu pitkiin kuljetuksiin, olivat rikkoneet unionin kilpailuoikeutta. Komissio moitti kyseisiä yhtiöitä siitä, että ne olivat osallistuneet kilpailijoidensa kanssa vuoden 1997 tammikuusta vuoden 2011 tammikuuhun **kartelleihin keskiraskaiden ja raskaiden kuorma-autojen markkinoilla** Euroopan talousalueella (ETA). Kyseinen päätös tehtiin niin kutsutun sekamuotoisen menettelyn jälkeen, jossa sovintomenettely ja tavanomainen hallintomenettely yhdistetään kartelliasioissa. Sovintomenettelyssä kartelliasioiden osapuolet voivat myöntää vastuunsa ja saada sitä vastaan alennuksen määrätyn sakon määrästä. Scania-konsernin yhtiöt olivat vahvistaneet komissiolle halunsa osallistua sovintoon tähtääviin keskusteluihin. Ne vetäytyivät kuitenkin myöhemmin tästä menettelystä. Komissio teki siis sovintopäätöksen niiden yritysten osalta, jotka olivat esittäneet tätä koskevan pyynnön, ja jatkoi Scania-konsernin yhtiöitä koskevaa tutkimusta. Kyseisille yhtiöille määrättiin 880 523 000 euron suuruinen sakko. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi konsernin yhtiöiden komission päätöksestä nostaman kanteen kokonaisuudessaan, joten **komission määräämä sakko pysytettiin**.

[Tuomio 2.2.2022, Scania ym. v. komissio \(T-799/17\)](#)

Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti 4.5.2022 komission päätöksen, jolla hyväksytään Romanian myöntämä 36 660 000 euron suuruinen pelastamistuki **romanialaiselle TAROM-lentoyhtiölle**, joka harjoittaa pääosin kansallista ja kansainvälistä matkustajaliikennettä sekä rahdin ja postin kuljetusta. Wizz Air Hungary -lentoyhtiö riitautti tämän päätöksen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti komission päätöksen sillä perusteella, että **tuella pyritään estämään sosiaaliset vaikeudet, joita romanialaisen lentoyhtiön palvelujen keskeytymisestä aiheutuisi**, kun otetaan huomioon Romanian maantie- ja rautatieinfrastruktuurin heikko kunto.

[Tuomio 4.5.2022, Wizz Air Hungary v. komissio \(T-718/20\)](#)

Valencian itsehallintoalueen hallitus myönsi Fundación Valencialle, joka on **Valencia CF -jalkapalloseuraan** sidoksissa oleva yhdistys, takauksen 75 miljoonan euron suuruiselle pankkilainalle, jolla yhdistys hankki 70,6 prosenttia Valencia CF:n osakkeista. Tämän takauksen määrää korotettiin myöhemmin 6 miljoonalla eurolla. Komissio katsoi vuonna 2016, että kyse oli unionin oikeuden vastaisista valtiontuista, ja määräsi niiden takaisin perimisestä. Valencia CF riitautti tämän päätöksen unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka kumosi sen vuonna 2020 ([T-732/16](#)). Komissio valitti unionin yleisen tuomioistuimen tuomiosta tämän jälkeen unionin tuomioistuimeen. Unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen ja katsoi, että **unionin yleinen tuomioistuin ei ollut asettanut komissiolle kohtuutonta todistustaakkaa vaan se oli perustellusti vain todennut, ettei komissio ollut täyttänyt niitä vaatimuksia, jotka se oli asettanut itselleen** vahvistamalla tiedonannolla sääntöjä, jotka koskevat jäsenvaltioiden antamien takausten arviointia.

[Tuomio 10.11.2022, komissio v. Valencia Club de Fútbol \(C-211/20 P\)](#)

Henkinen omaisuus

Unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin varmistavat unionin hyväksymän säännösten tulkinnan ja soveltamisen kaikkien henkisiin luomuksiin liittyvien yksinoikeuksien suojaamiseksi. Immateriaalioikeuksien eli tekijänoikeuksien ja teollisoikeuksien (tavaramerkkioikeus, mallisuoja, patenttioikeus) suoja parantaa

lisäksi yritysten kilpailukykyä edistämällä luovuutta ja innovaatiota suosivaa ympäristöä. Unionin oikeudessa suojellaan myös tuotteeseen liittyvää tunnustettua taitotietoa tietyllä unionin maantieteellisellä alueella suojattujen alkuperänimitysten (SAN) avulla.

Immateriaalioikeudet unionin yleisessä tuomioistuimessa

[Ks. video YouTubessa](#)

Nimitys "Feta" rekisteröitiin vuonna 2002 **suojatuksi alkuperänimitykseksi (SAN)**. Tätä nimitystä on siitä lähtien voitu käyttää vain Kreikkaan rajoittuvalta maantieteelliseltä alueelta peräisin olevasta juustosta kyseiseen tuotteeseen sovellettavan tuote-eritelmän mukaisesti. Tanska katsoi, että asetusta 1151/2012 sovelletaan vain unionissa myytäviin tuotteisiin eikä se kata vientiä kolmansiin maihin. Se ei siis kieltänyt tuottajiaan viemästä tuotteitaan nimellä "Feta". Komissio pani Tanskaan vastaan vireille jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta koskevan menettelyn, koska se katsoi, että Tanska ei ollut noudattanut asetuksen mukaisia velvoitteitaan. Unionin tuomioistuin totesi, ettei asetuksessa jätetä vientiin tarkoitettuja tuotteita sellaisten siinä kiellettyjen toimien ulkopuolelle, joita ovat muun muassa SAN:lla suojattujen teollis- ja tekijänoikeuksien loukkaukset. Se totesi näin ollen, että **Tanska** ei ollut noudattanut velvoitteitaan, koska se ei ollut estänyt **käyttämästä nimitystä "Feta" juustoista**, jotka on tarkoitettu vietäviksi kolmansiin maihin.

[Tuomio 14.7.2022, komissio v. Tanska \(C-159/20\)](#)

Vuoden 2017 kesäkuussa **Andorran ruhtinaskunnan** hallitus haki seuraavan merkin rekisteröimistä EU-tavaramerkiksi useita tavaroita ja palveluja varten:

Andorra

Koska Euroopan unionin teollisoikeuksien virasto (EUIPO) eväsi kyseisen tavaramerkin rekisteröinnin, Andorran ruhtinaskunnan hallitus nosti kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jotta EU-tavaramerkki voidaan rekisteröidä, se ei saa etenkään olla kuvaileva, mikä sulkee pois sen, että sillä vain kuvaillaan sen kattamia tavaroita tai palveluja. Unionin yleinen tuomioistuin päätteli tuomiossaan, että **tavaramerkki Andorra on kuvaileva**. Kohdeyleisö voi käsittää sen siten, että sillä osoitetaan kyseessä olevien tavaroiden ja palvelujen alkuperää. Kyse on **ehdottomasta hylkäysperusteesta**, joka yksinään oikeuttaa sen, ettei merkkiä voida rekisteröidä EU-tavaramerkiksi.

[Tuomio 23.2.2022, Govern d'Andorra v. EUIPO \(Andorra\) \(T-806/19\)](#)

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kolme **Apple Inc:n** nostamaa kannetta Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) päätöksistä, joilla **sanamerkki "THINK DIFFERENT" oli julistettu menetetyksi**. Apple Inc. oli vuosina 1997, 1998 ja 2005 saanut rekisteröityä sanamerkin "THINK DIFFERENT" EU-tavaramerkiksi muun muassa informaatio- ja televiestintäalan tavaroita varten. EUIPO totesi **Swatch AG:n** vaatimuksesta, että riidanalaisia tavaramerkkejä ei ollut otettu tosiasialliseen käyttöön kyseessä oleville tavaroille viiden vuoden yhtäjaksoisen jakson kuluessa, joten se julisti riidanalaiset tavaramerkit menetetyiksi. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti EUIPO:n päätöksen. Sen mukaan Apple Inc:n oli näytettävä toteen se, että kyseiset tavaramerkit on otettu tosiasialliseen käyttöön asianomaisille tavaroille menettämiskaavan esittämispäivää edeltävien viiden vuoden kuluessa, mitä se ei ollut kyennyt tekemään.

[Tuomio 8.6.2022, Apple v. EUIPO – Swatch \(Think different\) \(yhdistetyt asiat T-26/21, T-27/21 ja T-28/21\)](#)

Vuonna 2017 brittiläinen yhtiö **Golden Balls** esitti unionin teollisoikeuksien virastolle (EUIPO) **tavaramerkin BALLON D'OR menettämistä koskevan vaatimuksen**, sillä kyseistä tavaramerkkiä ei sen mukaan ollut käytetty riittävästi tiettyjen tavaroiden ja palvelujen osalta. Tavaramerkki BALLON D'OR oli aikaisemmin rekisteröity **ranskalaiselle Les Éditions P. Amaury -yhtiölle**, jolla on Ballon d'oriin (vuoden parhaalle jalkapalloilijalle myönnettävä palkinto) liittyvät oikeudet. EUIPO julisti vuonna 2021 kyseisen tavaramerkin menetetyksi niiden tavaroiden ja palvelujen enemmistön osalta, joita varten se oli rekisteröity. Les Éditions P. Amaury nostettua EUIPO:n päätöksestä kanteen unionin yleinen tuomioistuin kumosi tämän päätöksen siltä osin kuin menettämisen todettiin koskevan viihdepalveluja. **Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti** sitä vastoin **kyseisen tavaramerkin menettämisen sellaisten palvelujen osalta, jotka muodostuivat televisio-ohjelmien levittämisestä ja koostamisesta, tapahtumien tai elokuvien tuottamisesta ja kirjojen, kuvalehtien, aikakauslehtien tai sanomalehtien julkaisemisesta.**

[Tuomio 6.7.2022, Les Éditions P. Amaury v. EUIPO – Golden Balls \(BALLON D'OR\) \(T-478/21\)](#)

Verotus

Välitön verotus kuuluu lähtökohtaisesti jäsenvaltioiden toimivaltaan. Välittömän verotuksen, kuten esimerkiksi yhteisöverotuksen, osalta on kuitenkin noudatettava valtioneuvoston kaltaisia Euroopan unionin perussääntöjä. Komissio valvoo siten tiettyjen jäsenvaltioiden

verotusasioissa antamia ennakkoratkaisuja (tax rulings), joilla monikansallisiin yrityksiin sovelletaan erityistä verotuskohtelua, ja unionin tuomioistuinten on otettava näihin asioihin kantaa.

Verotusasioissa annetut ennakkoratkaisut ovat ratkaisuja, joita tiettyjen jäsenvaltioiden veroviranomainen antaa yritysten pyynnöstä ja joissa määritetään etukäteen vero, joka kyseisiltä yrityksiltä kannetaan. **Fiat Chrysler Finance Europe**, jonka kotipaikka on Luxemburgin suurherttuakunta, sai Luxemburgin veroviranomaisilta ennakkoratkaisun, jolla hyväksyttiin Fiat Chrysler Finance Europe integroituneena yhtiönä saaman korvauksen määrittäminen Fiat/Chrysler-konsernin muille yhtiöille tarjottavien palvelujen osalta. Komissio katsoi vuonna 2015, että kyseinen ennakkoratkaisu oli unionin oikeudessa tarkoitettua toimintatukea, joka ei sovellu sisämarkkinoille. Fiat Chrysler Finance Europe ja Luxemburg nostivat kanteet unionin yleisessä tuomioistuimessa, joka hyväksyi vuonna 2019 komission lähestymistavan ja hylkäsi kanteet. Fiat Chrysler Finance Europe ja Irlanti riitauttivat useilta osin unionin yleisen tuomioistuimen taloudellisen edun olemassaolon määrittämiseksi tekemän arvioinnin erityisesti valtioneuvoston sovellettavien sääntöjen kannalta. Unionin tuomioistuin kumosi 8.11.2022 antamallaan tuomiolla unionin yleisen tuomioistuimen tuomion ja komission päätöksen. Unionin tuomioistuimen mukaan komissio oli soveltanut sellaista **markkinaehtoperiaatetta, joka oli erilainen kuin Luxemburgin oikeudessa määritelty markkinaehtoperiaate**, vaikka silloin, kun kyseistä alaa ei ole yhdenmukaistettu unionin oikeudessa, ainoastaan kansalliset säännökset ovat merkityksellisiä, kun arvioidaan, onko tiettyjä liiketoimia tutkittava markkinaehtoperiaatteen valossa.

[Tuomio 8.11.2022, Fiat Chrysler Finance Europe v. komissio ja Irlanti v. komissio \(yhdistetyt asiat C-885/19 P ja C-898/19 P\)](#)

Oikeusvaltio

Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa viitataan nimenomaisesti oikeusvaltioon yhtenä niistä unionin jäsenvaltioiden yhteisistä arvoista, joihin unioni perustuu. Euroopan komission jäsenvaltioita vastaan nostamien jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevien kanteiden tai kansallisten tuomioistuinten esittämien ennakkoratkaisupyyntöjen

yhteydessä unionin tuomioistuinta pyydetään yhä useammin ottamaan kantaa siihen, noudattavatko jäsenvaltiot oikeusvaltioperiaatetta. Unionin tuomioistuimen on tällöin tutkittava, noudatetaanko tätä perusarvoa kansallisella tasolla muun muassa oikeuslaitoksen osalta ja erityisesti tuomareiden nimittämismenettelyn tai kurinpitojärjestelmän yhteydessä.

Oikeusvaltion kunnioittamisen varmistaminen Euroopan unionissa

[Ks. video YouTubessa](#)

Euroopan unionin perusoikeuskirja – sitovia sääntöjä, joilla on todellista vaikutusta

[Ks. video YouTubessa](#)

Unionin tuomioistuin totesi vastauksena Sąd Najwyższy (ylin tuomioistuin, Puola) esittämään ennakkoratkaisukysymykseen, että pelkästään se, että tuomari on nimitetty ajankohtana, jolloin jäsenvaltiossa, johon hän kuuluu, ei ollut vielä demokraattista järjestelmää, ei kyseenalaista **kyseisen tuomarin riippumattomuutta ja puolueettomuutta** hänen hoitaessaan myöhempiä lainkäyttötehtäviään. Etenkään kyseisen tuomarin ensimmäiseen nimittämiseen liittyvät olosuhteet eivät itsessään voi saada aikaan yksityisissä perusteltuja ja vakavia epäilyjä.

[Tuomio 29.3.2022, Getin Noble Bank \(C-132/20\)](#)

Rajoittavat toimenpiteet ja ulkopoliitiikka

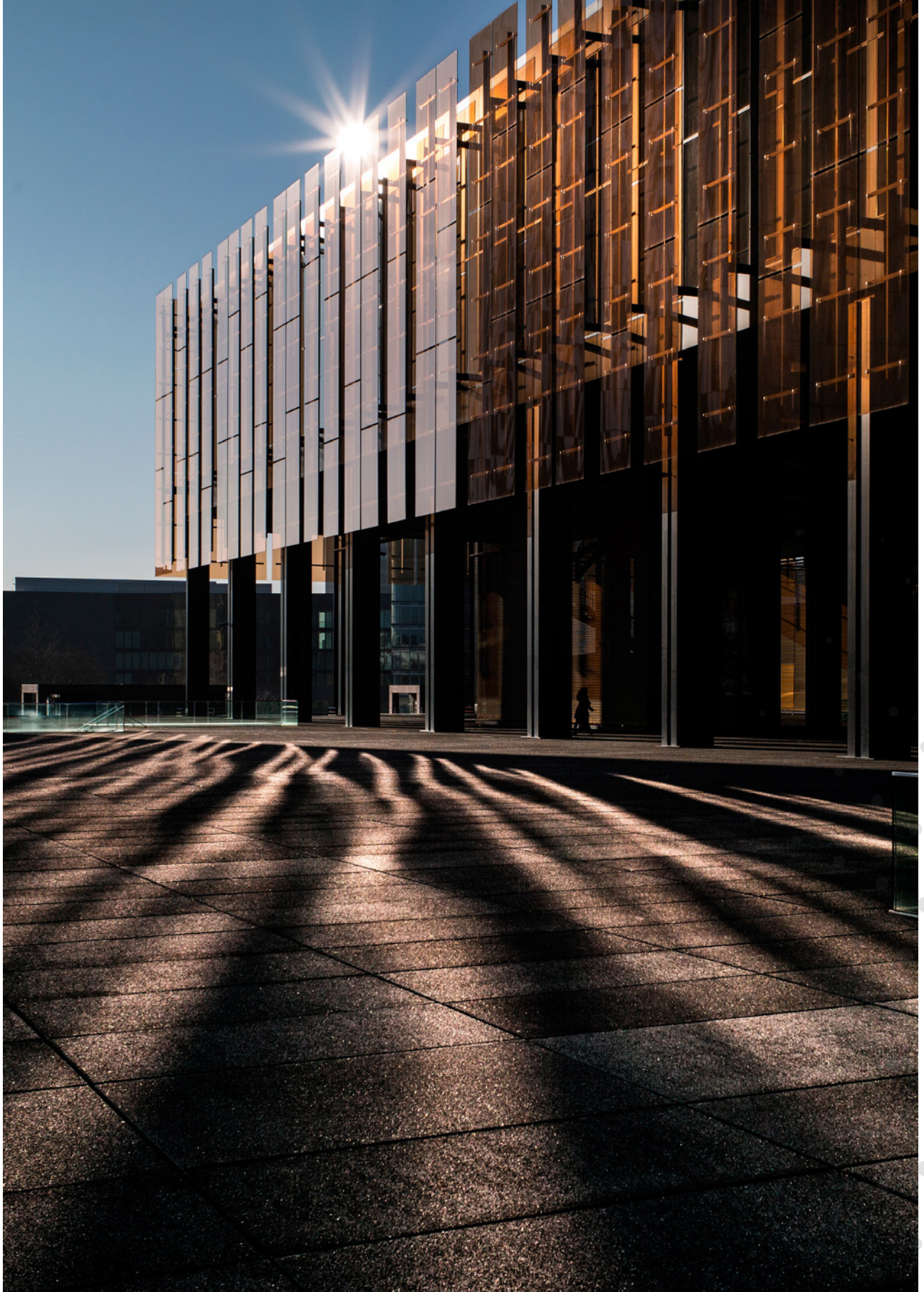
Rajoittavat toimenpiteet eli pakotteet ovat keskeinen Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) toteuttamisväline. Niitä käytetään osana yhdennettyä ja kattavaa toimintaa, johon kuuluu etenkin poliittinen vuoropuhelu. Unioni turvautuu niihin muun muassa unionin arvojen, olennaisten intressien

ja turvallisuuden suojelemiseksi sekä konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistamiseksi. Pakotteilla pyritään näet saamaan aikaan muutos niiden kohteena olevien henkilöiden tai yhteisöjen politiikassa tai toiminnassa ja siten edistämään YUTP:n tavoitteita.

Libyassa tapahtuneiden vakavien ihmisoikeusloukkausten johdosta Euroopan unionin neuvosto kohdisti vuoden 2020 lokakuussa rajoittavia toimenpiteitä **Jevgeni Viktorovitš Prigožiniin**, joka on venäläinen liikemies, jolla on läheiset suhteet **Wagner-ryhmään**, joka osallistuu sotilasoperaatioihin kyseisessä valtiossa. Päätöksen voimassaoloa jatkettiin vuoden 2021 heinäkuussa. Näillä toimenpiteillä **jäädytetään** sellaisten henkilöiden **varat**, jotka osallistuvat toimiin tai tukevat toimia, jotka uhkaavat Libyan rauhaa, vakautta tai turvallisuutta. Prigožin nosti näistä toimenpiteistä kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa, jotta tämä kumoaisi ne. **Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen**. Se katsoi muun muassa, että Wagner-ryhmä oli mahdollista yksilöidä esitettyjen todisteiden – joita olivat muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin raportin otteet ja eri lähteistä, kuten tietotoimistoista tai tiedotusvälineistä, peräisin olevat lehdistöartikkelit (joihin kuului valokuvia ja todistajanlausuntoja) – perusteella ja että näihin todisteisiin sisältyi täsmällisiä ja yhtäpitäviä tietoja **kyseisen ryhmän toiminnoista, jotka uhkaavat Libyan rauhaa, vakautta ja turvallisuutta**. Todistusaineistoon sisälsi myös konkreettisia, täsmällisiä ja yhtäpitäviä seikkoja, jotka osoittavat, että Prigožinilla on paljon läheisiä suhteita Wagner-ryhmään.

[Tuomio 1.6.2022, Prigožin v. neuvosto \(T-723/20\)](#)

70 vuotta kansalaisten ja oikeusunionin palveluksessa

3

A Toimielimen toiminta vuonna 2022

Toimielimen pääsihteerinä toimiva unionin tuomioistuimen kirjaaja johtaa presidentin alaisuudessa toimielimen hallintoa.

Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) tuomioistuimen ensimmäiset jäsenet vanhoivat 4.12.1952 valansa yhdellä EHTY:n neljästä virallisesta kielestä. Yhdeksän jäsentä – seitsemän tuomaria ja kaksi julkisasiamiestä –, jotka edustivat kunkin jäsenvaltion oikeuskulttuureja hedelmällisen vuoropuhelun takaamiseksi erilaisten perinteiden välillä, kirjaamo, joka huolehti tuomioistuimen moitteettomasta toiminnasta, kieliyksikkö, joka takasi oikeuden saada asiansa käsitellyksi eurooppalaisessa tuomioistuimessa ilman kielimuureja, ja hallinto, joka varmisti

julkisten varojen asianmukaisen käytön EHTY:n lainkäyttöviranomaisen palveluksessa. Tällainen oli siis tuomioistuin pääpiirteissään toimintansa aloittamisen ensimmäisinä päivinä.

Muistellessaan kulkemaansa polkua 70 vuotta myöhemmin tuomioistuin voi olla ylpeä siitä, että se on pystynyt kehittymään ajan mittaan luopumatta missään vaiheessa perusarvoistaan.

Tuomioistuin on perustamisensa jälkeen antanut yli 43 000 ratkaisua, ja **lainkäyttötoiminnan**

tukeminen ohjaa entistä enemmän kaikkien toimielimen yksiköiden toimintaa.

Vuosi 2022 on ollut tältä osin hyvin tärkeä vuosi luotaessa perustaa yhdelle tuomioistuimen lippulaivahankkeelle eli integroidulle asiainhallintajärjestelmälle. Sen ansiosta tuomioistuimet voivat aikanaan työskennellä asian vireillepanosta ratkaisun antamiseen saakka täysin sähköisen, turvallisen ja integroidun työnkulun etenemistä ohjaavan järjestelmän puitteissa. Tämän asiainhallintajärjestelmän toiminnan lähtökohtana on lainkäytön laatu ja nopeus, ja se otetaan käyttöön vuonna 2024 tuomioistuinten, kirjaamojen ja yksiköiden useita vuosia kestäneen tiiviin yhteistyön tuloksena. Tämä on tärkeä vaihe lainkäyttötoiminnan sähköistämisprosessissa, joka alkoi useita vuosia sitten e-Curia-sovelluksen käyttöön ottamisella, ja on jälleen uusi osoitus

siitä, että tekniset innovaatiot ovat yhä useammin avainasemassa tehokkuuden ja edistyksen kannalta.

Samanaikaisesti toimielimen työn suunnittelulle on asetettu edelleen muita strategisia tavoitteita. Vuonna 2022 käynnistettiin tärkeitä hankkeita, joista eräät ilmentävät kiistatta niitä pääperiaatteita, jotka ovat ohjanneet toimielimen toimintaa sen perustamisesta lähtien.

Näihin periaatteisiin on kuulunut jo 70 vuoden ajan mahdollisimman asiantuntevan ja ammattitaitoisen henkilöstön hankkiminen kaikista jäsenvaltioista. Monikieliset, erittäin pätevät ja oikeuteen perustuvan Euroopan rakentamiseen täysin sitoutuneet työntekijät ovat keskiössä toimielimen hankkeessa, joka tähtää huippulahjakkuuksien arvostamiseen

ja heistä kiinni pitämiseen. Tuomioistuimien käynnisti tähän liittyen vuonna 2022 **saavutettavuuden parantamista ja osallisuutta koskevan kattavan aloitteen**, jolla edistetään vammaisten työntekijöiden palkkaamista, työhön perehdyttämistä ja kehittymistä eli sitä, että jokainen voi näyttää kykynsä parhaalla mahdollisella tavalla. Tällä hankkeella, joka edellyttää koko toimielimen osallistumista, halutaan myös varmistaa, että kaikki oikeusalamaiset, asian käsittelyyn osallistuvat toimijat ja vierailijat voivat päästä Euroopan unionin tuomioistuimeen fyysisesti tai virtuaalisesti.

Tuomioistuimen viestintä- ja tiedotuspolitiikan taustalla on ollut jo pitkään se, että tuomioistuin haluaa olla kansalaisten kuulolla mutta myös helpottaa **suuren yleisön mahdollisuutta lähestyä sitä**. Tänä juhlavuonna tätä yhteyttä on tuettu lukuisilla aloitteilla, joihin kuuluu muun muassa näillä sivuilla esitelty istuntojen suoratoistoa koskeva pilottihanke. Pandemian aikana hankitun kokemuksen ansiosta toimielin on lisäksi ottanut pysyvästi käyttöön jäsenvaltioiden lukiolaisille tarkoitetun etävierailuohjelman, jonka avulla lukiolaiset voivat vierailla toimielimen rakennuksissa, kuunnella esitelmää ja keskustella jonkun tuomioistuimen jäsenen kanssa omalla kielellään luokahuoneestaan lähtemättä. Tämä innostava aloite, johon jo sadat koululaiset ovat osallistuneet eri jäsenvaltioissa, tarjoaa siis kaikille nuorille, joilla ei ole tähän mennessä ollut tilaisuutta tutustua tuomioistuimeen välimatkaan, kustannuksiin tai matkustusvaikeuksiin liittyvistä syistä, uusia mahdollisuuksia vierailla luonamme ja ymmärtää paremmin unionin lainkäyttöviranomaisen tehtävää.

Vuonna 2022 päätökseen saatettujen hankkeiden luettelo on, kuten aikaisempinakin vuosina, runsas ja monipuolinen, ja näiden hankkeiden luettelemista voitaisiin jatkaa. Organisaation kulttuurista ja arvoista kertoo kuitenkin parhaiten sen kyky kantaa oma osuutensa vastuusta Eurooppaan kohdistuvassa myllerryksessä eivätkä niinkään sen vuosittaiset saavutukset.

Tuomioistuin on tältä osin hoitanut tehtävänsä täysimääräisesti. Se on tukenut rauhaan ja edistykseen perustuvan oikeuslaitoksen rakentamista toivottamalla tervetulleeksi Ukrainan ylimmän tuomioistuimen, se on poikkeuksellisesti avannut suuren istuntosalinsa teatteriesitykselle, jolla juhlistettiin niiden tuomareiden muistoa, jotka ovat menettäneet henkensä suojaessaan oikeusvaltiota, johon oikeuskäytännössämme kiinnitetään herkeämättä huomiota, se on käyttänyt kaikkia saatavilla olevia tekniikoita tavatakseen kaukana olevia ja se on työskennellyt yhdenvertaisuuden ja osallisuuden varmistamiseksi sen eteen, että jokainen voi löytää paikkansa ja edetä toimielimessä.

Vuonna 2022 tuomioistuimessa niin kuin muuallakin on vähennetty tilojen lämmitystä ja valaistusta energiankulutuksen hillitsemiseksi, mutta tehtävämme taustalla oleva liekki ei ole milloinkaan palanut yhtä kirkkaana.

Alfredo Calot Escobar

Unionin tuomioistuimen kirjaaja

B Vuoden tärkeimmät tapahtumat

70 vuotta täyttävä Euroopan unionin tuomioistuin: katsaus juhluvuoteen

”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”

Toimielin on viettänyt 70-vuotisjuhlaansa koko vuoden 2022 ajan teemalla ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”. Juhlallisuudet kannustavat muistelemaan, miten pitkälle olemme päässeet siitä, kun Euroopan hiili- ja teräsyhteisön (EHTY) perustajat laskivat ensimmäisen peruskiven vuonna 1952, jolloin Euroopan yhdentyminen alkoi. Päästäkseen puhaltamaan 70 kynttilää lainkäyttöelin on vuosien ja aikakausien varrella joutunut selviytymään erilaisista haasteista. Useiden perussopimusten, vuonna 1989 tapahtuneen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perustamisen, uuden toimivallan siirtämisen ja eri laajentumisten lisäksi myös brexit, virallisten kielten ja julkisiasiamiesten määrän asteittainen lisääntyminen sekä unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden määrän kaksinkertaistaminen ovat kaikki olleet tapahtumia, jotka ovat viitoittaneet tätä polkua ja kulkeneet tuomioistuimen matkassa sen täyttäessä tehtäväänsä, jona on huolehtia siitä, että unionin oikeutta noudatetaan, ja varmistaa, että sitä tulkitaan ja sovelletaan yhtenäisesti. Ennen kuin katsomme tulevaan, palatkaamme vielä tämän erityisen vuoden tärkeimpiin tapahtumiin.

Vuoden alussa presidentti esitteli **70-vuotispäivän logon**, joka koristaa tuomioistuinta ensimmäistä kertaa. Logo näkyy juhluvuoden symbolina kaikissa vuoden julkaisuissa. Se kiinnitettiin rakennukseen niin, että se on nähtävissä Luxemburgin keskustasta käsin ja herättää kaupunkilaisten huomion. **Avoimien ovien päivien** aikana kävijöillä oli mahdollisuus lähettää edellä mainitulla logolla varustettuja postikortteja kaikkialle unioniin ilmoittaakseen läheisilleen osallistumisestaan tähän juhlatapahtumaan.

Twitterissä järjestettiin tiedotuskampanja, jolla lisättiin kansalaisten tietoisuutta toimielimen historiasta ja toiminnasta. Tuomioistuimen 146 000 seuraajalle kerrottiin toimielimen toiminnasta vuodesta 1952 näihin päiviin saakka julkaisemalla 70 twiittiä.

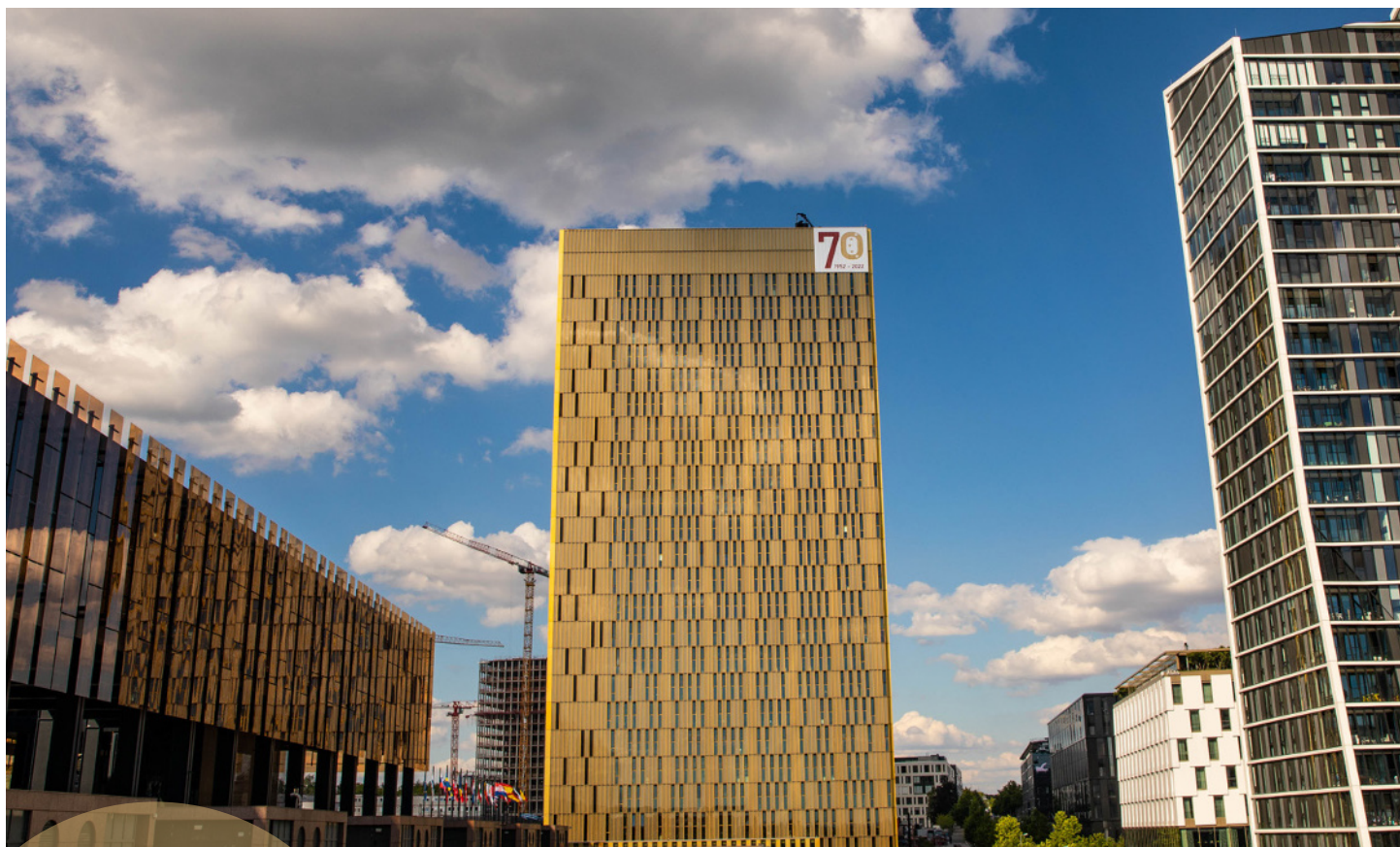
Julkaistuaan postimerkin oikeuspalatsin avajaisten yhteydessä vuonna 1973, tuomioistuimen 35-vuotisjuhlan yhteydessä vuonna 1987, 50-vuotisjuhlan yhteydessä vuonna 2002 ja 60-vuotisjuhlan yhteydessä vuonna 2012 Luxemburgin posti jatkoi tätä useiden vuosikymmenien perinnettä omistamalla tuomioistuimelle oman **postimerkin** sen 70-vuotisjuhlan kunniaksi. Tuomioistuimen historiasta on

myös ilmestynyt **kirja** juhlaulkaisuna, jota jaetaan virallisten vierailujen ja juhlavastaanottojen yhteydessä. Yleisölle tarkoitettu painos tulee saataville vuonna 2023.

Juhlallisuudet huipentuivat joulukuun alussa. Tällöin jäsenvaltioiden perustuslakituomioistuinten ja ylimpien tuomioistuinten, Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Euroopan vapaakauppaliiton tuomioistuimen presidentit kokoontuivat tuomioistuimeen **erityisille tuomaripäiville**. Tämä tärkeä vuosittainen tapahtuma, joka järjestettiin vuonna 2022 erityisessä formaatissa, on tilaisuus vaihtaa kokemuksia tuomarien ja julkisasiamiesten sekä kaikkien jäsenvaltioiden tuomarien kesken oikeudellisen vuoropuhelun edistämiseksi. Tilaisuuden teemana oli ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”, ja sen aluksi suuressa istuntosalissa esitettiin uusi **elokuva**, jolla juhlistetaan tuomioistuimen 70-vuotispäivää ja jossa seurataan sen historiaa ja sen roolia unionin oikeusjärjestyksen kehittämisessä. Tuomioistuimen yksiköt ovat ohjanneet tämän suuren yleisön saatavilla olevan elokuvan, jossa on mukana unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen jäseniä sekä akateemisen maailman edustajia ja jota on kuvitettu lukuisilla arkistokuvilla.

Joulukuun 6. päivän **juhlalliseen istuntoon** tuomioistuin toivotti tervetulleiksi hänen kuninkaallisen korkeutensa Luxemburgin perintösuurherttuan Guillaumen, Euroopan parlamentin ensimmäisen varapuhemiehen Othmar Karasin, Tšekin lainsäädäntöministerin ja hallituksen lainsäädäntöneuvoston puheenjohtajan Michal Šalomounin, Euroopan komission varapuheenjohtajan Věra Jourován ja Luxemburgin suurherttuakunnan kulttuuri- ja oikeusministerin Sam Tansonin.

"Minusta on todella inspiroivaa, että meillä on mahdollisuus osallistua ja esittää kysymyksiä huippujohtajille!"

"Koulullamme on ollut etuoikeus esittää kysymyksiä unionin toimielinten tärkeille henkilöille. En osallistunut seminaariin katsojana vaan toimijana."

Euroopan rakentajat: nuoriso tuomioistuimen valokeilassa

70-vuotisjuhlallisuuudet päättyivät 6. joulukuuta "Euroopan rakentajat"-seminaariin, joka oli erityinen tapaaminen unionin korkeiden edustajien ja eurooppalaisten nuorten välillä.

"Tervetuloa kotiinne, teidän unionin tuomioistuimeenne!"

Presidentti Koen Lenaerts osoitti nämä sanansa 240:lle kymmenestä jäsenvaltiosta tulevalle lukiolaiselle, jotka olivat läsnä suuressa istuntosalissa henkilökohtaisesti ja etänä. Hän kertoi tämän jälkeen tuomioistuimen roolista ja sen vaikutuksesta kansalaisten jokapäiväiseen elämään. Presidentti Lenaerts sekä Othmar Karas ja Věra Jourová esittelivät uraansa ja työtään omissa toimielimissään ja tähdensivät yhtenäistä Eurooppaa kaikessa moninaisuudessaan ilmentävien eri alkuperiensä merkitystä. "Ihminen, joka on muualta peräisin, joka tunnustaa eri uskontoa tai jolla on eri mielipide, voi olla aivan yhtä oikeassa kuin minäkin", totesi Karas. Jourová muistutti nuoria lukiolaisia puolestaan siitä, ettei demokratian ja oikeusvaltion kaltaisia arvoja ole vielä saavutettu: hän kertoi elämänsä ensimmäisistä koskettavista muistoista, kun Neuvostoliiton panssarivaunut saapuivat Prahaan keväällä vuonna 1968.

Tämän jälkeen Lenaerts, Karas ja Jourová osallistuivat nuorille vieraille järjestettyyn kyselytilaisuuteen, joissa nämä pyysivät keskustelukumppaneitaan ottamaan kantaa moniin teemoihin, joita olivat muun muassa Euroopan yhdentymisen hyödyt, Itä-Euroopan maiden unioniin liittymisen merkitys, unionin kohtaamat suurimmat haasteet, toimet, joihin unioni ryhtyy, kun sen oikeutta rikotaan ja sen arvoja loukataan, unioniin kohdistuva erilainen kritiikki ja kasvava euroskeptisyys, ilmaston lämpeneminen ja sukupuoliin tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä.

Loppusanoina lukiolaisille Lenaerts palautti mieleen Robert Schumanin julistuksen: "Eurooppaa ei rakenneta hetkessä eikä millään kokonaisratkaisulla. Siihen tarvitaan käytännön toimenpiteitä, joilla luodaan ensin aito yhteisvastuullisuus". Tilaisuuden päätteeksi lukiolaiset ilmaisivat olevansa erittäin tyytyväisiä siihen, että heillä oli ollut mahdollisuus toimia vuorovaikutuksessa unionin korkeiden edustajien kanssa.

Istuntojen suoratoisto: uusi askel kohti tuomioistuimen tuomista lähelle kansalaisia

Tuomioistuin on nykyaikaistanut avoimuuden ja istuntojen julkisuuden periaatetta ja tarjonnut CVRIA-sivustolla tästä vuodesta alkaen istuntojen suoratoistopalvelua pilottikokeilun yhteydessä. Tämän uuden palvelun avulla tuomioistuin pyrkii lähestymään unionin kansalaisia. Vuoden 2022 huhtikuussa käyttöön otettu järjestelmä tarjoaa henkilöille, jotka eivät syystä riippumatta (kustannukset, välimatka, matkustamiseen liittyvät vaikeudet) voi siirtyä Luxemburgiin, mahdollisuuden seurata unionin tuomioistuimen suuren jaoston istuntoja samalla tavalla kuin paikan päällä oleva yleisö. Koska monikielisyys on keskeisellä sijalla toimielimen toiminnassa, kansalaiset voivat seurata keskusteluja haluamallaan kielellä valitsemalla suoratoistoa varten kyseisen kielen tulkkauskanavan.

Keskustelujen seesteisyyden takaamiseksi ja teknisten ongelmien välttämiseksi asianosaisten kuulemiseksi pidettäviä istuntoja ei välitetä suorana lähetyksenä, vaan jälkilähetyksenä. Aamupäivän istunnot lähetetään siis iltapäivällä, kun taas iltapäivän istunnot ovat nähtävissä seuraavana aamuna. Unionin tuomioistuimen tuomioiden julistamiset ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotusten lukemiset välitetään puolestaan suorana lähetyksenä. Asian ymmärtämisen helpottamiseksi ruudulla näkyy juuri ennen istunnon lähettämistä monikielinen audiovisuaalinen laatikko, jossa lehdistöavustaja selostaa asiaa.

Sébastien Servais

multimediayksikön päällikkö

"Vaikka päätös suoratoistopalvelun käyttöön ottamisesta on melko tuore, yksikkömme on valmistautunut siihen jo useiden vuosien ajan. Palvelun lanseeraamisen suurin haaste on ollut tekninen, sillä siihen on tarvittu suuria määriä tietoteknisiä laitteita ja konferenssijärjestelmiemme koko lähtökohdan muutos etenkin monikielisyyden kunnioittamisen takaamiseksi. Myös muut tekijät ovat vaatineet paljon huomiota. Näitä tekijöitä ovat muun muassa

kuvien käyttö istuntojen aikana, erilaiset itse istunnon eheyteen liittyvät kysymykset sekä istuntoon osallistuvien henkilöiden henkilötietojen suoja. Kuvauksen laatuun ja kameroiden hallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota korkealaatuisen kuvan lähettämiseksi. Tätä suoratoistopalvelua täydennetään vähitellen uusilla ulkoisilla viestintävälineillä, joiden avulla toimielimme työn näkyvyyttä voidaan lisätä ja samalla säilyttää mahdollisimman suuri avoimuus kansalaisiin nähden. Tämä on luultavasti vasta ensimmäinen askel, mutta ensimmäisen askeleen ottaminen on epäilemättä aina vaikeinta.”

Tina Omahen

tulkki

”Tulkkien jouduttua sopeutumaan suuriin muutoksiin ammattinsa harjoittamisessa koronakriisin vuoksi, heitä on koetellut toinenkin uudistus eli ennen suoratoistona lähetettyjä istuntoja esitettyjen audiovisuaalisten laatikoiden dubbaaminen. Tulkkaamisesta poiketen dubbaus on tehtävä lähes täysin samassa tahdissa puhujan kanssa. Meidän on täytynyt mukauttaa tavanomaista toistamistekniikkaamme tähän erilaiseen vaatimukseen, ja lisäksi meidän on myös pitänyt perehtyä uusiin tallennusvälineisiin. Joillekin kollegoille, jotka käyttävät valmistautumisessaan pääasiassa käsinkirjoitettuja asiakirjoja, siirtyminen digitaaliseen on ollut suuri haaste. Muutaman jännityksen aiheuttaman hikipisaran jälkeen olemme kuitenkin nyt kehittäneet vakaan rutinin tämän uuden tehtävän suorittamiseen.”

Marc-André Gaudissart

unionin tuomioistuimen apulaiskirjaaja

”Vaikka erityisesti toimittajat, tutkijat ja parlamentin jäsenet olivat jo useiden vuosien ajan vaatineet, että asianosaisten kuulemiseksi pidettävät istunnot olisi lähetettävä edelleen internetissä, unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin ei olleet vielä myöntyneet tähän paitsi keskustelujen johtamiseen ja istuntojen sujuvaan kulkuun liittyvien kysymysten myös teknisten ja kielellisten rajoitusten vuoksi, sillä monikielisen istunnon välittämisestä ilman simultaanitulkkausta ei ole mitään hyötyä unionin kansalaisille. Tämä oli tilanne ennen koronakriisiä...

Tuomioistuin on työskennellyt koronakriisin aikana todella ahkerasti erityisesti sen eteen, että asianosaiset, joihin sovellettiin toisinaan hyvinkin tiukkoja matkustusrajoituksia, voisivat osallistua etänä Luxemburgissa pidettyihin istuntoihin. Se on tämän ansiosta hankkinut tarvittavat tekniset resurssit, joiden avulla se voi nyt lähettää istuntonsa edelleen internetissä. Tämä mahdollisuus koskee tässä vaiheessa ainoastaan unionin tuomioistuimen suuren jaoston istuntoja. Se on kuitenkin suuri askel kohti oikeudenkäytön avoimuuden lisäämistä kansalaisiin nähden, mutta merkitsee myös kiistatonta edistysaskelta kansallisille tuomioistuimille, jotka ovat esittäneet unionin tuomioistuimelle unionin oikeuden tulkintaa tai pätevyyttä koskevan ennakkoratkaisukysymyksen ja jotka voivat nyt seurata etänä istunnossa käytävää keskustelua ja ymmärtää siis paremmin unionin tuomioistuimen antaman vastauksen ulottuvuuden. Tämä on merkittävä voimavara aikana, jona itse Euroopan yhdentymisen arvot ja perustat asetetaan toisinaan kyseenalaisiksi.”

Tuomioistuimen suuressa istuntosalissa esitetty näytelmä

Viimeinen kesä – Falcone ja Borsellino kolmekymmentä vuotta myöhemmin

Italialaisten tuomareiden Giovanni Falconen ja Paolo Borsellinon salamurhan 30-vuotispäivän muistoksi unionin tuomioistuimen suuri istuntosali muutettiin teatterin näyttämöksi Claudio Favan kirjoittaman ja Chiara Callegarin ohjaaman *L'Ultima estate – Falcone e Borsellino trent'anni dopo* -näytelmän esittämiseksi presidentti Lenaertsin ja lukuisten muiden merkkihenkilöiden läsnä ollessa. Claudio Fava on toimittaja ja kirjailija, entinen Italian parlamentin ja Euroopan parlamentin jäsen ja Commissione Antimafia della Regione Sicilia -järjestön nykyinen puheenjohtaja. Hänen teoksessaan seurataan kahden italialaisen tuomarin elämän viimeisiä kuukausia 1990-luvulla.

Työpöytä, kaksi tuolia ja kansio minimalistisessä lavastuksessa: ohjaaja Callegari halusi kiinnittää tällä huomiota siihen, että on tärkeää sitoutua yhteiseen asiaan ja että on pysyttävä valppaana oikeusvaltioon kohdistuvien uhkien ja talousrikollisuuden, joka ei tulle rajoja, vielä nykyäänkin muodostaman vaaran edessä.

Taiteen kieli luo tilan, jossa katsojien tunteet saadaan kesytettyä ja jossa voidaan palauttaa mieleen oikeudenmukaisuuden arvot. Tuomioistuin on kiinnittänyt huomiota siihen, kuinka tärkeää on olla unohtamatta, ja halunnut kunnioittaa näiden oikeusvaltion suojelemiseen sitoutuneiden italialaisten tuomareiden muistoa.

Chiara Callegari, Simone Luglio ja Giovanni Santangelo

"L'Ultima Estate – Falcone e Borsellino trent'anni dopo -näytelmä kertoo uudestaan ainutlaatuisen tarinan kahdesta italialaisesta tuomarista, jotka omistautuivat mafian vastaiselle taistelulle. Näytelmä kirjoitettiin vuonna 2021 ihmiskunnan suuren epävarmuuden aikana ihmisten taistellessa ympäri maailmaa yhteistä uhkaa vastaan. Tässä epävarmuuden tilassa oli outoa ja

vaikeaa ajatella näiden kahden miehen – jotka joutuivat taistelemaan yksin rajatonta hirviötä eli mafiaa vastaan – elämän dramatisoimista. On ollut etuoikeus kunnioittaa heidän persooniaan Euroopan unionin tuomioistuimen kaltaisessa ympäristössä.

Kertoakseen tarinoita näyttelijä tarvitsee yleisöä. Tuomioistuimessa meillä oli paljon katsojia – sekä paikan päällä että suoratoiston kautta – mutta myös paikka, joka luonteensa ja tehtävänsä vuoksi toimii kaikkien unionin kansalaisten äänitorvena.

Tämä paikka antoi näytelmällemme perspektiiviä ja nosti esityksemme uudelle tasolle. Näyttelijöiden lausumien sanojen painoarvo muuttui ja ne saivat eri ulottuvuuden. Meidän oli otettava huomioon se, että olimme ensimmäisiä näyttelijöitä tuomioistuimessa, joka toimi yhden päivän ajan teatterisalina.

Tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts ja Italian oikeusministeri Marta Cartabia esittelivät näytelmän. Sen jälkeen puheenvuoro siirtyi meille! Meidän oli vältettävä joutumasta hämilleen päästessämme esittämään näinkin koskettavan näytelmän tässä erittäin symbolisessa tuomioistuimen toimipaikassa.

”Päiväksi on valittu toukokuinen lauantai...”, nämä sanat kaikuivat suuren istuntosalin hiljaisuudessa, ja tarinamme kahden oikeudenpalvelijan inhimillisestä seikkailusta alkoi.

Emme tule milloinkaan unohtamaan lämmintä vastaanottoa, järjestäjien ja teknisten asiantuntijoiden tarjoamaa apua ja asiantuntemusta sekä yhteistä innostusta, joka vallitsee tässä suurenmoisessa unionin oikeuden katedraalissa.”

C Suhteet yleisöön

[Tiedotusosaston lehdistöavustajien](#), jotka ovat koulutukseltaan juristeja, tehtävänä on paitsi tuomioiden, määräysten ja ratkaisuehdotusten myös vireillä olevien asioiden selittäminen kaikista jäsenvaltioista tuleville toimittajille ja heidän eri yhteyshenkilöilleen. He valmistelevat erilaisia tapahtumia ja kokoavat toimittajille ja yhteyshenkilöille tarkoitettua viestintämateriaalia, jota nämä voivat tilata.

2 700
vierailijaa

2 856
lehdistötiedotetta

Vuonna 2022, jonka teemana oli ”Kansalaista lähellä oleva tuomioistuin”, vuoropuhelu oikeusalan ammattilaisten ja suuren yleisön kanssa on lisääntynyt. Edellisten vuosien tapaan tietotekniikan käyttö niin uuden etävierailuohjelman yhteydessä kuin sosiaalisten verkostojenkin myötä on ollut tärkeä väline parannettaessa mahdollisuuksia tutustua tuomioistuimen toimintaan ja lisättäessä sen avoimuutta erityisesti kansalaisyhteiskuntaan nähden. Tuomioistuimen 70-vuotisjuhla on ollut tilaisuus korostaa yhtä tuomioistuimen keskeisistä arvoista, joka on palvella kansalaisia ja oikeusunionia.

Vuonna 2022 vierailijat ovat palanneet vähitellen takaisin, kun pandemian asettamia rajoitteita on voitu asteittain purkaa.

Niiden kahden vuoden tauon jälkeen, joina kokoontumisista oli jouduttu luopumaan, ensimmäinen **avointen ovien päivä** järjestettiin tuomioistuimessa 9. toukokuuta Eurooppa-päivän yhteydessä. Tuomioistuimen toimipaikassa järjestettiin tämän tapahtuman aikana ennakoilmoittautumisen pohjalta opastettuja kierroksia, joilla esiteltiin toimielimen toimintaa useilla eri kielillä. Yleisölle kerrottiin unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen tehtävistä ja asian etenemisestä, ja se pääsi tutustumaan neuvotteluhuoneisiin ja suureen istuntosaliin. Kauniin kevätpäivän vallitessa tuomioistuin pystytti samanaikaisesti kojunsä Esch-sur-Alzetteen, joka oli Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2022. Tuomioistuimen henkilöstöstä ja sen jäsenistä koostuva ryhmä kävi tapaamassa kansalaisia tehdäkseen tunnetuksi ja selittääkseen unionin lainkäyttöviranomaisen roolia. Tuomioistuin päätti 8. lokakuuta avata ovensa uudelleen kevään tapahtumaa suuremmalle tapahtumalle. Sen painopisteenä olivat toimielimen yksiköt ja useat eri ammattikunnat. Kaiken kaikkiaan yli 2 700 ihmistä käytti hyväkseen tätä ainutlaatuista tilaisuutta tutustua unionin tuomioistuimeen sisältäpäin.

Vuoden aikana toimielin julkaisi CVRIA-sivustolla 216 **lehdistötiedotetta**, joilla toimittajille ja lakimiehille annetaan tietoa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuista reaaliajassa heti niiden julistamisen jälkeen. Kun otetaan huomioon kaikki sivustolla saatavilla

olevat kieliversiot, jäsenvaltioissa oleville yhteyshenkilöille lähetettiin 2 856 lehdistötiedotetta.

Lehdistöavustajat jakoivat yhteyshenkilöilleen, jotka ovat pääosin toimittajia mutta myös oikeusalan ammattilaisia, myös 551 uutiskirjettä ja 568 pikatiedotetta asioista, joista ei ole laadittu lehdistötiedotetta. Vuonna 2022 käsiteltiin kansalaisten tietopyyntöjen yhteydessä myös yli 10 000 sähköpostiviestiä ja lähes 5 000 puhelua (kunkin pyynnön esittäjän kielellä).

Toimielin on laajentanut sosiaalisen median käyttöä antaakseen suurelle yleisölle tietoa kahdella ranskan- ja englanninkielisellä **Twitter**-tilillään, joilla on yhteensä 146 000 seuraajaa. Vuonna 2022 lähetettiin 1 868 twiittiä, mikä on kaksinkertainen määrä edelliseen vuoteen verrattuna, pääasiassa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen tärkeimmistä tuomioista ja toimielimen merkittävistä tapahtumista. Twitterissä toteutettiin kampanja, jossa kerrottiin 70-vuotisjuhlallisuuksista. Seuraajat ovat siten voineet tutustua tuomioistuimen historiaan 70:n, erityisesti tämän tilaisuuden johdosta lähetetyn twiitin kautta, joissa kerrotaan toimielimen 70 viimeisestä vuodesta. Toimielin on myös **LinkedInissä**, jossa se on lähettänyt 313 viestiä tämän työelämään keskittyvän verkkopalvelun 132 000 seuraajalleen. Tuomioistuin on kasvattanut tätä yhteisöä yhden vuoden aikana yli kolmanneksella, mikä osoittaa, että sen toiminta tällä alustalla on näkyvää.

Tuomioistuin pyrkii siis avoimuuteen, jotta kansalaisten luottamus toimielimeen vahvistuisi. Tässä prosessissa on olennaista ymmärtää sen tehtävät ja sen oikeuskäytäntö. Halu olla lähellä kansalaisia näkyy myös vuonna 2021 aloitetussa **etävierailuhankkeessa**. Etävierailuja järjestettiin aluksi ranskaksi, italiaksi, latviaksi ja unkariksi, ja niiden menestyksen myötä niitä on tämän jälkeen tarjottu muillakin kielillä. Etävierailuja tehtiin siis myös tšekiksi, kreikaksi, puolaksi ja romaniaksi. Vuoden 2023 tavoitteena on jatkaa tätä dynaamista kehitystä ja tarjota etävierailuohjelmaa tulevaisuudessa myös muilla virallisilla kielillä.

Perinteisemmistä formaateista on todettava, että pandemian pahoin koettelmien kahden vuoden jälkeen **paikan päällä tapahtuvia vierailuja** on alettu järjestämään uudelleen. Rakennuksissa on käynyt 9 683 vierailijaa. Muut vierailijat – noin 15 prosenttia tämän vuoden kävijöistä – ovat

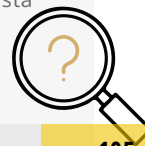

146 000
seuraajaa

178 000
seuraajaa

[Etävierailuilla](#) 15–18-vuotiaat lukiolaiset pyritään perehdyttämään unionin tuomioistuinten tehtäviin. Lakimies esittelee tuomioistuimen oikeuskäytännön vaikutusta heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja tuomioistuimen toimintaa. Lukiolaiset tekevät virtuaalikierroksen rakennuksiin ja katsovat kaksi tätä ohjelmaa varten suunniteltua lyhytelokuvaa. He voivat tavata tuomarin tai julkisasiamiehen kyselytilaisuudessa. Ohjelman tavoitteena on lisätä nuorten lukiolaisten ja heidän opettajiensa tietoisuutta demokraattisista arvoista ja ajankohtaisista oikeudellisista kysymyksistä.

valinneet **virtuaalisen formaatin**. Tätä formaattia on mahdollista kehittää huomattavasti tulevina vuosina, ja sen avulla myös kauempana Luxemburgista asuvat unionin kansalaiset pääsevät tutustumaan tuomioistuimeen. Avoimuuspolitiikka, jolla vähennetään hiilidioksidipäästöjä ja karsitaan etäisyyksiä ja kustannuksia, tuo niin ikään lisäarvoa avoimuuden ja toimielimen ymmärtämisen tavoitteelle.

Dimitrios Gratsias

unionin tuomioistuimen tuomari

"Mahdollisuus ottaa osaa kreikankieliseen "etävierailuun" tuomioistuimessa herätti minussa suurta mielenkiintoa heti hankkeen alusta alkaen. Myönnän, että minulla oli asiaan liittyen kuitenkin joitain epäilyjä. Miten kertoa tuomioistuimesta lukiolaisille hukuttamatta heitä liikaa teknisiin yksityiskohtiin mutta myös lankeamatta houkutukseen yksinkertaistaa asioita harhaanjohtavasti. Kyseessä olisi sitä paitsi juuri etävierailu, josta puuttuu spontaanisuus, joka yleensä liittyy paikan päällä tapahtuvan vierailun aikana käytyihin keskusteluihin. Epäilyni osoittautuivat perusteettomiksi. Useat osallistujat toimittivat meille kysymyksensä etukäteen, ja ne olivat toinen toistaan virkistävämpiä. Rakensin esitykseni siten, että vastasin aluksi yleisluonteisiin kysymyksiin ja sen jälkeen erityisempiin tai jopa henkilökohtaisiin kysymyksiin. Tällä tavalla – ja myös tilaisuuden aikana esitettyjen kysymysten ansiosta – pystyimme siis vaihtamaan näkemyksiämme vilkkaasti, mikä ei ole lainkaan yllättävää tämänkaltaisen yleisön edessä, ja myös käymään todellista syvällistä keskustelua, joka antoi mielestäni luotettavan kuvan tuomioistuimen tehtävästä ja niistä haasteista, joista sen on selviydyttävä. Tämä oli todellakin mahdollisuus, johon tartun epäilyksettä uudelleen!"

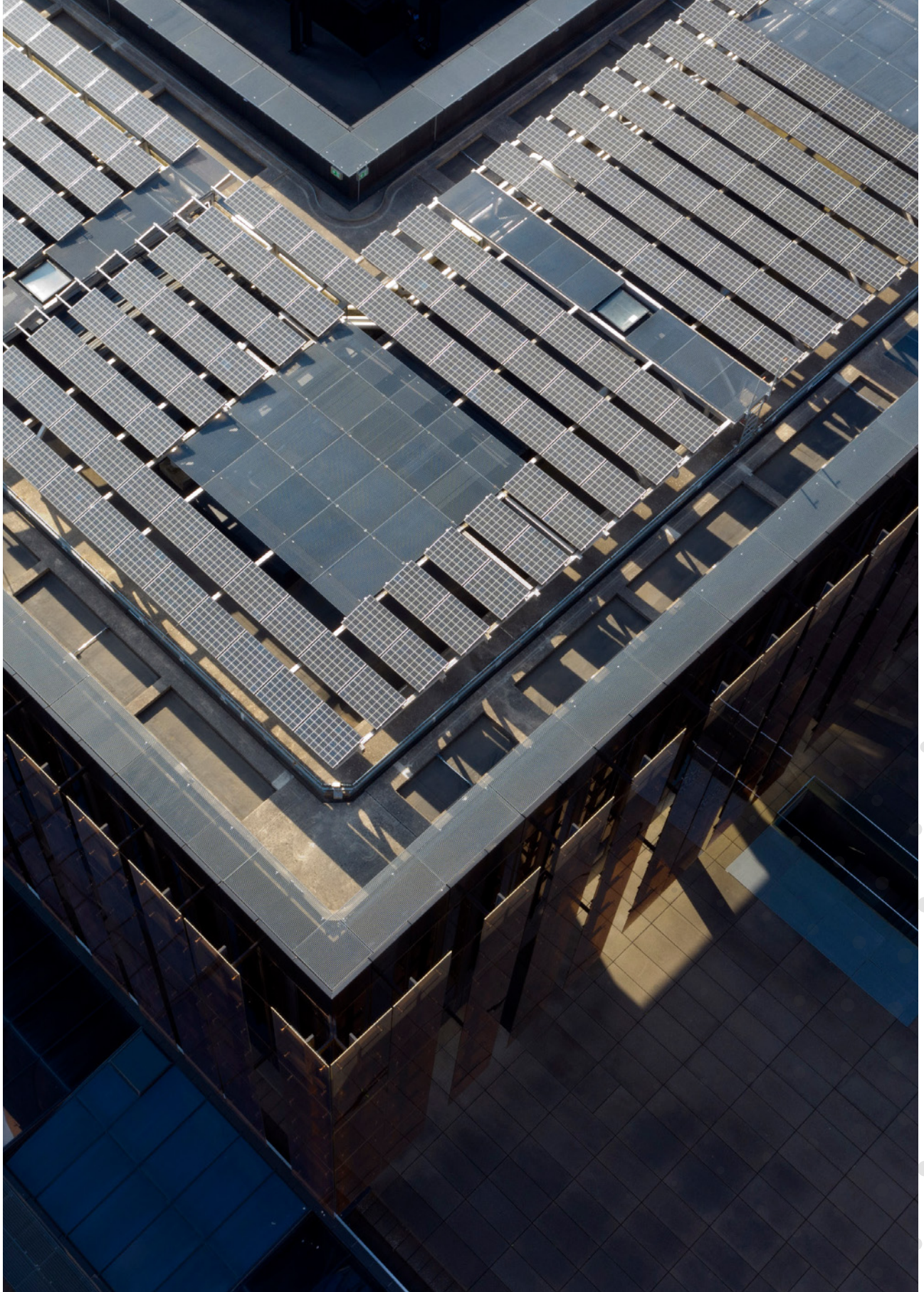
Varvara Efkarpidou

*Pireassa Kreikassa sijaitsevan ranskalaiskreikkalaisen
Jeanne d'Arc -koulun abiturientti*

”Minulla on luokkatovereideni kanssa ollut etuoikeus osallistua Euroopan unionin tuomioistuimeen järjestettyyn etävierailuun ja keskustella sen jäsenten kanssa. Pääsy tuomioistuimen opastettuihin kierroksiin on ainutlaatuinen mahdollisuus meidän iässämme, jossa itsetutkiskelu ja ammatinvalinta saavat suuren merkityksen tulevaisuutemme rakentamisessa. Tällä hetkellä ei ole aina syytä optimismiin: yhteiskunnalliset ja taloudelliset kriisit sekä vanhempiemme kasvavat huolet herättävät meissä kysymyksiä. Tapaaminen tuomioistuimen jäsenten kanssa oli siis rikastuttava kokemus ja joillekin unelman alku. Vastaukset kysymyksiimme ja koko opastettu kierros herättivät kaikkien lukiolaisten mielenkiinnon ja uteliaisuuden. Tulemme muistamaan tämän vierailun pitkään. Haluamme kiittää kaikkia järjestäjiä ja lukiotamme tästä hienosta aloitteesta.”

Ympäristöystävällinen toimielin

4

Tuomioistuin on usean vuoden ajan harjoittanut kunnianhimoista ympäristöpolitiikkaa, jolla pyritään täyttämään kestävää kehitystä ja ympäristön säilyttämistä koskevat tiukimmat vaatimukset.

Vuosittaiseen tapaan toimielin ottaa huomioon, miten sen käytössä olevat uusimmat indikaattorit, eli nyt **vuotta 2021** koskevat indikaattorit, ovat kehittyneet.

Toimielimen rakennuskompleksin hallinnoinnissa ja toimielimen käyttöön annettujen voimavarojen ja välineiden jokapäiväisessä hallinnoinnissa otetaan jatkuvasti huomioon ympäristö, mistä on osoituksena vuodesta 2016 alkaen saatu EMAS-rekisteröinti (Eco-Management and Audit Scheme). Tämä unionin asetuksella käyttöön otettu EMAS-rekisteröinti myönnetään organisaatioille, joiden ympäristöpolitiikka ja toimet ympäristön säilyttämisen ja kestäväen kehityksen hyväksi täyttävät tiukat ehdot. Se merkitsee siten vahvaa tunnustusta tuomioistuimen sitoutumiselle ympäristönäkökohtien huomioimiseen ja korkealle ympäristönsuojelun tasolle.

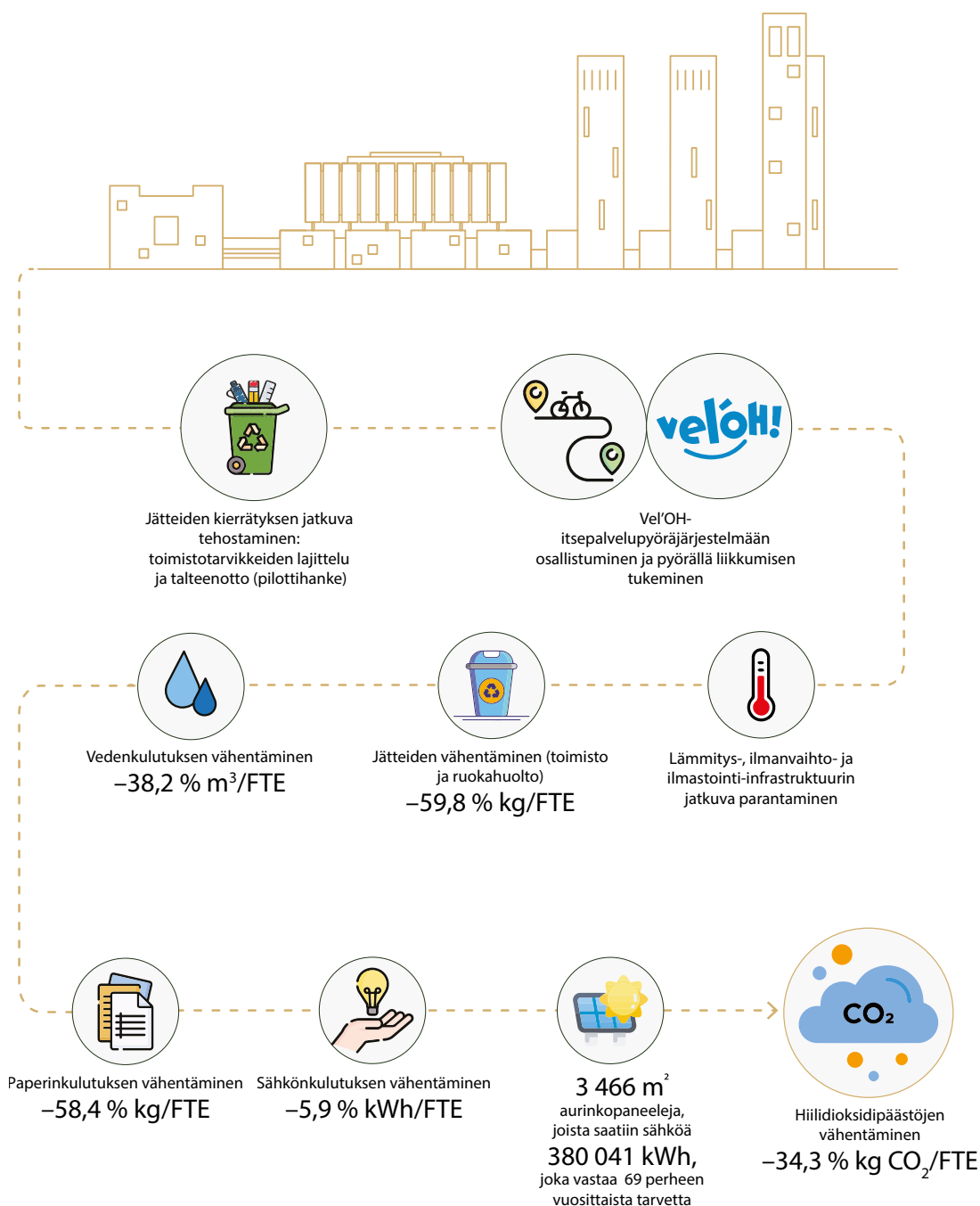
Tuomioistuin laatii **vuotuisessa ympäristöselonteossaan** yksityiskohtaisen selvityksen ympäristönsuojelun tasosta sekä nykyisistä ja tulevista ympäristöhankkeista toimielimessä. Tuomioistuin on esimerkiksi kehittänyt kaikille uusille tulokkaille tarkoitetun **verkkokoulutusmoduulin**, jonka avulla heille annetaan tietoja heidän päivittäiseen työhönsä liittyvistä ympäristönäkökohdista ja ehdotetaan oikeita tapoja tieto- ja toimistotekniikan, energian- ja vedenkäytön, jätteidenkäsittelyn sekä työmatkojen osalta.

Tuomioistuin on viimeaikaisina konkreettisina toimina asettanut henkilöstönsä käyttöön vesipisteitä vähentääkseen tuntuvasti muovipullojen käyttöä. Henkilöstön palattua pandemian jälkeen toimistolle tuomioistuin on myös jakanut uudelleen käytettäviä juomapulloja kannustaakseen henkilöstöään käyttämään näitä vesipisteitä. Juomaveden hankintaketjulla voidaan todellakin estää muovipullojen käyttö.

Paperinkulutuksen osalta tuomioistuin on vahvistanut ensimmäistä kertaa määrälliset tavoitteet vuosille 2022–2023. Paperinkulutusta olisi siten vähennettävä vuonna 2022 10 prosentilla vuoteen 2019 verrattuna ja sitä olisi vähennettävä vuonna 2023 vielä 5 prosentilla. EMAS-komitea teki lisäksi vuoden 2022 syyskuussa päätöksen vähentää puoleen henkilökohtaisten tulostinten käyttöä. Ensimmäisiin tähän liittyviin toimiin ryhdyttiin vuoden 2022 joulukuussa.

Myös **e-Curia-sovelluksella**, jota käytetään yleisesti oikeudenkäyntiasiakirjojen vaihtoon asianosaisten edustajien ja unionin tuomioistuinten välillä, on myönteinen ympäristövaikutus. Esimerkiksi jos kaikki unionin tuomioistuimelle ja unionin yleiselle tuomioistuimelle vuonna 2022 e-Curialla toimitetut oikeudenkäyntiasiakirjojen sivut (lähes 1 miljoonaa sivua) olisi jätetty paperitulosteena jäljennöksineen, tämä olisi johtanut useita tonneja paperia vastaavan asiakirjamäärän tuottamiseen, joka olisi lisäksi pitänyt lähettää fyysisesti Luxemburgiin.

Kokoaikavastaava (full-time equivalent, FTE)

on yksikkö, jolla voidaan mitata ammattitoimintaa riippumatta erilaisista työmalleista johtuvista eroista, jotka koskevat kunkin työntekijän tekemää viikoittaista työtuntimäärää.

Vettä, jätettä, paperia ja sähköä koskevat ympäristöindikaattorit vastaavat vuoden 2021 indikaattoreita. Muutokset on esitetty lukumääräisesti suhteessa viitevuoteen 2015.

Eri indikaattoreiden huomattavat vaihtelut selittyvät sillä, että vuosi 2021 on ollut poikkeuksellinen terveyskriisin vuoksi.

Katse tulevaan

5

Katse tulevaan

”Moninaisuudessaan yhtenäinen” on Euroopan unionin tunnuslause, joka ilmenee yhteisistä arvoista ja moninaisista perinteistä. Vuonna 2023 tuomioistuin juhlistaa monikielisyyttä, joka on eurooppalaisen hankkeen olennainen arvo ja keskeisessä osassa unionin tuomioistuinten toiminnassa.

Monikielisyys ilmentää unionin kansalaisten yhdenvertaisuuden perusperiaatetta ja on Euroopan yhdentymisen peruspilari. Unionin oikeuden saatavuus taataan kaikilla virallisilla kielillä: jokainen unionin kansalainen voi tutustua unionin oikeuteen omalla kielellään ja vedota tällä kielellä myös niihin oikeuksiin, joita hänellä on unionin perussopimusten nojalla. Monikielisyys mahdollistaa yhdenvertaisen kohtelun oikeussuojan ja oikeuskäytännön saatavuudessa. Tämän toteuttamiseksi unionin tuomioistuin käyttää apunaan lingvistijuristejaan ja tulkkejaan, jotka työskentelevät päivittäin 24 virallisella kielellä (552 mahdollista kieliyhdistelmää).

Monet monikielisyyden arvoon liittyvät hankkeet saadaan päätökseen vuonna 2023. Näihin hankkeisiin kuuluu monikielisyyden puutarhan käyttöön vihkiminen. Tuomioistuin on yhteistyössä Luxemburgin viranomaisten kanssa ollut mukana toteuttamassa viheraluetta, jolla halutaan kunnioittaa unionin kielellistä rikkautta ja monimuotoisuutta. Tuomioistuimen rakennusten vieressä sijaitsevassa yleisölle avoimessa monikielisyyden puutarhassa kansalaisilla on mahdollisuus tutustua monikielisyyteen, joka on tuomioistuimen jo perustamisestaan alkaen hartaasti puolustama arvo.

Näitä hankkeita ovat myös **monikielisyydelle omistetun verkkosivuston** luominen ja **oikeudellista monikielisyyttä käsittelevän kolmiosaisen**

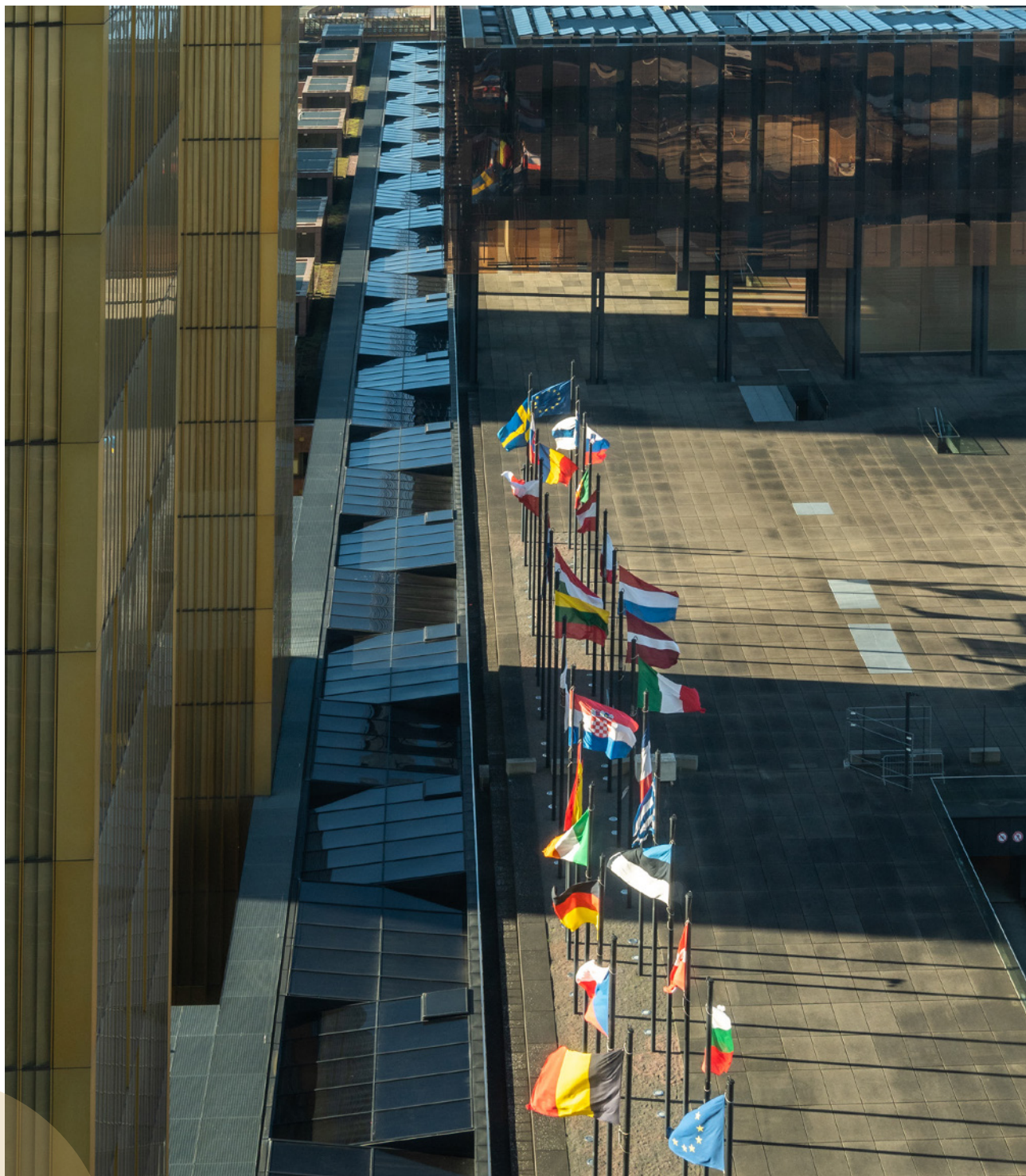
teoksen julkaiseminen. Jälkimmäisessä kuvataan unionin tuomioistuinten toimintaa 24 virallisella kielellä, ja siihen on koottu jäsenvaltioiden merkkihenkilöiden kirjoituksia oikeudellisesta ja hallinnollisesta monikielisyydestä. Tekstit ovat saatavilla edellä mainitulla verkkosivustolla kaikilla virallisilla kielillä.

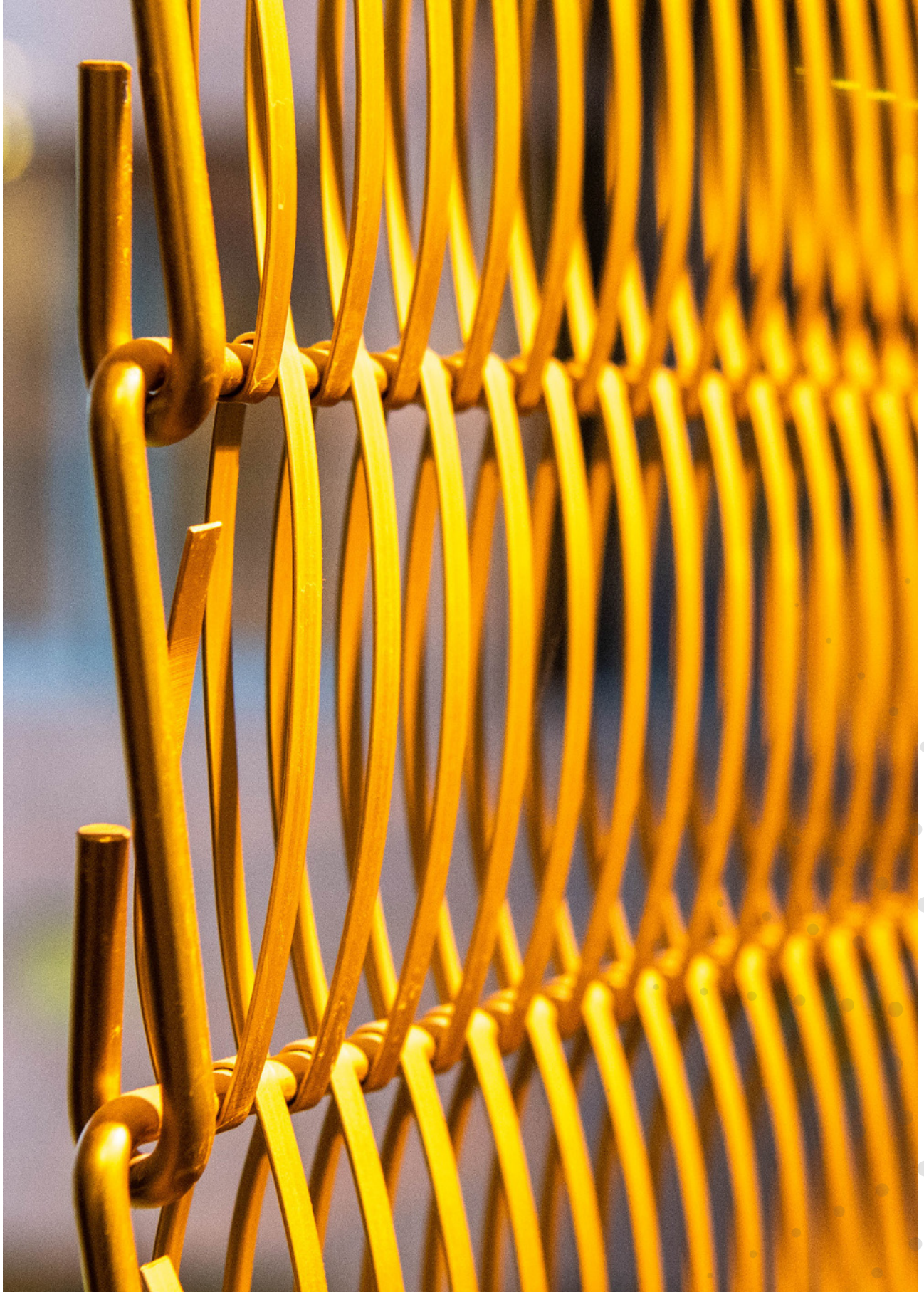
Läheisemmän suhteen luomiseksi suureen yleisöön ja oikeusalan ammattilaisiin nykyisten viestintäkeinojen, erityisesti verkkosivuston ja sosiaalisen median, rinnalle lisätään pian uusi viestintäkanava eli Curia Web TV, joka on online-televisiokanava. Sitä on mahdollista katsoa CVRIA-sivustolla, ja sillä lisätään avoimuutta unionin kansalaisia, myös nuoria, kohtaan tarjoamalla heille audiovisuaalista sisältöä ja tiedottamalla heille tuomioistuimen institutionaalisesta ja oikeudellisesta toiminnasta.

Osana osallisuuteen tähtäävää kattavaa suunnitelmaa tuomioistuin jatkaa vuonna 2023 työtään vammaisten integroitumisen parantamiseksi ja edistämiseksi sekä avustajien tukemisen ja ohjaamisen helpottamiseksi.

Digitaalisen muutoksen ja innovaation jatkamiseksi vuonna 2023 uusiin tekniikoihin liittyvien mahdollisuuksien hyödyntämiseen panostetaan merkittävästi. Innovaatiolaboratoriossa tehdään läheisessä yhteistyössä yksiköiden kanssa tutkimuksia ja kokeiluja niiden konkreettisten tarpeiden osalta,

jotka liittyvät suoraan lainkäyttötehtävän täyttämistä tukevien välineiden käyttöön ottamiseen. Työtä tehdään edelleen erityisesti automaattisen tekstin analysoinnin, viittausten löytämisen, automaattisen transkription, saatavuuden ja ohjelmistorobotiikan aloilla.

Pysykää kuulolla!

6

Tutustu unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen oikeuskäytäntöön Curia-sivuston hakusivulla curia.europa.eu

Seuraa oikeuskäytäntöä ja toimielimen toimintaa:

Tutustu **lehdistötiedotteisiin**:

curia.europa.eu/jcms/PressReleases

Tilaa tuomioistuimen **RSS-syöte**:

curia.europa.eu/jcms/RSS

Seuraa toimielimen **Twitter**-tiliä:

[CourUEPresse](https://twitter.com/CourUEPresse) tai [EUCourtPress](https://twitter.com/EUCourtPress)

Seuraa toimielimen **Mastodon**-tiliä:

<https://social.network.europa.eu/@Curia/>

Seuraa **LinkedIn**-tiliä:

<https://www.linkedin.com/company/european-court-of-justice>

Lataa älypuhelimille ja tableteille tarkoitettu **CVRIA-sovellus**

Tutustu **oikeustapauskokoelmaan**:

curia.europa.eu/jcms/EuropeanCourtReports

Lisätietoa toimielimen toiminnasta:

Tutustu **vuosikertomukseen**:

curia.europa.eu/jcms/AnnualReport

Katso animaatioita **YouTube**ssa:

<https://www.youtube.com/@CourtOfJusticeEU>

Tutustu toimielimen asiakirjoihin:

Historialliset arkistot:

curia.europa.eu/jcms/archive

Hallinnolliset asiakirjat:

curia.europa.eu/jcms/archive

Vieraile Euroopan unionin tuomioistuimessa

Toimielin tarjoaa asiasta kiinnostuneille **vierailuohjelmia**, jotka on suunniteltu erityisesti kunkin ryhmän intressien mukaan (osallistuminen istuntoon, opastettu kierros rakennuksissa tai taideteoksiin tutustuminen, opintovierailu):

curia.europa.eu/jcms/visits

Virtuaalisella kierroksella rakennuksiin pystyt myös tarkastelemaan rakennuskokonaisuutta todentuntuaisesti ja tutustumaan siihen suoraan kotoa käsin:

<https://curia.europa.eu/visit360/>

Muut toimielintä koskevat tiedot:

Käytä **yhteydenottolomaketta**:

curia.europa.eu/jcms/contact

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

Unionin tuomioistuin

L 2925 Luxemburg

P. +352 4303 1

Unionin yleinen tuomioistuin

L 2925 Luxemburg

P. +352 4303 1

Tuomioistuin internetissä:

curia.europa.eu

Käsikirjoitus on valmistunut helmikuussa 2023.

Vertailussa käytetyt tiedot 31.12.2022.

Toimielin ja toimielimen nimissä toimivat henkilöt eivät vastaa edellä esitettyjen tietojen mahdollisesta käytöstä.

Luxemburg: Euroopan unionin tuomioistuin

Tiedotusosasto

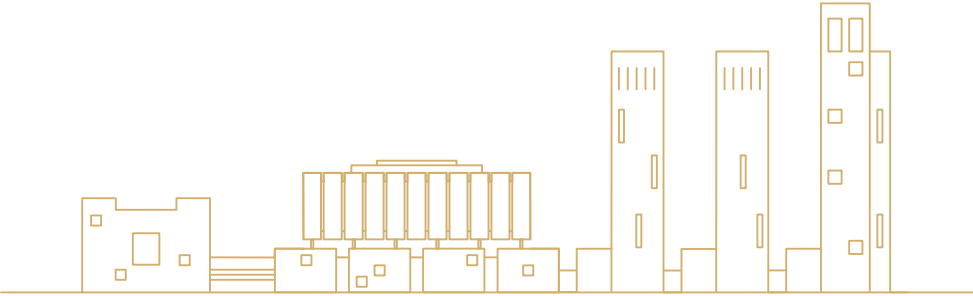
Julkaisut ja sähköiset tiedostusvälineet yksikkö

Kuvat: © Euroopan unioni, 2019–2023; Gediminas Karbauskis, Shutterstock.com.

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Sellaisten valokuvien tai muiden asiakirjojen käyttö tai jäljentäminen, joihin Euroopan unionilla ei ole tekijänoikeuksia, on kiellettyä ilman tekijänoikeuksien haltijoiden lupaa.

PRINT	QD-AQ-23-001-FI-C	ISBN 978-92-829-4199-7	ISSN 2467-1312	doi:10.2862/281123
PDF	QD-AQ-23-001-FI-N	ISBN 978-92-829-4167-6	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/523360
HTML	QD-AQ-23-001-FI-Q	ISBN 978-92-829-4154-6	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/141

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

Tiedotusosasto
Julkaisut ja sähköiset tiedotusvälineet